

DOSSIER No.: OD 1660

NAAM: "PERSBELANGEN" NIEUWSDIENST-

Uit			In	Uit			In	Uit			In
Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum
11/5 '50	BIIIa	-	12/6								
12/9	PaB	-	12/9								
12/9	KR	-	14/9								
4/4-51	B	-	21/5								
17/7	PaB	-	18/7								
28-2-52	B	-	4/3								
31/7 52	D	-	-								
2/8. over.	Dis	-	5/8								
17 APR. 1956	BMIB		21 APR. 1956								
3 sep. 1964	PCD		3 sep. 1964								
9-12-91	K/a/BR										

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1660

NAAM: "PERSBELANGEN" NIEUWDIENST

- 1 Aangelegd op verzoek van BIIIIa.
ACD 4b.10-5-50. *Rm*
- 2 *Overgedragen van B.II. 5-6-50.*
- 3 *Kg. in B.II*
- 4 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd. maart '70.

● *Opmerking stukken inzake L.O.B. z.z. Co. 2154472
28-1-1942 *to* DVS/ho*

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
(Slechts bij definitieve opbergning invullen)

CO: 131674 081660

~~ONAFGEDAAN~~

07 1660

Afd./Sectie: VII Dat: 29/2 '52 Par: g.

Achtereenvolgens aan: Tiek van de ACD
B. 27/10/52

[Handwritten signature]

19/2-52

Interne aanwijzingen ACD

Verantw voor B. H.ACD, namens deze
Afd:afdoening B. Dat: 19/2/52 A2

ACD/ Dat: Par:

Afd./Sectie	Behandeling	Afz./Par.	Dat.
<u>BAB</u>		<u>ACD/B</u>	<u>19/2</u>
<u>B VII</u>		<u>SB</u>	<u>21.2.52</u>
<u>B VII</u>	<u>1/3 '52 1322/ aan 1350</u>	<u>VII</u>	<u>29-2-'52</u>

UITGEBOEKT

naamverz. B. J. D. 131171 - zie CO

's-Gravenhage, 3 Maart 1952.

No. : B 131171

Betr.: Persbureau "Persbelangen".

VERTROUWELIJK

VII AV 5

In antwoord op Uw brief van 13 Februari 1952 no U 40767b - C 56 - C1/cs2 moge ik U mededelen, dat uit de bij mijn administratie voorhanden zijnde gegevens omtrent het Persbureau "Persbelangen" het navolgende is gebleken:

Zoals aangegeven in een uit 1951 daterend bericht treedt als hoofdredacteur van het te Utrecht, Domplein 28 gevestigde persbureau "Persbelangen" op Dr F.H. Ritter te Utrecht.

In 1949 bleken als medewerkers aan het persbureau verbonden:

1. H. van Wermeskerken, wonende te Zeist, hoofdredacteur van de Zeister Courant.
2. Paul J. van Gelder, chef de bureau van "Persbelangen", geboren 16-9-1910, wonende te Hilversum, hij is vroeger verbonden geweest aan het dagblad "Trouw"; op zijn naam staat de postbus 35 te Utrecht, welke op door Persbelangen uitgegeven stukken is vermeld.
3. Anne Berend Hilbrink, redacteur, geboren 23-8-1923, wonende te Utrecht; is eveneens bij het dagblad "Trouw" werkzaam geweest en zou leider zijn geweest van de Inlichtingendienst van het Nationaal Jongeren Verbond; voorts was hij medewerker van het blad "Let op Uw Saec", een uitgave van de Anti-Communistische Actie van dit Verbond. Hilbrink is eveneens medewerker geweest van de Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland (Dienst Hacke-Elsinga).

Van de oprichting van "Persbelangen" in 1947 is per folder aan vele dagbladen kennis gegeven. De door "Persbelangen" aan de pers aangeboden berichten hebben vrij algemeen een anti-communistische strekking. Begin 1949 waarschuwde "Persbelangen" per circulaire, verzonden o.a. aan diverse Utrechtse couranten, tegen nieuw opgerichte persbureaux, van welke communistische infiltratie zou zijn te achten.

In Maart 1951 verspreidde "Persbelangen" een "eigen berichtgeving", getiteld: "Er is weer een "Vijfde colonne"! Deze werd o.m. in enkele kleinere regionale persorganen opgenomen. De desbetreffende beweringen worden dezerzijds ongefundeerd geacht.

Indien U over nadere gegevens omtrent "Persbelangen" beschikt zal ik deze gaarne van U ontvangen.

R.A.

Aan de heer Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,
Plein 1813 no 4
te
's-GRAVENHAGE.

R. 1523

13 Februari 1952.

U 40767b - C 56 - C1/es2

05.294
18 FEB 1952
ACD/13117

Gaarne zal ik van U vernemen,
wat U bekend mocht zijn nopens het
persbureau "Persbelangen" te UTRECHT.

5
5
5

A.

Aan het Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
'sGRAVENHAGE.

108150

REGERINGSVOORLICHTINGSDIENST

Wassenaarseweg 40
Telegram-adres: „Ervede-den Haag”
'S-GRAVENHAGE, 4 Mei 1951.

Telefoon 183830*
Postrek. 18774
Nr. L/deJ.
Afd. Directie
Onderwerp
Bijlagen

Aan het Hoofd van de Binnenlandse
Veiligheidsdienst,
Ministerie van Binnenlandse
Zaken,
Binnenhof,
's-Gravenhage.

GEHEIM.

*Schutblad
is
op 10 0150 nummer 10
ho*

05.294
7 MEI 1951
ACD/108648

Met mijn schrijven van 25 April jl.,
L/deJ., Geheim, verzocht ik U mij zo spoedig
mogelijk inlichtingen te willen ver-
schaffen over het bureau "Persbelangen",
gevestigd te Utrecht. Aangezien ik tot op
heden Uwerzijds nog niets gehoord heb, moge
ik nogmaals op spoed aandringen.

De Directeur van de
Regeringsvoorlichtingsdienst,

(Mr. J.M. Landré)

*Mr. na grond. door vryen
by nhr. v. 25. 4 aan de b.
in kennisgeving van de
herinnert.
K.A. 7/5*

B108150

VII AV 5

UITGEBOEKT

GEHEIM

copy voor	PD 8318
" "	OD 1660
" "	OD 427
" "	KA.RA

Bureau "Persbelangen",
Domplein 28 te Utrecht.

In antwoord op Uw brieven van 25 April en 4 Mei 1951, no. L/de J. deel ik U mede, dat genoemd bureau, thans onder hoofdredactie van Dr P. H. Ritter, sedert zijn oprichting omstreeks 1947 in een aantal zijner publicaties heeft blijk gegeven van een anti-communistische gezindheid.

De nieuwsvoorziening wordt geleid door personen, wier politieke antecedenten met het vorenstaande niet strijdig behoeven te worden geacht.

De in Uw schrijven genoemde Paul J. van Gelder, geboren 16-9-1910 en Anne Berend Hilbrink, geboren 23-8-1926 waren voorheen verbonden aan het dagblad "Trouw". Hilbrink was tevens een stuwende kracht in de Anti-Communistische Actie van het Nationaal Jongeren Verbond. Hij wilde eind Maart 1951 naar Australië emigreren. Zijn vertrek daarheen staat niet vast.

Begin 1949 waarschuwde "Persbelangen" per circulaire, verzonden o.a. aan diverse Utrechtse couranten, tegen nieuw opgerichte persbureaux, van welke communistische infiltratie zou zijn te duchten.

In Maart 1951 verspreidde "Persbelangen" een "eigen berichtgeving", getiteld: Er is weer een "Vijfde colonne"! Deze werd o.m. in enkele kleinere regionale persorganen opgenomen. De desbetreffende beweringen worden deserszijds ongefundeerd geacht.

Gelet op de journalistieke ervaring van Dr P. H. Ritter als oud-hoofdredacteur van het voormalige liberale "Utrechtsch Dagblad" rijst de vraag of zijn functie bij "Persbelangen" reëel dan slechts in naam bestaat.

Eventuele nadere aanwijzingen te dien aanzien zullen U ter kennis worden gebracht.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

ml
k ~~Aan de Heer~~
van der

Aan de heer Hoofd
Regeringsvoorlichtingsdienst
Mr J. M. Landré,
Wassenaarseweg 40
te
's - GRAVENHAGE.

~~Mr H.W. Felderhof~~

Mrs. A. van Maanen.

REGERINGSVOORLICHTINGSDIENST

Wassenaarseweg 40

26 APR. 1951

ACD/108150

'S-GRAVENHAGE, 25 April 1951.

Telefoon 183830/34
Postrekening 18774
Nr L/deJ.
Afd. Directie
Onderwerp
Bijlagen 2.

Schuttedi perintij d

06 391 06 383
06.121 6.153
05.492 05.23

Aan het Hoofd van de Binnenlandse
Veiligheidsdienst,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
Binnenhof
's-G r a v e n h a g e.

GEHEIM

05.294 05.294
06.121 06.12

Ten zeerste zou ik het op prijs stellen indien U mij op de kortst mogelijke termijn inlichtingen zoudt kunnen verschaffen over het bureau "Persbelangen", gevestigd Dimplein 28 te Utrecht (postbus 35, Utrecht).

In verband met de vraag welke mij in de brief, welke ik als bijlage 1 insluit - en naar de inhoud waarvan ik U korthedshalve moge verwijzen - en in verband met de brief, welke het Hoofd van de afdeling Perszaken van mijn dienst ontving en welke ik als bijlage 2 insluit, - zult U begrijpen dat een spoedig antwoord Uwerzijds, met name over de al dan niet politieke betrouwbaarheid van "Persbelangen", mij zeer welkom zou zijn. Ik kan U nog mededelen dat als hoofd-redacteur optreedt Dr. P.H. Ritter en als chef de bureau P.J. van Gelder. Verder heeft een zekere heer Hilbrink in deze "Persbelangen" een actieve rol gespeeld; of hij zulks nog doet is mij niet bekend.

U bij voorbaat dankend voor Uw inlichtingen,

(Mr. J.M. Landré)
Directeur Regerings-
voorlichtingsdienst.

wordt gesteld

XI
IXI

„DE BETUWE”

Streekblad voor de gehele Betuwe

Fa. J. HERBERTS

Telefoon K 8809 - 317

Giro 40777

ELST Betuwe

Bijlage 2

ELST, 20 April 1951

zijnde de
Gemeenten
ELST
HETEREN
VALBURG
HEMMEN
DODEWAARD
KESTEREN
BEMMEL
HUISSEN
GENDT

STRENG VETROUWELIJK.

Den Weledelgeb. Heer
G.B. Rebel
Directeur Regerings -
Voorlichtingsdienst
van Hogenhoucklaan 47
D E N - H A A G

Zeer geachte Heer Rebel.

Ik zou U gaarne willen lastig vallen voor het volgende,
waarmede ik eigenlijk geen raad weet.

Er bestaat in Utrecht een Persbureau "Persbelangen", overigens heel goed. Af en toe echter doet "persbelangen" aan haar cliëntele copie toekomen, waarvan ik me afvraag: in de eerste plaats hoe men er aan komt en ten tweede of dergelijke inhoud soms wordt gecreeerd om het Nederlandse volk in de ban te houden van onrust en twijfel. - Twee van deze artikelen gaan hierbij, U zult met me eens zijn, dat ze aanleiding kunnen geven tot bovenstaande verdenking.

Tegen de achtergrond van allerlei spanningen dient men met zulke berichten, dunkt mij, uiterst voorzichtig te zijn. Het is best mogelijk, dat ik t.o. van dit bureau volkomen misplaatste gevoelens heb, maar enig voorzichtig onderzoek naar eventuele achtergronden en mogelijke verbindingen, lijkt mij toch niet ondienstig.

Mag ik terzake eens Uw opinie vernemen of kunt U het geval eens voorzichtig via daartoe aangewezen instanties laten onderzoeken?

Met vriendelijke groeten
en respects aan Uw vrouw,

Hoogachtend

A. J. Herberts

PERSBELANGEN

UTRECHT, 10 April 1951
Postbus 35

Rijzing!

TER KENNISNAME

de Landré

CENTRAAL BUREAU
PROVINCIALE PERS

Hoofredactie:
dr P. H. RITTER

Diet: VG

Typ.: 3

Bijlagen:

Regerings Voorlichtings Dienst
afd. foto's

Wassenaarseweg 40

's GRAVENHAGE

A 11 APR 1951
de Spier

324.1 sub

Zeer geachte heer Landré,

Wij kloppen nog even bij u aan ter verkrijging van de publicatierechten van enkele foto's der prinsesjes.

Wij wendden ons aanvankelijk tot de fotograaf Ad Windig, wiens naam voorkomt op de kalenders van Pro Juventute, doch deze verwees ons naar uw dienst. Slechts konden wij bij hem het foto-archief raadplegen.

De nummers 22 (H.K.H. prinses Marijke), 23 (H.K.H. prinses Irene), 36 (H.K.H. prinses Beatrix) en 90 (H.K.H. prinses Margriet) hadden onze belangstelling.

Gaarne vernemen wij van u welk bedrag aan rechten verschuldigd is indien wij deze vier opnamen exclusief voor Nederland betrekken en aan de bij ons bureau aangesloten redacties aanbieden.

Uiteraard kunnen wij tevoren niet zeggen, welke bladen de foto's ook zullen plaatsen. Dat is weer afhankelijk van plaatsruimte en bijkomende factoren. Ook zult u zich wellicht herinneren, dat juist over het algemeen de kleine plaatselijke pers, dus de niet-kapitaalkrachtige kleine uitgevers, kopij en illustratiemateriaal van ons betrekken. Het lijkt ons daarom de meest praktische oplossing indien u zoudt kunnen besluiten één verkoopsbedrag (evt. per foto) voor de exclusieve rechten voor Nederland ten laste van ons bureau vast te stellen.

U bij voorbaat dankend voor uw bereidwilligheid en uw bemiddeling, verblijven wij,

Hoogachtend,

P. J. van GELDER
Chef de bureau

Redactie-secretariaat: Damplein 28 - Telefoon (03400) 15330
Alle correspondentie te richten aan: Postbus 35, Utrecht
Postrekening 4160 Bankier: Rotterdamse Bank N.V. Utrecht

Er is weer een "vijfde colonne!"

MAAR ALLE NAMEN DER LEIDERS ZIJN BEKEND

G e v a a r l i j k e a c t i v i t e i t

(Eigen berichtgeving)

UTRECHT (P.B.), 15 Maart 1951 - Naar wij vernemen beschikken bevoegde autoriteiten in Nederland op dit ogenblik over volledige gegevens inzake de activiteit van een "vijfde colonne".

Reeds lang was bekend, dat ook in ons land leden van een politieke organisatie geïnfiltreerd werden in gebruik van wapenen. Verscheidene sabotagedaden zouden, naar werd aangenomen, het werk kunnen zijn van staatsgevaarlijke elementen. Spionage ten gunste van een vreemde mogendheid werd kennelijk bedreven door landgenoten van één politieke kleur.

Na lange maanden van onderzoek zijn tenslotte volledige rapporten opgesteld over een ondergrondse organisatie, waarvan thans ook de leiders bekend zijn. Verscheidene bekende persoonlijkheden komen voor in dit rapport. Een beroemd man bijvoorbeeld staat te boek als een der commandanten....

Deze geheime organisatie, die nog niet is opgerold, beschikt onder meer over een afdeling, welke het "verzetwerk" weer ter hand heeft genomen en reeds de nodige gegevens registreerde; een afdeling "liquidatie", welke pottenkijkers en tegenstanders uit de weg moet ruimen; een sabotageploeg; afdelingen propaganda en distributie (van wapens?) enz.

Over het hoogst geheime spionagewerk tast men nog in het duister, maar aangenomen wordt, dat een aantal mensen heeft zorg te dragen voor het bijeenbrengen der antecedenten van alle "verdachte personen" en belangrijke gegevens op het gebied van de nederlandse bewapening, de anti-communistische organisaties en dergelijke.

Wel is reeds bekend geworden, wie de leiding heeft in het nederlandse "politibureau", een orgaan van de Kominform dus.

Het staat te bezien, of en wanneer voldoende bewijzen verzameld kunnen worden tegen de thans bekende personen en maatregelen tegen deze gevaarlijke activiteit zijn te ondernemen.

(Nadruk verboden)

Dr. P.H. Ritter -
Kempstead

P. J. on floor
chips & bones

Hillbush

Red. arden

~~by [unclear]~~

sample 28

Dienstplichtigen naar Korea?

ANIMO ONDER VRIJWILLIGERS NEEMT AF....

DE NEDERLANDSE REGERING ziet zich voor de vraag gesteld hoe zij voldoende militairen bijeen moet krijgen om in October a.s. de plaatsen te kunnen laten innemen van de vrijwilligers die in October j.l. naar Korea zijn vertrokken. Laatstgenoemden hebben er een dienstdaag van 6 maanden opzitten en de animo om bij te tekomen blijkt slechts zeer gering te zijn.

Het aanvullend detachement dat een paar weken geleden naar Korea vertrok, telt slechts ongeveer 250 man, zodat Nederland zich voor het probleem ziet geplaatst, hoe het zijn bijdrage aan de strijdkrachten der Verenigde Naties op peil kan houden.

Wij vernemen dat de regering de mogelijkheid onder het oog ziet om, hetzij beroepspersoneel, hetzij dienstplichtigen in aanmerking te laten komen voor uitzending naar Korea. Uiteraard zal die uitzending wel niet vrijwillig gaan en daarom beraadt de regering zich zeer ernstig over dit probleem. Zij zal een beslissing binnen afzienbare tijd moeten nemen, omdat de troepen die het nu in Korea verblijvende detachement gaan aflossen, toch wel in September zullen moeten vertrekken.

(Nadruk verboden)

AUTEURSRECHT NIET-ABONNEE'S NIEUWSDIENST f 2,50 / 3,50 / 4,50 / 6,-- (aw)
Abonné's Artikelendienst 50 % reductie.
EXCLUSIEVE RECHTEN UITSLUITEND IN ABONNEMENT.

Een PRIMEUR
van "Persbelangen"

Aan Plv.H.B.V.D.

Van H.B.

Betr.: Uw vraag d.d. 16.5.'51 over
het periodiek "Nieuwe Wereld".

AV 5

Buizen in O.D. 1660

IV 22-5-51

UITTREKSEL	
Uit	: O.D. 1669
Agr.no:	: 11.0062
Voor	: O.D. 1660

In het socialistische kamp deden zich na de bevrijding een aantal politieke verschuivingen voor. Tegen de heroriëntatie van de vóór-oorlogse S.D.A.P., aan den dag tredend in de Partij van de Arbeid, rees verzet van een klein aantal personen. Zij betreurden, dat de P.v.d.A. principieel had gebroken met het marxisme. Zij richtten op doctrinair socialistische grondslag de "Oude S.D.A.P." op. (D.A. Noordewier, C. Houwaard, ~~A.G. Swaters~~, e.a.).

Daarnevens werkten het Socialistisch Genootschap (met o.a. Carlos Pronk, vóór-oorlogs C.P.N.'er), de Socialistische Beweging (met D. Schilp, Vlam-socialist en oud-C.P.N.'er) en de groep Roorda (o.l.v. Gerrit Roorda, die in 1949 uit de C.P.N. trad).

Op 5 Maart 1950 kwam het te Utrecht tot een fusie tussen de hiervoren vermelde groeperingen, met uitzondering van de Socialistische Beweging. Zij traden voortaan gemeenschappelijk op in de "Socialistische Unie". Het ~~weekblad~~ "De Stem" (aanvankelijk alleen spreekbuis van de "Oude S.D.A.P.") werd orgaan van deze Unie. Het ~~weekblad~~ verscheen onder die naam op 21 October 1950 voor het laatst (no. 16). Begin November werd het ~~weekblad~~ in "Nieuwe Wereld" (4 November 1950 no. 17). Op dat tijdstip ging ook de "Socialistische Beweging" op in de "Socialistische Unie".

Op 3 Februari 1951 verscheen het orgaan van deze Unie nog als weekblad (no. 28). Sindsdien is, waarschijnlijk om financiële redenen, publicatie om de veertien dagen gebruikelijk geworden, hoewel "Nieuwe Wereld" zich blijft aankondigen als weekblad.

Redactie-secretaris is C. Houwaard, Nolensstraat 35b, Rotterdam; administrateur J.A. Peeters, Burgemeester Meinezlaan 121a, aldaar. De abonnementsprijs bedraagt resp. een gulden per kwartaal en vier gulden per jaar.

Het periodiek wordt in marxistische zin geredigeerd. Bepleit wordt een handreiking van principiële socialisten, ook op internationaal plan, ter verwezenlijking van een Verenigd Socialistisch Europa, zonder overmacht van Oost of West.

In "Nieuwe Wereld" (17 Maart 1951 no. 31) werd adhaesie betuigd aan socialistische concentratie, zoals in Duitsland tot uiting gekomen in de vorming van een "Onafhankelijke Duitse Arbeiders Partij" (U.A.P.D.) door duizenden communisten en socialisten. (Weekblad "Freie Tribune", 2e jrg. 1951).

De politieke oriëntatie van de medewerkers van "Nieuwe Wereld" is extreem-links. Gerrit Roorda, Carlos Pronk, D.A. Noordewier, Dirk Schilp, Cornelis Houwaard, etc. staan als leidende figuren der Socialistische Unie op een duidelijk revolutionair standpunt. Zij betonen zich weliswaar afwijzend tegenover het Stalinisme, doch gedragen zich in algemeen opzicht geenszins vijandig tegenover het communisme.

De "Socialistische Unie" en haar orgaan kunnen voorshands niet worden gekwalificeerd als instrument ten dienste van een "derde macht" in Nederland. Wel zijn er, o.m. in de regionen der Vlam-socialisten enkele raakpunten met de zgn. derde macht. Daar en ook elders in links-socialistische kringen treden echter herhaaldelijk principiële tegenstellingen op. De voorbereiding van een politiek tastbare derde macht in Nederland verkeert daarenboven nog in een embryonaal stadium.

(B IV)

H.B., 22 Mei 1951.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 109466

CP 1660

OR

ONAFGEDAAN

60/1660
officiële 1490 ✓

Afd./Sect.: B III Dat.: 11.3.51 Par.: J

dup heruit schutblad
honderd aantekening
vernietigd

Interne aanwijzingen A C D.

ACD 5
Werkgr. Vern
M

16152
4

9

ACD. Dat.: Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. Duplicaat van stuk no. 109466 gezonden aan

AGD/II

J 17/11/51

2. ~~B II~~ 22-5-51
~~B III~~ 25.5.51
B VII 19/5.51

W. v. d. Vel
het was de benedictij vs
Dr. G. H. Ritter Y? -
23/5 '51 HRS

B III v. Hammit
geen retour B VII 5.12.51

6.12.
B II 5.12.51
6.12.51

B III: Bericht komt mij eveneens ongeloofwaardig voor, tenmin-
E als bron genoemd wordt. Geen interesse. Ik zal voor
dupl. te vragen in JD 1490. 6.12.51 B III

2.5

08.2

09.1-09.74

6.151

06.342

06.342

6.151

Utrecht

6.159

0.151
06.13

0.151
06.121

06.391

05.294

06.11

6.151

VERTROUWELIJK

05.294

18 MEI 1951

Datum/ 11 5 51

ACD 109466

Verbinding: 19
E/1 no 346'51 06.383

Betreft: Bericht over een "5e colonne", verspreid door
Persbureau "Persbelangen" te Utrecht.

Knopper

Naar aanleiding van een door de Wachtmeester der Kon. Mare-
chaussee te Utrecht doorgegeven rapport, betrekking hebbend
op een door het Persbureau "Persbelangen" te Utrecht verspreid
bericht over een z.g. 5e colonne, wordt als volgt gerappor-
teerd.

Bedoeld bericht was getiteld: "Er is weer een vijfde colonne"
en luidde als volgt:

" Utrecht, 15 Maart 1951.

" Naar wij vernemen beschikken de autoriteiten in Nederland
op dit ogenblik over voldoende gegevens inzake de activi-
teit van een vijfde colonne. Reeds lang was bekend dat ook
in ons land leden van een politieke organisatie geoefend
werden in het gebruik van wapenen. Verscheidene sabotage-
daden zouden, naar werd aangenomen, het werk kunnen zijn
van staatsgevaarlijke elementen. Spionage ten gunste van
een vreemde mogendheid, kennelijk bedreven door landgenot-
ten van één politieke kleur. Na lange maanden van onder-
zoek zijn ten slotte volledige rapporten opgesteld over
een ondergrondse organisatie, waarvan thans ook de leiders
bekend zijn. Verscheidene bekende persoonlijkheden komen
voor in dit rapport. Een beroemd man staat te boek als een
der commandanten.....

Deze geheime organisatie, die nog niet is opgerold, be-
schikt o.m. over een afdeling, welke het "verzetswerk"
weer ter hand heeft genomen en reeds de nodige gegevens
registreerde, een afdeling "liquidatie", welke potten-
kijkers en tegenstanders uit de weg moet ruimen, een sabo-
tageploeg, afdelingen propaganda en distributie (van
wapens ?), enz. Over het hoogst geheime spionnagewerk tast
men nog in het duister, maar aangenomen wordt, dat een
aantal mensen heeft zorg te dragen voor het bijeenbrengen
van antecedenten van alle "verdachte personen" en belang-
rijke gegevens op het gebied van de Ned. bewapening, de
anti-communistische organisaties, e.d. Wel is reeds bekend
geworden, wie de leiding heeft in het Ned. "Politbureau",
een orgaan van de Kominform dus. Het staat te bezien, of
en wanneer voldoende bewijzen verzameld kunnen worden
tegen de thans bekende personen en maatregelen tegen deze
gevaarlijke activiteit zijn te ondernemen.
(nadruk verboden). "

Volgens betrouwbare inlichtingen zou bovenstaand bericht
geschreven zijn door Tj. ELSINGA te Rotterdam, en reeds geruime
tijd geleden verstrekt zijn aan de journalist A.B. HILBRINK.
Laatstgenoemde was enige tijd verbonden aan het persbureau
"Persbelangen", Dompvân 28 te Utrecht, waar hij wegens bepaal-
de, niet nader bekende omstandigheden is ontslagen. Genoemde
Hilbrink heeft bedoeld bericht doorgegeven aan "Persbelangen",
die het op haar beurt weer verstekte aan diverse bij haar
aangesloten bladen. Het is o.m. gepubliceerd in de "Huizer
Courant" te Huizen-NH, althans aan dat blad is het bericht
verstrekt. Hilbrink zou omstreeks einde Maart 1951 naar
Australië zijn vertrokken. Genoemde Elsinga was of is ver-
bonden aan het anti-communistische Inlichtingenbureau te
Rotterdam, van welk bureau Dr. Hacke als leider fungeerde.
Zoals gezegd, is achteraf gebleken, dat bedoeld bericht reeds
vrij oud moet zijn en dat de betrouwbaarheid van de inhoud
zeer moet worden betwijfeld.

GEZIEN:

ONAFGEDAAN

661660

107530V

UN 1660
79 16828
Witt

Wanneer aan te leggen id Ritken en
keuren of naar betrekking hebbende
stukken o.g. afsch. te voeg

Afd./Sect.: BII Dat.: 24.3.52 Par.:

Interne aanwijzingen A.C.D. zie uitslag

U A.C.D.40 Dat.: 18/6/52 Par.: (K)

18/4/52

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B 2. m. c

Deel 1/2/3

W. v. d. Pol gemaak bespreken -
31-3-51 W.B.

B II

B VII

20.3.51 hi ook CO. 105500 B's.

Perstel O D 1660 blz 22 - blz 35
St. Opl. A. Neder. O D - 1272 blz 30
overniet antw. comm. of

O D 8310 (Holland)

O D 427 (N.J.V.)

B X Capschef Huizen ^{over} welke aanvragen
hi berischt om te vernemen (brief 15 maart) zal
de P. H. Ritken kopie documenten van "Perstelangen" is.
aanvragen die zijds bevestigen deze mededeling
niet. B VII

12/4 '51 B VII
12/4 '51 B VII
B VII

B VII (107530) 21.4.51

33690 '50 B VII Voul benedenij de Ritken als besproken -
28.4.51 W.B.

g) - gezien met 10 105500. géén actie genomen.

retour B/VII.

~~EVN/II, 21-V. 51.~~

10. B VII

26.5.51

20/3 B VII komen naar de kantoren ~~20~~, A2, B3 en B4 naar worden
gecontroleerd? ~~SD 20/3. 52~~

— met B VII —
besten met 11 14 15 aan te leggen

ued

k

C

.

.

S

.

C

's-Gravenhage, 12 April 1951.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. : B 105490

Betr.; "Persbelangen"

VII AV 3

UITGEBOKT

VERTROUWELIJK

Ontv. bew: _____

Rappel : 12.5.51

Antwoord : 16.7.53.0

21e PD 10020

Met verwijzing naar Uw schrijven van 15 Maart 1951 no. 22 moge ik U verzoeken mij te willen doen berichten over welke aanwijzingen U beschikt, die U aanleiding gaven om Dr P.H. Ritter te vermelden als hoofdredacteur van "Persbelangen".

Gegevens, waarover wij beschikken, bevestigen het vorenstaande namelijk niet.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

Aan de Heer Korpschef
van Gemeentepolitie
te
H U I Z E N.

J. G. Crabbendam

GEMEENTEPOLITIE - HUIZEN (N.H.)

TELEFOON **MRT 1951** 85

ACD

Gelieve bij beantwoording dagtekening, kenmerk en onderwerp van dit schrijven te vermelden

6.159
5.25
6.157
26.11
26.11
6.157

Vertrouwelijk.

De Heer Hoofd van de B.V.D.

Javastraat No. 68,

Den Haag.

NIET O.K.
ACD/HB
DAT: 19/6/52
PAR: P . .

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:

HUIZEN (N.-H.)

No. 22.

Onderwerp:

Datum: 15 Maart 1951.

Naar aanleiding ^{BIII} van het telefoongesprek met een Uwer amtenaren van hedenmorgen, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen een afschrift van het betreffende courantenbericht.

De abonné's van persbelangen, waarvan dr. P. H. Ritter te Utrecht de hoofdredacteur is, hebben allen een dergelijk exemplaar ontvangen ter afdrinking in de couranten.

De inspecteur-corpschef,

met inst!
112

Er is weer een "vijfde colonne"!

Maar alle namen der leiders zijn bekend

G e v a a r l i j k e a c t i v i t e i t
(eigen berichtgeving)

WTRECHT (P.B.), 15 Maart 1951 - Naar wij vernemen beschikken bevoegde autoriteiten in Nederland op dit ogenblik over volledige gegevens inzake de activiteit van een "vijfde colonne".

Reeds lang was bekend, dat ook in ons land leden van een politieke organisatie geïnfiltreerd werden in gebruik van wapenen. Verscheidene sabotagegedaden zouden, naar werd aangenomen, het werk kunnen zijn van staatsgevaarlijke elementen. Spionnage ten gunste van een vreemde mogendheid werd kennelijk bedreven door landgenoten van één politieke kleur.

Na lange maanden van onderzoek zijn tenslotte volledige rapporten opgesteld over een ondergrondse organisatie, waarvan thans ook de leiders bekend zijn. Verscheidene bekende persoonlijkheden komen voor in dit rapport. Een beroemd man bijvoorbeeld staat te boek als een der commandanten

Deze geheime organisatie, die nog niet is opgerold, beschikt onder het meer over een afdeling, welke "verzetwerk" weer ter hand heeft genomen en reeds de nodige gegevens registreerde; een afdeling "liquidatie", welke pottenkijkers en tegenstanders uit de weg moet ruimen; een sabotageploeg; afdelingen propaganda en distributie (van wapens?) enz.

Over het hoogst geheime spionnagerwerk tast men nog in het duister, maar aangenomen wordt, dat een aantal mensen heeft zorg te dragen voor het bijeenbrengen der antecedenten van alle "verdachte personen" en belangrijke gegevens op het gebied van de nederlandse bewapening, de anti-communistische organisaties en dergelijke.

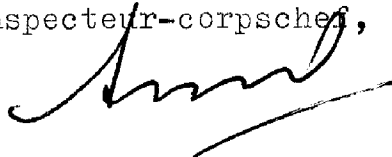
Wel is reeds bekend geworden, wie de leiding heeft in het nederlandse "politibureau", een orgaan van de Kominform dus.

Het staat te bezien, of en wanneer voldoende bewijzen verzameld kunnen worden tegen de ~~xxx~~ thans bekende personen en maatregelen tegen deze gevaarlijke activiteit zijn te ondernemen.

(nadruk verboden)

Auteursrecht niet-abonné's nieuwsdienst F 7.50 / 8.50 / 10.- / 12.50 (+)
Abonné's Artikelendienst 50 % reductie.
Exclusieve rechten uitsluitend in abonnement.

Voor eensluidend afschrift.
De inspecteur-corpschef,

Verbinding: 40

Doss. G. No. 755/51

Onderwerp: Artikel "De Veluwepost"

DIENSTGEHEIM

6.151

06.11

6.154

17 Maart 1951

19 MRT 1951

ACD

105500
105500

Schutblad is vernietigd

=====
Datum ontvangstbericht: --

Met toezending van het algemeen nieuwsblad "De Veluwepost" d.d. 17 Maart 1951, 27e jaargang, No. 43, waarvan de uitgevers zijn Fa. Ponsen en Looijen en Fa. Gebr. Verweij, respectievelijk gevestigd Herenstraat 15 en Spijk 1 B alhier, moge ik U verwijzen naar het artikel met als opschrift: "ER IS WEEER EEN VIJFDE COLONNE ! MAAR ALLE NAMEN DER LEIDERS ZIJN BEKEND. GEVAARLIJKE ACTIVITEIT....", welk artikel aan de binnenzijde van het blad staat afgedrukt en dezerzijds met rood potlood is omlijnd. Bij onderzoek is gebleken dat de uitgevers dit artikel betrokken hebben van het bureau "Persbelangen", Postbus 35 te Utrecht.- Opgemerkt wordt, dat Ende.- genoemde uitgevers in alle opzichten betrouwbaar bekend staan.-
Paraaf: /

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Wageningen, Renkum, Heesum, Bennekom, Rheden, Elst, Achterberg, Lienden, Ommeren, Echteld, Ingen, Ochten, IJzendoorn

Bureaux te Wageningen:

Fa Ponsen & Looijen, Herenstraat 19, Telef. 2128

Fa Gebrs. Verweij, Spijk 1b, Telefoon 2831

Stukken bestemd voor de Redactie Herenstr. 19, Wageningen

Voor reclame in de 3 provincies Gelderland-Overijssel-Utrecht De Ver. Ned. Nieuwsblad Pers, tezamen 34 bladen met 176000 abonnees Inl. Bur.: Lombokstraat 5, Nijmegen, Tel. 2394 De Veluwepost en De Grahbepost zijn aangesloten bij b.v.g. combinatie

de Veluwepost

GECOMBINEERDE UITGAVE VAN

ALGEMEEN NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD

EN DE

WAGENINGSCHÉ COURANT

Verschijnt 2 x per week

Woensdags en Zaterdags

Uitgave: FIRMA PONSEN & LOOIJEN

Wageningen - Telefoon 2128

en FIRMA GEBRs. VERWEIJ

Wageningen - Telefoon 2831

Abonnementsprijs 65 ct. p. mnd, f 1.95 p. kwartaal

Betalingen kunnen plaats vinden op giro 3560 ten name van De Twentse Bank N.V., Wageningen, met vermelding „Bestemd voor De Veluwepost“

Advertenties 1-15 mm f 1.80, elke mm meer 12 ct.

Kabouters 1-12 woorden f 1,-, elk woord meer 8 ct.

Familieberichten e.d. per mm 15 ct.

HOE LANG ZULLEN DE PRIJZEN NOG STIJGEN?

Kortgeleden heeft de Duitse minister van Economische Zaken Erhard een merkwaardige kijk op de naaste toekomst gegeven. In een toespraak op de maatschappij van de West-Duitse bondarepubliek om de invoer te beperken, zei hij nl. van mening te zijn, dat er binnen drie maanden een radicale omslag in de economische toestand zal optreden. Op het ogenblik stijgen nog alle goederen in prijs en kan niet worden voldaan aan de vraag, doch aangezien een groot deel van deze goederen wordt opgeslagen als reserve voor geval van oorlog en dus niet wordt verbruikt, kan dit niet lang voortduren. Overvrijdijk zal binnen betrekkelijk korte tijd de abnormale vraag verzadigd zijn en daarna zal het aanbod overvrijdijk zijn. Dit komt eigenlijk hier op neer, dat Prof. Erhard het zeer onwaarschijnlijk acht, dat er een oorlog zou uitbreken en dat intusschen de hangende conflicten in de komende maanden hun scherpte zullen verliezen. Zo spoedig de ontspanning in de politieke toestand voelbaar wordt, zal de hamsterpolitiek van de grote staten een einde nemen. Men moet hierbij tevens in aanmerking nemen, dat men in Amerika niet meer zo lichtvaardig met de gedachte aan een Derde Wereldoorlog vorige jaar nam men nog aan dat een Derde Wereldoorlog niet te vermijden zou zijn en toen het aanvankelijk scheen alsof Korea een „zacht eitje“ voor het Amerikaanse leger was, ontstond er een gevaarlijke stemming om er nu maar eens op los te hakken voordat de Russen al te sterk werden. De geweldige tegenslag in Korea heeft niet alleen de Amerikanen heel wat nuchterder gemaakt, doch naar het zich laat aanzien ook de Russen. Nu blijkt welke ongehoorde hoeveelheden militaire goederen en welke verschrikkelijke verliezen aan mensen ook door een oorlog op beperkte schaal worden opgeëist, begint men gelukkig te beseffen, dat een werkelijke wereldoorlog ook voor de rijkste en machtigste staten niet te dragen zou zijn. Vandaar dat men op het ogenblik werkelijk tracht de conflicten zoveel mogelijk te beslechten of te althans van hun gevaarlijkste kanten te ontdoen. Daarbij zal de versterking van de militaire paraatheid van Amerika en West-Europa zonder twijfel worden voortgezet, doch daarna gaan lang niet zulke goederenmassa's zitten als in een open conflict. Het

is dus zeker niet onwaarschijnlijk dat de koopwoede die sinds enige tijd de wereldmarkt teistert binnen enkele maanden zal luwen, terwijl intussen de productie der fabrieken is vergroot. Vandaar dat Prof. Erhard spoedig een aanbod verwacht, dat groter zal zijn dan de vraag.

Het laat zich aanzien, dat deze ontwikkeling nog wordt versterkt door de vermindering van de koopkracht van de burgerij. Het stijgen van de prijzen leidt overvrijdijk tot een kleiner gebruik, waardoor dit terug zal vallen tot beneden normaal. Aanvankelijk was dit niet het geval, omdat de mensen hun spaargelden aanspraken, doch ook daaraan komt een eind en dan is men wel gedwongen zijn aankopen te matigen. Wanneer door het aflopen van de Marshall-hulp en door de voor de deur staande verminderingen van de regeringsubsidies op eerste levensbehoeften de kosten van levensonderhoud nog sterker zullen stijgen, zal dit proces nog veel sneller verlopen. De grote vraag is nu maar wanneer het critieke moment zal aanbreken, waarop de markt omslaat. Bij een bezoek aan België vernamen wij dezer dagen, dat men daar de indruk heeft, dat de speculatie zich reeds overkocht heeft. De prijzen zijn daar evenals bij ons enorm gestegen, vooral voor wollen goederen, waardoor er praktisch een stilstand in zaken is gekomen. In de wollen stoffen meent men een lichte daling in de prijzen te kunnen waarnemen, waarschijnlijk een gevolg van de noodzaak der opkopers om hun voorraden van de hand te doen.

Ook wanneer dit verschijnsel op reële feiten berust, is het niet meer dan een eerste symptoom. Het zal bijv. nog wel geruime tijd duren voordat rubber, papier, wol, e.d. goedkope worden, maar het feit, dat men in Amerika de tinaankopen heeft stopgezet om de prijs te drukken, is toch ook kenmerkend. Dit in aanmerking nemend, is het zeker niet onwaarschijnlijk, dat de gewiekste Duitse tacticus, die Prof. Erhard is, het bij het rechte eind heeft en dat de periode der stijgende prijzen zijn einde nadert. De gehele wereld ziet daar reikhalzend naar uit. Ontspanning in de politieke sfeer en de daarmee gepaard gaande ontspanning op economisch terrein zou tot in de verste uithoeken een zucht van verlichting doen opgaan. Als nu maar geen nieuw conflict roet in het eten komt goederen.

Lente 1951

De crocus in mijn tuintje,
Van kleur zo helder geel,
De mussen op de dakgoot,
Met hennie en kraakel;
Zij lachen om een bouwstop
Of hoge suikerprijs,
Alleen de lieve lente,
Die brengt ze van de wijs.

De katjes aan de wilgen,
De katten in de nacht,
Die van een Kruis niets weten,
Maar kroels zijn er op jacht;
Zij malen niet om kelleners
Met afgeschafte looi;
Zij zoeken, het wordt lente,
Weer opgeruimd smplooi.

Pa houtduif in de hinde
Koert naar een nieuw gezin,
Hij trekkebek met moeder,
Zo doen zij aan haak-in;
De aal die weer zo glad is
Als Manus-weet-uwel,
Gaait in de boerenloten
Weer aan het leespel.

De lente is voor vrouwen
Een dringend saai;
Zij rommelen als spame,
Maar met veel meer succes;
Zij werken niet met wachtgeld
Of een verhoogd pensioen,
Hun sople geeft de huizen
Een natte lentezegen!

Nieuw kabinet samengesteld

De samenstelling van het nieuwe kabinet is als volgt:
Dr. Drees (PvdA): Minister-president en Algemene Zaken.
Mr. Teulings (KVP): Vice-president en minister zonder portefeue.
Mr. Stikker (VVD): Buitenlandse Zaken.
Prof. Lieftinck (PvdA): Financiën.
Prof. van den Brink (KVP): Econ. Zaken.
Mr. Mulderje (CHU): Justitie.
Ir. Staf (CHU): Oorlog en Marine.
Dr. Buitendijk (KVP): Oorlog en Marine.

OM DE LAATSTE BAAL WOL

Aan het eind van de wereldoorlog zagen de schapenfokkers in Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika met schrik het ogenblik tegemoet, waarop hun tijdens de oorlog opgehoopte wolvoorraden weer aan de markt zouden kunnen komen. Er lag toen een hoeveelheid van 10½ miljoen balen en volgens de economische wet van Bartjes moest een dergelijke massa de prijzen onvermijdelijk doen kelderen. Alle wolproducenten van het Britse Rijk staken toen de koppen bij elkaar en kwamen overeen hun oorlogsvoorraden heel geleidelijk aan de markt te brengen, teneinde de verkoop niet al te zeer te ontredenen. In ongeveer 13 jaar, zo had men berekend, zou de voorraad kunnen worden weggewerkt. Zo dacht men 6 jaar geleden, maar hoe hebben de schapenboeren zich verrekend . . . verrekend in hun voordeel! Er bleek nl. zo'n fantastische vraag naar wol te bestaan, dat de prijzen niet daalden, doch integendeel stegen en zo is de voorraad, die men over 13 jaar had willen verdelen, thans reeds bijna verdwenen. Van de 10½ miljoen balen zijn er nog maar 171.000 over en die zullen tegen 1 Juli a.s. ook wel verkocht zijn. Het vorige najaar scheen het een ogenblik of de vraag naar wol zou gaan verminderen, maar juist op dat moment namen de zaken in Korea een ernstige keer, met het gevolg, dat alle landen zich tegen de dolste prijzen meester trachtten te maken van het restant van de wolvoorraad. Men heeft tegen elkander opgeboden met het effect, dat deze grondstof

thans vrijwel onbetaalbaar is geworden. Het gevecht om de laatste baal wol heeft de textielindustrie over de gehele wereld in de grootste moeilijkheden gebracht. Alleen reeds de Verenigde Staten hebben zich ten doel gesteld om buiten en behalve de onmiddellijke uitrusting van hun leger en afgezien van de behoefte van de burgerbevolking, nog een wolreserve aan te leggen van 350 miljoen ponden, wat bijna 20% is van de huidige jaarproductie van kledingwol.

De productie van wol kan niet snel worden vergroot, daar schapen zich slechts langzaam vermenigvuldigen. Gemiddeld rekent men per jaar van 100 oeien 150 lammeren te krijgen, wat een heel verschil is met de voortplanting van de varkens, daar immers een gezonde zeug jaarlijks 10 tot 20 nakomelingen produceert, verder is het van betekenis, dat de schapenhouderij ondanks de hoge wolprijzen, ook thans niet voordelig is in onze dichtbevolkte landen, waar men een hoger rendement trekt van melkvee. De schapenhouderij breidt zich thans wel sterk uit in Zuid-Afrika en Australië, in welke landen thans enorme prijzen voor schapenboerderijen worden betaald, maar deze groei kan de toenemende vraag lang niet bijhouden. In Amerika is men om die reden thans hard bezig een kunstvezel van de nylonsoort te vervaardigen, die wolachtige eigenschappen heeft. Deze kunstwol heeft men orlon genoemd. Zo kweekt de dure wol zijn eigen concurrent.

<p>BIOSCOOPPROGR.</p> <p>CITY <i>Hoofd</i></p> <p>Van Vrijdag 16 Maart t.e.m. Maandag 19 Maart Elke avond 8 uur Zaterdag 7 en 9 uur Zondag 3, 7 en 9 uur</p> <p>WESTWAL 1944 Toegang 14 jaar</p> <p>Van Dinsdag 20 Maart t.e.m. Donderdag 22 Maart Elke avond 8 uur</p> <p>WHISKY ALS WATER met BASIL RADFORD - JOAN GREENWOOD Toegang elke leeftijd</p> <p>Plaatsbespreken 1 uur voor elke voorstelling.</p>	<p>WAGENINGEN</p> <p>LUXOR <i>Hoofd</i></p> <p>Van Vrijdag 16 Maart t.e.m. Maandag 19 Maart Elke avond 7.30 uur Zaterdag 7 en 9 uur Zondag 3, 7 en 9 uur</p> <p>DE GROENE HEL. met Douglas Fairbanks Jr, Joan Bennett Toegang 13 jaar</p> <p>Van Dinsdag 20 Maart t.e.m. Donderdag 22 Maart Elke avond 7.30 uur</p> <p>HIMMEL AUF ERDEN met Helix Röhmann, Theo Unger, Hans Moser z.v.v. Toegang elke leeftijd</p> <p>Plaatsbespreken 1 uur voor elke voorstelling</p>
---	--

Wageningen

Concert Kamermusiek.

Voor de Wageningse Kamermusiekvereniging trad Dinsdagavond in Junushoff op de bekende pianiste Nelly Wagenaar. Het zwaartepunt van deze avond was de grote Sonate op. 110 in As gr. tertz van Ludwig van Beethoven. Het was loon

zaal van Junushoff werd gehouden, over betogelching niet te klagen gehad. Reeds Dinsdagavond was een groot aantal genijresseren aanwezig, toen de heer R. Zomer K. Jzn, met een geestige speech de opening verrichte van de tentoonstelling, die een buitengewone collectie kalenders, waaronder zeer fraaie exemplaren had.

Palmpasen vroeger en nu

West-Europa zonder twiifel worden voortgezet, uitroepen een zucht van verlichting doen op massa's zitten als in een open conflict. Het is niet meer een nieuw conflict roest in het eten komt goben.

Palmpasen vroeger en nu

Betekenis ging allengs verloren

Sterven folklorische gebruiken straks uit? Het bijgeloof van ons voorgelukt heeft vele gebruiken gebracht, die in stand gebleven zijn tot op heden. Onze voorvaders, vooral aan de oostzijde van ons land, wilden de levensbrengende kracht van het voorjaar zoveel mogelijk cultiveren. Men plantte een meiboom, die meestal 's nachts uit het bos werd gestiept. Er waren grote feesten aan verbonden, die in veel losbandigheid eindigden. Daarnaast werden er veel jonge takken geplukt, die overal werden geplant, waar men de vruchtbaarheid wilde bevorderen. Men vergat daarbij zelfs niet het jonge groen te planten voor de deur. De Palmpaas dankt haar ontstaan ook aan deze primitieve gedachten. Door de ouderen werd zij oorspronkelijk met eerbied geplant en versierd. Later werd zij door de jeugd in allerlei vorm en grootte gedragen. Naarmate het Christendom het bijgeloof heeft verdrongen daalde ook de palmpaas in achtung, al heeft de kerk ook het voorjaarsgroen ingelast in haar symboliek. Men liet de takken toen door de pastoor met wijwater bespreken. Zij, die niet op de palmdag een gewijde tak in huis hadden, zouden in het komende jaar door het ongeluk worden getroffen. Higruiit vloeiden wel eens wonderlijke tonelen voort. Ieder spoedde zich op Palmdag naar de kerk om de palm met gewijde druppelen te laten zegenen. Voor het kerkgebouw ontstond een flink gedrang van gelovigen, die allen bang waren niet tijdig hun deel van de zegeningen te krijgen. Een overgeleverd verhaal uit de 16e eeuw vertelt van een merkwaardig voorval te Ede. Hier bevond zich een man onder de gelovigen, die erg bang was dat zijn palmtak de begeerde zegening niet zou ontvangen. Hij drong zich daarom erg ruw naar voren en stak brutaal zijn tak in het wijwater, waardoor de koster zich verplicht zag de man een klinkende oorvijg toe te dienen. De pastoor was woedend en sloeg de indringer met de wijwaterkwast. De klieffebber van de palmpaaszegen werd daarop zo kwaad dat hij de pastoor te lijf ging. Er ontstond een gevecht waarbij menig palmtak moet zijn gesneuveld. Het devote gezelschap ging in een geprikkelde stemming huiswaarts, in vele gevallen meer beladen met blauwe plekken en een vloed dan met zegeningen.....

Met oranje vlaggetjes. De palmpaas. In de franse tijd had men al de gewoonte om de palmtakken met linten, vruchten en vlaggetjes te versieren. In die benauwde dagen was men er niet minder op gebrand om de gehate bezetter blij te geven van zijn oranje liefde als gedurende de duitse overheersing anderhalve eeuw later. Daartoe versierde men de palmpaas met oranje vlaggetjes en menig vurig vaderlander heeft om die reden enkele dagen in de gevangenis vertoefd. De meer moderne palmpaas vindt men voor eerst in de 18e eeuw. Dan wordt er al tamelijk veel werk aan besteed, al verschildt dit naar gelang de streek van herkomst. In het Oosten van ons land heeft men vanouds aan de uitstervende palmpaas-folklore het meeste aandacht geschonken. Elke plaats kende daar zijn eigen uitvoering en hier vindt men ook nu nog de mooiste exemplaren. De palmpaas-folklore neemt helaas af. Daar waar zij het heeft geleefd houdt zij het langste stand, doch zij schijnt voorbestemd te zijn om te verdwijnen. Men kan die folklorie

niet redden hoe gaarne men dit ook zou willen omdat deze gebruiken uit de volksziel worden gebannen naarmate de rationalisatie in ons land voortschrijdt.

Hier zien wij een der nadelige gevolgen der „vertechnisering“ van de mens. Het is een offer aan de vooruitgang, zoals wij die zelf gewent hebben.

Niet te redden? Vanzelfsprekend kan men propaganda gaan maken om de kinderen toch vooral met Palmdag te bedenken met een palmpaas. Men kan er toch radiotespraken over houden en palmpaasbonden of verenigingen gaan oprichten, die optochten organiseren, voorlichting geven en prijzen uitreiken voor de mooiste palmpaas. Maar daarmee wordt de folklorie niet meer tot nieuw leven gebracht, die sinds de eerste wereldoorlog langzaam uitsterft.

Men kon in die oorlogsjaren niet meer de vereiste broodkransen, haantjes, eendjes enz. vervaardigen, die nu eenmaal onontbeerlijk zijn om de miniatuur-meiboom zijn noodzakelijke glorie te verschaffen. Hoewel tussen de beide wereldoorlogen hier en daar het gebruik herleefde, zag men in 't algemeen toch gaandeweg een vermindering van het aantal palmpaas-versierselen.

Zelfs wanneer men er in zou slagen door organiseren van optochten en het toekennen van prijzen de jeugd weer te animeren voor de begeerte naar de palmpaas, dan tekent men niet meer dan een caricatuur van het vroegere beeld. Het onttaardt in het optuigen van dure vogelverschrikkers, die in geen enkel opzicht herinneren aan vroeger. De bestgestieuerden kunnen hun kinderen dan een palmpaas voorzetten, die meer op een kermskraam lijkt dan op een vruchtbaarheid-zaaiende palmtak. Het meest karakteristieke van de palmpaas gaat in dit geval bovendien nog verloren.

Die karakteristiek is te vinden in de eigen wijze waarop elke streek en elke plaats zijn palmtakken versierde. Hier vindt men een haan van brood als voornaamste pronkstuk, elders een eend terwijl op een derde plek een broodrad het voornaamste onderdeel vormde. Ook in de uitstervende palmpaasgebruiken manifesteert zich het verbleken van veel kleur in ons leven, dat zo eindeloos doelmatig dreigt te worden. Die doelmatigheid verwordt tot vervlakking, maakt de mens tot machine, wien het „Hosannah gezegend is Hij die komt“, wel vreemd in de oren moet klinken.

A. G. H.

Abonnementen op buitenlandse bladen

De berichten, die de laatste tijd in de pers hebben gecirculeerd, over de mogelijkheden om door bemiddeling van de postdienst abonnementen op buitenlandse bladen in Nederlandse valuta te voldoen, blijken tot enige verwarring aanleiding te hebben gegeven. Daarom moge hieronder, in het kort, een opsomming volgen van de bestaande mogelijkheden. Door bemiddeling van de Nederlandse postdienst kunnen thans abonnementen worden verkregen op dag- en nieuwsbladen en tijdschriften uitgegeven in België, Denemarken, Engeland, West-Duitsland, met West-Berlijn, Finland, Italië, Luxemburg, Frans Marokko, Noorwegen, Portugal, Vaticaanse Staat, Zweden en Zwitserland. Het abonnementsgeld voor bladen in deze landen uitgegeven, kan aan de postkantoren hier te lande, in Nederlandse valuta worden voldaan.

voigt: Dr. Drees (PvdA): Minister-president en Algemene Zaken.

Mr. Teulings (KVP): Vrij-president en minister zonder portefeuille.
Mr. Stikker (VVD): Buitenlandse Zaken.
Prof. Liefstijn (PvdA): Financiën.
Prof. van den Brink (KVP): Econ. Zaken.
Mr. Mulderij (CHU): Justitie.
Ir. Staf (CHU): Oorlog en Marine.
Dr. Rutten (KVP): Onderwijs, K. en W.
Mr. van Maarseveen (KVP): Binnenlandse Zaken.

H. H. Wemmers (Vrijzinnig): Verkeer en Waterstaat.
S. L. Mansholt (PvdA): Landbouw V. en V.
Mr. Joekes (PvdA): Sociale Zaken.
Mr. In 't Veld (PvdA): Wederopbouw.
Ir. Peters (KVP): Uniezaken.

Prof. Albrechts (KVP): Minister zonder portefeuille voor opvoering der productie.

De minister zonder portefeuille prof. Albrechts zal in nauw overleg met de minister van Economische Zaken in het bijzonder zijn belast met de bevordering van de productiviteit in het gehele Nederlandse bedrijfsleven; de coördinatie van het beleid met betrekking tot de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, in nauw overleg mede met de minister van Sociale Zaken; de behartiging van de middenstandsaangelegenheden en de kartelpolitiek.
De functie van staatssecretaris van Economische Zaken komt te vervallen.
Door de leden van het nieuwe kabinet zal overigens worden bevorderd, dat in de bestaande staatssecretariaten en hun vervulling geen wijziging komt.

De vraag of het nieuwe kabinet een parlementair kabinet is heeft de formateur, Prof. Romme, niet beantwoord. Hij beschouwt het thans optredende kabinet beslist niet als een soort reconstructie van het oude, doch blijkbaar als een vernieuwing en versterking rondom de kern van het vorige kabinet.

Een rijdende regenmachine

Ook in ons land krijgt men steeds meer belangstelling voor beregeningsinstallaties, zowel in de tuinbouw als in het veldbedrijf. Men heeft nl. ontdekt, dat met kunstmatige regen op de minst kostbare wijze voldoende vocht aan de gewassen kan worden toegevoerd, wanneer zgn. „regenkanon“, dat een grote straal droogte optreedt. Daarbij gebruikt men veelal water omhoog spuit, waardoor een fijne nevel van waterdruppeltjes over de gewassen wordt verspreid. In de ananascultuur op de Hawaï-eilanden werkt men op het ogenblik met een geheel andere installatie, die te beschouwen is als een combinatie van een regenmachine en een sproeimachine. Bij een sproeimachine voert men op de wagen een reservoir mee met een sproeioplossing gevuld, maar het spreekt vanzelf, dat men op die wijze geen hoeveelheden water van grote betekenis op het land kan brengen. De nieuwe machine bestaat nu uit een zeer grote sproeimachine, die ter weerszijden van de wagen sproeiarmen van 15 meter lengte heeft en die het water krijgt toegevoerd door een lange, lummislang. Naarmate de sproeimachine verdt over het land rijdt, rolt de slang, die op een haspel is gewonden, af, terwijl een perspompe voor de wateraanvoer door de buis zorgt. De machine verstuift per minuut 2600 liter water en kan in een 8-urige arbeidsdag 5 ha besproeien met een hoeveelheid, die overeenstemt met een regenval van 4 cm. Voor tropische streken kan dit noodzakelijk zijn, maar voor ons klimaat zal men niet meer dan een kwart of bogtens de helft van deze hoeveelheid nodig hebben. In ons land, waar in verreweg de meeste gevallen voldoende water uit de soten en vaarten kan worden ogepompt, zou een dergelijk apparaat waarschijnlijk zeer grote toepassingsmogelijkheden bieden. De slang is bijna 250 meter lang en heeft een middellijn van 10 cm.

Plaatsbespreken 1 uur voor elke voorstelling.

Wageningen

Concert Kamermusiek. Voor de Wageningse Kamermusiekvereniging trad Dinsdagavond in Junushoff op de bekende pianiste Nelly Wagenaar. Het zwaartepunt van deze avond was de grote Sonate op. 110 in As g. geleiden dat wij dit reuzenwerk van deze tweede Prometheus gehoord hebben en ook nu verheft het ons aangegrepen. Een ontroerend schoon Cantabile, met een zeldzame expressiviteit in het Adagio. Nog eenmaal wil Beethoven laten zien dat hij geestelijk nog tot zeer grootse dingen in staat is en daarvoor kiest hij een vorm die alleen een grootmeester kiezen kan, n.l. de Fuga. Deze Sonate werd omspeld door een viertal speelse Sonates van Scarlatti en de Impromptu op. 142 no. 1 in F. kl. t. en een luchtig Allegretto van Franz Schubert, mooi muziek, maar hier en daar wat erg lang, met veel herhalingen. Na de pauze hoorden we allereerst Epigrammen op. 17 van Léon Orthel. Nietszeggende muziek, zonder inhoud en daardoor totaal overbodig. Aan het slot speelde Nelly Wagenaar een viertal Chopin werken, n.l. de Nocturne op. 27-2 Des, Mazurka op. 24-2 G, en de Mazurka op. 17-4 Akl. t. en de Barcarole op. 60 in Fis g. tert. Hier hoorden we de echte Chopin. Ook hij heeft zich stil achter zijn klavier gezet. Al zijn verlangen naar zijn vaderland Polen drukt hij in deze stukken uit. Weemoedig klinken zijn Nocturnes, tintelend zijn Mazurka's. Vol heimwee denkt hij aan de wijde Poolse vlakten, aan haar wilde dansen, aan haar iandelijke feesten. Maar zijn verlangen is nooit in vervulling gegaan. Hij is tenslotte zenzaam gestorven ver van zijn geliefd land. Maar zijn muziek zal eeuwig van dit verlangen blijven getuigen en zal ons altijd weer in verwoering brengen zolang er goede Chopin spelers zullen zijn. Nelly Wagenaar is een begenadigd kunstenaar, zij heeft persoonlijk piano-spel laten horen, maar bovenal heeft zij én Beethoven én Chopin volkomen tot hun recht doen komen en dan moeten wij tenslotte zeggen.

Heropening horlogerie van Zilfhouf

Lang gewacht en stil gezegwen..... kan de firma N. van Zilfhouf voortaan als devies na een gedwongen verblijf van 5 jaar aan de Grindweg is deze van ouds bekende zaak weer op haar vroegere plaats in de Hoogstraat herrezen.
Het is een fraai modern winkelpand geworden, waarvan de smaakvolle etalages met hun fonkelende inhoud reeds een lust voor het oog zijn. Ook het interieur is zeer stijlvol; de vele in gepolijst blank eiken opgetrokken en met rood berkenhout beklede vitrines geven een bijzonder cachet en bevatten een keur van goud- en zilverwerken, terwijl in de winkel een unieke sortering klokken, wekkers en horloges aanwezig is, die de reputatie der firma van Zilfhouf alle eer aandoeft.
Achter de winkel, die met een combinatie van T. & L. buizen en lampen schitterend is verlicht, bevindt zich de reparatieplaats, met de nieuwste slijp-, polijst- en schoonmaakmachines benevens een elektrische draaibank voor de zo fijne uurwerk-reparaties. Er naast is het kantoor gelegen, fris en licht.
Er was op de dag van de heropening veel belangstelling en een schat van bloemen; namens het gemeentebestuur kwam Wethouder v. d. Weide complimenteren.
De nieuwe horlogerie van Zilfhouf is wel een der laatste, maar ook een der fraaiste van de zaken, die op de Hoogstraat zijn herbouwd. Architect was de heer Joh. J. Brugman te Utrecht.

Kalender-expositie 1951. De N.V. „G. H. Bührman's Papiergroothandel“, heeft met haar Kalender-expositie 1951, die Dinsdag en Woensdag j.l. in samenwerking met de Grafische Studieclub in de Vergader-

Plaatsbespreken 1 uur voor elke voorstelling.

zaal van Junushoff werd gehouden, over belangstelling niet te klaggen gehad. Reeds Dinsdagavond was een groot aantal geïnteresseerden aanwezig, toen de heer R. Zomer K. Jzn. met een geestige speech de opening verrichtte van de tentoonstelling, die een buitengewone collectie kalenders, waaronder zeer fraaie exemplaren bod.
De heer J. Rudolphie was onvermoeid in het geven van vlotte en deskundige toelichting aan de bezoekers, waaronder zich niet alleen vakmensen, doch ook vele zakkelenden en belangstellenden van diverse pluimgede bevonden. Want deze expositie, waarvan het bezoek de verwachtingen heeft overtroffen, was ook voor leken de moeite waard. Een compliment voor de organisatoren.

School en gezin.

Voor de Vereniging van „Ouders en Opvoeders“, komt Dr. J. Reyers, Conrector van het Gem. Gymnasium, op Woensdag 21 Maat een lezing houden, waarvan de titel luidt: School en gezin. Nadere gegevens vindt U in de advertentie in dit blad.
't is prettig, dat een vooruitstrevend man op onderwijsgebied als de heer Reyers over een onderwerp dat zo velen na aan 't hart ligt, komt spreken. Wij rekenen op een goede opkomst van leden en belangstellenden.

De wedstrijden van Zondag

De situatie is Zondag aan de kop weinig veranderd; Wageningen heeft haar voorsprong kunnen behouden doordat DWS ook gelijk speelde, met DOS, evenals Vitesse een der degradatiecandidaten. De opgaaf voor a.s. Zondag is voor Wageningen wederom zeer moeilijk: zij togen Heracles. De Almeloërs zijn in tegenstelling tot uit in eigen huis zeer sterk. Slechts éénmaal verloren zij op eigen terrein en slechts éénmaal wonnen zij in een uitwedstrijd.
De belangen zijn in deze wedstrijd evenals tegen Vitesse gelijkelijk verdeeld over beide partijen. Wageningen moet proberen geen punten kwijt te raken om de leiding te blijven behouden en Heracles moet trachten uit de degradatiezone weg te blijven. De Almeloërs zijn nog steeds bereikbaar voor Vitesse.
Met Charley van de Weerd op schot, een verdediging welke de soliditeit der laatste weken intact houdt en een middenlinie, die de gevaarlijke Fansen o.l. zeer gunstig voor de groen-witten.

WAVV ontvangt WVC, een wisselvallige ploeg, die weet wat doelpunten is met goalgetters als Langewit en Oonk, maar ook enkele keren teleurstelde. De Wageningers zijn er weer beter in en hebben nog slechts enkele punten nodig om definitief veilig te zijn. Een gelijk spel zijt er zeker in voor de thuisclub.
In Renkum staan twee wedstrijden op het programma. Wellicht vervalt een van beide. CHRC ontvangt het Zondag kampioen geworden Be Quick en kan laten zien, dat het krachtsverschil minder groot is, dan de voor-sprong der Zutphenaren doet vermoeden en HWV speelt thuis tegen De Haven, dat enkele punten minder zwak heeft gespeeld dan RVV. Ter wille van de eer moet RVV trachten, beide punten te pakken te krijgen, dan wordt het moment, waarop de Renkummers definitief onderaan staan, nog een weekje uitgesteld.

De wedstrijd van Zaterdag. SKV ontvangt het leidende Apeldoorn en zal natuurlijk haar uiterste best doen om deze een of twee punten afhandig te maken. In Apeldoorn werd het na een uiterst spannende wedstrijd 1-1, dus achten we SKV nu toch ook weer tot een gelijk spel in staat, maar daar staat tegenover, dat Apeldoorn om de kop te behouden minstens beide punten nodig heeft. We kunnen een spannende en sportieve wedstrijd verwachten.

Wageningen

Stationsambtenaar trad in het huwelijk.

Bij elke trouwplechtigheid staan er op het plein voor het Wageningse stadhuis wel enkele belangstellende toeschouwers. Vooral de vrouwelijke helft der menshied laat bij dergelijke gelegenheden maar zelden verstuken gaan.

Maar Dinsdagmiddag was de drukte toch veel groter dan anders. Iedere voorbijganger bleef staan en de employés van de kantoren en winkels rond het marktplein stormden naar buiten of hingen uit de ramen om toch maar niets te missen van het ongewone schouwspel, dat daar voor het stadhuis te zien was.

Want daar stonden in twee rijen, keurig in het gelid, veertien stationsambtenaren uit Ede en Lunteren, allen in mooie donkere uniform met rode pet en uitgerust met speciaal voor dit doel gemaakte wit-groene vertrekstaven.

De chef van Ede-Wageningen was er met het grootste gedeelte van zijn staf, Ede-Dorp was vertegenwoordigd door Verhaaf en Hogendorp uit Lunteren was eveneens present. Zelfs Kitty had haar plaatskaartje in de steek gelaten en het moet gezegd worden, die rode pet stond haar allercharmantst.

Zo stonden zij daar te wachten tot boven in de trouwzaal het huwelijk was voltrokken van hun collega Gerrit Minnen uit Bennekom met mej. Arnold uit Wageningen.

Toen een glimlachende bruidegom en een stralende bruid even later de trappen van het stadhuis afdaalden klonk het bekende fluitje van de chef, de vertrekstaven gingen schuin omhoog en door deze erepoort bereikte het bruidspaar het gereedstaande ritje.

Nederlandse Comedie bracht „Leocadia“.

In de derde serie van „Toneelkunst voor Allen“ voerde de Nederlandse Comedie op onder regie van Johan de Meester: „Leocadia“ van Jean Anouilh. Het was een waarlijk stralende opvoering: het glansnummer van de tot dusverre in Junushoff gebrachte toneelvoorstellingen.

Anouilh laat een betoverend dwaas spel bedrijven in een wonderlijke wereld van schijn en werkelijkheid. Een oude hertog, die op beninnelijke wijze de last van eeuwenoude tradities van haar geslacht torst, wil haar om het verlies van een geliefde treurende neef van zijn zwaarmoedigheid genezen door het in stand houden van alle getuigen (roerende en onroerende goederen) aan de drie dagen van zijn geluk met Leocadia, de gestorven onvergetelijke.

De taxichauffeur en de ijscoman, de nachtclub en de herberg, zij vonden een plaats in het onmetelijke park van de lieve hertogin en daar waarde neef prins Albert rond, bekomerd kauwend op zijn herinneringen. In deze schijnwereld plaatste de hertogin het hoedenmaaksterij Amanda. Zij leek veel op Leocadia: nu zou de herinnering volkomen zijn, meende de hertogin. Het experiment voldeed niet precies aan de verwachtingen der oude dame, maar toch was het resultaat niet onbevredigend, de nieuwe Leocadia, van vlees en bloed, verdreef de dode Leocadia.

Mary Dresselhuys schiep een beeld van een Hertogin, capricieus, doortastend, maar juist nog sympathiek genoeg om niet caricaturaal te zijn. Lous Hensen was de aanvankelijk vanwege de wonderlijke bejegening opstandige, later begrip voor de zonderlinge situatie tonende Amanada: een pittig gespeelde rol, die aan goed won naarmate de omstandigheden zich normaliseerden. Guus Oster als prins Albert had een moeilijke taak, zijn rol was niet zo boeiend. Dick Swidde slaagde volkomen in zijn vertolking van de mekkerende baron; Pierre Myin, meester in het creëren van zonderlinge types, leverde drie pracht-figuren: de taxi-chauveur, de herbergier en de tweede maitre d'hotel. De rol van de maitre d'hotel werd met waardigheid vervuld door Henk Rigters, die ook nog een jachtopziener voor zijn rekening nam. De ijscoman van Jan Büchli was wat te geargeerd.

Vaarzen met twee brede tanden: 1e pr. en 3e pr. Gebrs. van der Heijden, te Rhenen en Wageningen; 2e pr. J. T. Wolleswinkel, Wageningen.

Heropvoering openingsavond Junushoff.

Leden en Donateurs van Wageningse Mannen-koor kunnen kaarten verkrijgen voor deze avond bij Kunsthandel Zijlstra, Bergstraat 18. Deze kaarten moeten Zaterdag 17 Maart vanaf 's morgens 9 uur tot uiterlijk 's middags 4 uur worden gehaald. Men zie advertentie in dit nummer.

Lezing over Canada.

Naar wij vernemen, zal volgende week Donderdag 22 Maart a.s. in „De Tien Zilverlingen“ gesproken worden over „het land der toekomst“: Canada. Wij menen goed te doen, onze lezers hierop te attenderen, omdat dit onderwerp ongetwijfeld voor velen Uwer van belang kan zijn. Er is natuurlijk volop gelegenheid vragen te stellen. De avond wordt georganiseerd door het Departement Wageningen van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Spreker is de heer T. Plomp, lid van het Hoofdbestuur der vereniging Nederland-Canada. Hij zal zijn onderwerp behandelen aan de hand van zijn eigen ervaringen, opgedaan tijdens een reis voor en na de oorlog. Ter illustratie zullen enkele lantaarnplaatjes en geluidsfilms vertoond worden. Niet-leden der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen hebben tegen een kleine vergoeding toegang tot deze avond.

Neem een doos echte
VALDA
PASTILLES
KEELPIJN

Toneelgroep Kon. Juliana.

In aansluiting op een onlangs in dit blad te dezer zake geplaatst bericht en onder verwijzing naar dit nummer opgenomen advertentie is de Toneelgroep Kon. Juliana voornemens op Donderdag 29 Maart a.s. in „Junushoff“ voor het voetlicht te brengen het toneelstuk „Geef mij Uw hand“ van de bekende toneelschrijver Wim Dumont.

Dit zeer boeiende stuk werd hier te lande ettelijke malen opgevoerd. Gezien de resultaten, welke deze vereniging in voorgaande jaren wist te bereiken met de stukken als „Onder de klapper“, „Vliegtuig vermist“ en niet te vergeten het laatst gespeelde stuk „En de bossen zingen hun lied...“ wettigen het vermoeden, dat ook met het thans te brengen toneelstuk een nieuw succes zal worden geboekt.

Het KAN kanker zijn:

1. een groeiende verdikking in huid, tong of lippen
2. abnormaal bloedverlies
3. een blijvende heesheid
4. een niet genezende zweer
5. verlies van eetlust en doorlopende indigestie
6. merkbare verandering in kleur of grootte van een wrat of moedervlek.

Het BEHOEFT HET NIET TE ZIJN.

Maakt U zich niet onnodig ongerust. Laat U echter vroegtijdig onderzoeken.

WORDT ALLEREERST LID VAN HET KONINGIN WILHELMINAFONDS voor KANKERBESTRIJDING.

Adviescommissie oorlogsschade.

De Adviescommissie voor oorlogsschade te Wageningen houdt weer zitting op Maandag 19 Maart a.s. in „De Tien Zilverlingen“. Aanvang 8 uur. Entree en advies geheel gratis.

Heropvoering programma officiële openingsavond „Junushoff“.

De grote vraag voor kaarten voor de openingsavond van „Junushoff“ van verleden Maandag, waarop wegens plaatsgebrek niet

deur mensen worden beschermd en trok een parallel met diereer die mensen beschermen. De heer F. C. J. Schulte stelde de verdiensten van Mevrouw Kapelle als dierenbeschermster in 't licht, waarna het hoofdbestuur, lid de heer Vermeulen uit Zeist eveneens Mevr. Kapelle complimenteerde en dank bracht voor de vele dat zij op het gebied der dierenbescherming in deze 25 jaar heeft verricht.

In haar dankwoord memoreerde Mevr. Kapelle de werkzaamheden van de dierenbescherming te Wageningen en sprak de hoop uit dat het werk van deze afdeling zich in de toekomst nog zal mogen uitbreiden.

Bennekom

Locomotief ramde luxe auto.

Donderdagavond ongeveer 7 uur naderde in snelle vaart een losse locomotief uit de richting Ede, de uitgang van de Heideklaan naar de Edeseweg. Een luxe auto van het A.K.U.-bedrijf te Ede, die op de Heideklaan reed, wilde op dit moment de tramrails oversteken, om op de Edeseweg te komen. De chauffeur en de mede inzittende Dr. Dijkman, alhier, zagen het gevaar en wisten tijdig de auto te verlaten, maar konden niet verhinderen, dat de wagen gegrepen werd en aan de voorkant ernstig beschadigd. De politie zoekt naar de schuldvrage. Dit is binnen enkele maanden het tweede ongeluk op dit gevaarlijke kruispunt. Een hege belemmering het uitzicht en verlichting is er niet, zodat 's avonds wandelaars en fietsers moeten zoeken naar de ingang van de Heideklaan. Deze toestand was toelaatbaar, toen de Heideklaan nog werkelijk naar de heide voerde, maar na de aanleg van straten achter het dorp heeft het verkeer thans een omvang, dat dergelijke toestanden niet meer verantwoord zijn.

Contatavond B.D.V.

Dinsdag j.l. hield de plaatselijke damvereniging B.D.V. haar jaarlijkse contactavond. Als eersten traden voor het voetlicht de B.D.V. boys. (H. Kamps en H. v. Silfhout) met het bekende lied van de dammers, waarvan het refrein door allen werd meegezongen. Hierna werd een aardige schets „De Verlatene“ gespeeld door Kamps en Janssen. De Silverstrings (H. en A. van Silfhout) met gitaar en mandoline brachten aardige liedjes. In het vragenspel: „Tweemaal een is een“, behaalden de echtparen v. Heus en Schilt hetzelfde aantal punten.

Na de pauze vertelde Joris Sukkel, (H. Kamps) zijn weddyaren. Twee sketches „Landhuisje“ en „Inlichtingen“ en een voordracht „Ik mag dat wel“ door v. Leur en Nieuwenhuisen afgewisseld door de Silverstrings brachten het slot van deze gezellige avond.

Rhenen

OFFICIELE BEKENDMAKING

van het gemeentebestuur van Rhenen. Rookverbod in bossen, veen en heide.

De Burgermeester van Rhenen wijst nogmaals op het verbod in bossen, veen en op de heide of in de nabijheid van dergelijke gebieden:

1. een open vuur of brandend licht mee te voeren;
2. brandende of gloeiende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen, of daarmee onvoorzichtig om te gaan;
3. in de open lucht of in brandbare of houten gebouwen of bouwsels vuur aan te leggen, zonder een schriftelijke vergunning van de gebruiker van het perceel bij zich te hebben, of een vuur, waartoe vergunning is verleend, onbewaakt te laten;
4. tussen 1 Maart en 31 October op bovengenoemd terrein te roken.

Overtreding wordt geboeid de verordening ter voorkoming van brand. heide en veenbranden van 12 Juni 1941 gestraft, ook indien door dit lichtzinnig optreden geen schade is veroorzaakt. In een brand door de overtreding veroorzaakt dan geldt deze handeling als misdrijf. De politieorganen hebben in het droge jaargetijde bevel streng op te treden. De gevolgen

men nog in het duister, maar aangenomen wordt, dat een aantal mensen heftig zorg te dragen voor het bijbrengen der antecedenten van alle „verdachte personen“ en belangrijke gegevens op het gebied van de nederlandse be wapening, de anti-communistische organisaties en dergelijke.

Wel is reeds bekend geworden, wie de leiding heeft in het nederlandse „politiebureau“, een orgaan van de Kominform d.s.

Het staat te bezien, of en wanneer voldoende bewijzen verzameld kunnen worden tegen de thans bekende personen en maatregelen tegen deze gevaarlijke activiteit zijn te ondernemen. (Nadruk verboden).

WEK DE GAL IN UW LEVER OP
U sult 's morgens „kijplekker“ sit bed springen.

Elke dag moet u lever een liter gal in uw ingewanden doen stromen, anders verteert uw voedsel niet, het bedert. U raakt verstoppt, wordt humeurig en loom. Noem de plaatselijke CAFFEÏNE LEVERFILTREES om die liter gal op te wekken en uw opspijvertering en stoelgang op natuurlijke wijze te regelen. Een plantaardig zacht middel, onovertroffen om de gal te doen stromen. Het Carter's Leverpilletje.

Renkum

Onderavond Herv. School.

Was er vorig jaar geen onderavond van de Ned. Herv. School gehouden in verband met het zilveren Jubileum op 1 Mei '50, thans is de traditie weer hersteld. Woensdagavond waren vele ouders en belangstellenden bijeen in het vergaderlokaal van de Herv. Kerk.

Door ziekte van de voorzitter had het bestuur de leiding opgedragen aan het H. der S. De School wordt thans door 24 leerlingen bezocht. De heer J. Pietersen besprak het V.G.L.O. De heer A. Deelstra behandelde op zeer principiële wijze de vraag: „Heeft Chr. onderwijs nog zin?“ Daarna vertelde de heer Rozeboom over het werk aan de doofstommenschool „Erfatha“ te Voorburg. Hiervoor gaven zich 40 personen als begunstiger op.

Een nieuw orgel voor de Ned. Herv. Kerk.

In de maand Januari van 1950 werd de nieuwe Kerk in gebruik genomen. Terstond werd het als een gemis gevoeld bij de eredienst, dat een goed orgel ontbrak. Onvermoed was de Kerkvoogdij werkzaam om hierin te voorzien. Zowel de keus van het orgel als de financiële kant kostten veel hoofdbrekens. In de gehouden gecombineerde vergadering van Kerkvoogden en Notabelen werd een belangrijke beslissing genomen: over te gaan tot aankoop van een nieuw orgel. Omtrent dit orgel kunnen we mededelen, dat het wordt gebouwd met elektrische pneumatische sleepladen, met twee klavieren en vrij pedaal. Het zal 27 registers bevatten. De speeltafel komt op het zijbalcon. Met algemene stemmen werd besloten het werk op te dragen aan de firma Pels & Zoon, orgelbouwers te Alkmaar. Waarschijnlijk zal het over acht maanden klaar zijn.

Gevonden voorwerpen.

Veelkleurige hoofdhoek met gele rand; oorknopje; damesarmbandhorloge; twee munstbiljetten van f.2.50; zilveren klem voor een das.

Verloren voorwerpen.

Rood kinderwagentje; weggeplouwen hondje, zw. met wit; doublé schakel armband; herenpolshorloge.

Zilveren bedrijfsjubileum.

In de bedrijven der fa Van Gelder Zonen te Renkum komen zilveren jubilea regelmatig voor. Ze worden niet vergeten. Aan het zilveren jubileum van de heer G. J. van de Born, werkzaam als chauffeur aan fabriek I werd bijzondere aandacht besteed. Reeds in de morgen kwamen de directeurs der beide fabrieken, de heren Deuker en Albrechts gekleed in de Kerkstraat. Ir. Marmelstein complimenteerde de jubilaris met dit feest en overhandigde hem namens de directie een enveloppe met inhoud. Even werd nog teruggebleekt naar het ogenblik, toen men 25 jaar geleden overging van paarden- op motortractie en de

Zondagsdienst Doktoren en Apotheek

18 Maart 1951.

Wageningen: Dr. L. B. Lindeboom, Prof. Ritzenma Bosweg 28, telef. 2455 (van Zaterdag 19 uur t/m Zondag 23 uur.).

Apotheek v. Weringh, Bergstraat. Renkum: Dr. Visser, telef. 227.

Rhenen: Dr. Stegeman. Bennekom: Dr. W. G. Kan, Edeseweg 35, telef. 325.

Visser en N. de Waal, Doorwerth. Roelof Hendrik z. v. F. S. G. Magendans en J. Zegveld. Renkum. Marinus z. v. M. J. van Reemst en A. Blijkerk, Heelsum. Jan Willem z. v. A. Verbeek en J. van Yperen, Renkum. Janna Christina, d. v. A. Whien en W. C. Beekhuizen, Renkum. Sjaac Louis Josephus, z. v. M. Geurtsen en M. de Winkel, Renkum.

Ondertrouwd: H. W. Heutmen en A. Jacobson, Renkum. J. Legendijk en H. J. Wernand, Renkum.

Gehuwd: P. Senne en W. Hulstijn. M. C. van Lent, Wageningen en A. W. Böhmer, Renkum.

Overleden: Cornelis Carel Pull, 84 jr., Heelsum.

RHENEN.

Geboren: Koba Johanna, d. v. C. H. de Haas en G. J. Meijerman Aaltje, d. v. C. Randewijk en Cornelia van Apeldoorn. Jan Pieter, z. v. H. M. de Wit en H. H. Veenendaal.

Ondertrouwd: David Frans Hovestad en Geertruida Rijkse. Wouter ter Haar en Adriana Flora Berlang.

Gehuwd: Jacob Muller en Ali de Haas. Cornelis Koolman en Aaltje Anthonia van de Wettering. Albert Akkerman en Everdina Wagenveld.

PREDIKBEURTEN.

Zondag 18 Maart 1951.

WAGENINGEN.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 9 uur: Ds. v. d. Wal. Voorm. 10.30 uur: Ds. Offeringa (Bevest. nieuwe lidmaten) Nam. 6 uur: Ds. Schram (Bevest. nieuwe lidmaten).

R.K. Kerk. Voorm. 7.30 en 11 uur: Stille H. Missen. Voorm. 9 uur: Hoogmis. Nam. 6 uur: Lof. Op werkdagen vaste H. Missen te 7.45 en 8.30 uur voorm.

Geref. Kerk. Voorm. 10 en nam. 5 uur: Ds. Harder van Amsterdam. (Zendingssonndag).

Vrijz. Gemeenten. Voorm. 10.30 uur: Prof. Dr. C. W. Mönlich, Amsterdam.

Geref. Gemeente. Schoolstraat Voorm. 10 en nam. 6 uur: Ds. Heerschap.

Geref. Kerk. (Onderh. art. 31 K.O.). Kleuter-school, Fr. Hendrikweg 14b. Voorm. 10.45 uur: Ds. G. Roukema.

Herv. Geref. Evangelistie, Herenstraat 4. Woensdag 21 Maart, nam. 7.30 uur: Ds. 't Zandt van Delft.

Vrije Kath. Kerk, Fr. Hendrikweg 31. Voorm. 10.30 uur: H. Mis.

Leger des Heils. Voorm. 10 uur: Heiligingsdienst. Nam. 7.30 uur: Verlossingssamenkomst.

BENNEKOM.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 en nam. 6 uur: Ds. B. N. B. Bouthoorn.

Geref. Kerk. Voorm. 10 en nam. 3 uur: Ds. H. v. d. Elskamp.

Ned. Prot. Bond. Nam. 19 uur: Ds. D. Wolfson. Ede. Paasvrijdagsdienst. 21 Maart nam. 20 uur: Ds. D. Wolfson, Ede Avondmaalsdienst.

R.K. Kerk. Voorm. 8 en 10 uur: H. Missen, zaal „Bothof“.

RENKUM.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 uur: Ds. W. Deur. (Bevest. lidmaten). Nam. 6 uur: Ds. H. M. Cnossen te Gouda.

R.K. Kerk. Voorm. 7. 8.15 en 11 uur: Stille H. Missen. Voorm. 9.30 uur: Hoogmis. Nam. 7 uur: Lof.

Geref. Kerk. Voorm. 10 en nam. 5 uur: Ds. A. Plaatsman.

Ned. Prot. Bond. Voorm. 10.30 uur: Mej. D. M. Revelman te Lunteren.

DOORWERTH-HEELSUM.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 uur: Ds. F. H. J.

won naarmate de omstandigheden zijn normaalseerden. Guus Oster als primus Albert had een moeilijke taak, zijn rol was niet zo boeiend. Dick Swidde slaagde volkomen in zijn vertolking van de mekkerende baron; Pierre Myin, meester in het creëren van zonderlinge types, leverde drie pracht-figuren: de taxi-chasseur, de herbergier en de tweede maître d'hotel. De rol van de maître d'hotel werd met waardigheid vervuld door Henk Rigters, die ook nog een jachtvoorziening voor zijn rekening nam. De jscocman van Jan Büchli was wat te geachard.

KIESPIJN

Mijnhard's Kiespijpoeders. Doos 42 ct

Van de Weerd maakte twee doelpunten in Rotterdam.

Het Zwaluwenelftal heeft Woensdagmiddag te Rotterdam met 4-2 verloren van De Rode Duivels.

In tegenstelling tot hetgeen sommige bladen schrijven was de Wageningse de maker van beide doelpunten. Volgens ooggetuigen behoorde hij met Klaassen en Möhring tot de weinige Nederlanders, wier spel bevredigend was te noemen.

De Belgische spijl van Pottelberghe wenste van de Weerd na afloop geluk met de goede wedstrijd, die de Wageningers had gespeeld. De Belg zeide, de grootste moeite met hem te hebben gehad.

Paardenmarkt en Paasveetentoonstelling.

Op Woensdag 14 Maart j.l. werd alhier de jaarlijkse voorjaars paardenmarkt met premiekering gehouden. Tevens werd dit jaar voor het eerst een proef genomen met een Paasveetentoonstelling. Deze proef mag geslaagd worden geacht. Er was prachtig vee aangevoerd. De Vereniging tot Bevordering van het Marktwezen heeft zich voorgenoemen voortaan ieder jaar een tentoonstelling te organiseren. In aanmerking genomen dat de tijd van voorbereiding dit jaar eigenlijk te kort is geweest, is de verwachting gewettigd dat de aanvoer bij een volgende gelegenheid nog veel groter zal zijn. De volgende prijzen werden uitgereikt: Voor de Paarden Afdeling Warmbloed; Vier jaar en ouder: 1e pr. J. van Dam, Manenswaard 1, Opheusden; 2e pr. J. J. van Manen, Elsterstraat 1, Indoornik; 3e pr. T. den Hartog, Den Doove, Grebbeldijk, Wageningen; 4e pr. E. Reijers, Koningsstraat 203, Opheusden. Driejarige: 1e pr. E. Reijers, Opheusden; 2e pr. C. M. Hupkes, De Abdij 1, Ophemert; 3e pr. T. den Hartog, Wageningen. Tweejarige: 1e pr. C. M. Hupkes, Ophemert; 2e pr. E. Reijers, Opheusden; 3e pr. Gebrs. Lamers, Nude 64b, Wageningen. Eenjarige: 1e pr. J. van Dam, Opheusden, 2e pr. T. den Hartog, Wageningen; 3e pr. S. Daniëls, Nude 124, Wageningen; 4e pr. M. A. Sipman, Burg. Lodderstr. 44, Opheusden. Prijzen Paasveetentoonstelling: De Kampioensprijs viel ten deel aan Gebrs. van der Heijden, Fred. v. d. Paltschhof 16, Rheden en Veerstraat 10 te Wageningen. Mester is: G. Weljers, Hien-Dodewaard. De Reserve kampioen van J. T. Wolleswinkel, Rijnsteeg 3, Wageningen is aangekoocht door de heer Joh. van Triest, Wageningen. Als bijzonderheid dient vermeld dat vier eerste prijzen, drie tweede prijzen en twee derde prijzen zijn behaald door de heer Wolleswinkel, welk vee door hem werd verkocht aan resp. Joh. van Triest, E. Ehings en Th. van Brakel, allen slagters te Wageningen. Vette koeien: 1e pr. en 2e pr. J. T. Wolleswinkel, Wageningen; 3e pr. G. Floot, Nieuwe Kanaal 3, Wageningen. Schotten: 1e pr. J. T. Wolleswinkel, Wageningen, 2e pr. J. Schuurman, Eikenlaan 2, Wageningen en J. Th. Jansen, Veerstraat 60, Wageningen; 3e pr. J. Wolleswinkel, Wageningen. Vaarzen met zes brede tanden: 1e pr. en 2e pr. J. T. Wolleswinkel, Wageningen; 3e pr. Proefboerderij Ivro, Wageningen. Vaarzen met vier brede tanden: 1e pr. en 2e pr. J. T. Wolleswinkel, Wageningen; 3e pr. Gebrs. van der Heijden, Rheden en Wageningen.

WOORD ALLERSTEERST LID VAN HET KONINGIN WILHELMINA FONDS voor KAN- KERBESTRIJDING.

Adviescommissie oorlogsschade.

De Adviescommissie voor oorlogsschade te Wageningen houdt weer zitting op Maandag 19 Maart a.s. in „De Tien Zilverlingen“. Aanvang 8 uur. Entree en advies geheel gratis.

Heropvoering programma officiële openingsavond „Junushoff“.

De grote vraag voor kaarten voor de openingsavond van „Junushoff“ van verleden Maandag, waaraan wagens plaatsgebrek niet kon worden voldaan, vormt de aanleiding tot een heruitvoering van het programma — uiteraard zonder toespraken — op Maandag 19 Maart a.s. Het programma wordt geheel door Wageningse verenigingen verzorgd en biedt tegelijkertijd een staalkaart van hetgeen in de nieuwe schouwburgzaal mogelijk is, nl. muziek van het Wageningse orkest, zang van het Wageningse Mannenkoor en toneel van de Wageningse Studenten Toneelvereniging, terwijl bovendien een film wordt vertoond.

Degenen, die j.l. Maandag aanwezig waren zijn over de uitvoering in het algemeen zeer enthousiast.

De toegangsprijs voor de heropvoering is uiterst laag gesteld, nl. op fl. — per persoon (geen rangen). Kaartverkoop Zaterdag 1 Maart a.s. van 2 tot 5 uur aan „Junushoff“ en 's avonds aan de zaal.

Na afloop van de voorstelling gelegenheid tot gezellig samenzijn in de foyer en het optreden van een goochelaar uit.... Wageningen.

Loop der bevolking der Gemeente Wageningen.

Vertrokken: Djenal A. Sastradiwiria, Sumitrasstraat 11 naar Amsterdam. Henricus W. C. van Heeswijk, Harnjesweg 22, naar Son c. Gerrit Kamphuis, (5 pers.), Jvastraat 20 naar Arnhem. Geertje Voogt, Kortenburg 4 naar 's-Gravenhage. Jan H. Baarslag, Rijkstraatweg 46a, naar Zwollerkerspel. Pieter Boogaard, Kortenburg 4 naar Den Helder. Bernardus H. E. Kes (5 pers.), Aug. Falsieweg 13 naar De Noord-oostelijke Polder. Antonia H. Groeneveld, Wed. o. d. Wildekamp 8 naar Ede. Wed. Selm Frank-Snijders, Junusstraat 18 naar 's-Gravenhage. Harry Kiel, (4 pers.) Junusstraat 18 naar 's-Gravenhage. Hendrina M. G. Dijkjer, Keijbergseweg 10 naar Ede. Johanna van Ootjil Keijbergseweg 10 naar Ede. Bernardus H. de Groot (4 pers.) Beatrixlaan 4 naar Bergen op Zoom. Bernard H. Boelema, Grindweg 130 naar Zuid-Afrika. Engelbertus Groeneveld (3 pers.), Diedenweg 185 naar Canada.

Gevestigd: Jan van Aggelen (5 pers.), Riensdijkstraat 11 uit Renkum. Frederike E. Baum, echte v. Müller (5 pers.), Sportparkweg 47 uit Duitsland. Garmtdina Bouwman, Wed. v. Vos (2 pers.), Hinkeloordseweg 11 uit Oldekerk. Jacobus A. van der Burg, Kortenburg 4 uit Delft. Hindrik M. Elema (4 pers.), Sledoordplantsoen 7 uit 's-Gravenhage. Casper Hagen, Sportparkweg 51 uit Zeist. Catharina M. Hendriks, Kortenburg 4 uit Nijmegen. Petronella J. Jansen, echte v. Bosman, Veluwiaweg 7 uit Utrecht. Willem J. Joziase, Diedenweg 92 uit Amsterdam. Johanna B. Kersten, Rijksweg 13 uit Renkum. Derkje Mulder, Rijksweg 77 uit Hilversum. Willem van der Poel, Prof. Ritzena Bosweg 20 uit Vlieder. Willem Rolvink (2 pers.), Hartenseweg 18 uit Indonesië. Simpen (2 pers.), Hartenseweg 60 uit Indonesië. Jantje van de Siuis, echte v. Holleman, 1e Buurtseweg 46 uit Kesteren. Gerard Termaten, Eekmolenweg 53 uit Woerden. Hwaj N. Thung, Grindweg 46 uit Indonesië. Gerrit J. Veldhuizen (3 pers.), 1e Buurtseweg 17 uit Amerongen. Louisa W. Verweel, Rijksweg 63 uit Oterleek. Bernardus G. Wessels, Grindweg 96 uit Zeist. Jantje Westra, Kortenburg 4 uit Arnhem.

Mevrouw Kapelle ontving medaille.

Donderdagmiddag had op het Gemeentehuis een korte, maar treffende plechtigheid plaats. Door de burgemeester werd aan Mevrouw Kapelle een medaille uitgereikt, ingesteld door het Hoofdbestuur van de Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren voor 25 jarige werkzaamheid in dienst van deze vereniging. De burgemeester wees er op hoe belangrijk het is, dat de dieren

gebouwen of gebouwen vuur aan te leggen, zonder een schriftelijke vergunning van de gebruiker van het perceel bij zich te hebben, of een vuur, waartoe vergunning is verleend, onbewaakt te laten; 4. tussen 1 Maart en 31 October op bovengenoemd terrein te roken.

Overtreiding wordt volgens de verordening van 12 Juni 1941 gestraft, ook indien door dit lichtzinnig optreden geen schade is veroorzaakt.

Is een brand door de overtreiding veroorzaakt dan geldt deze handeling als misdrijf. De politieorganen hebben in het droge jaargetijde bevel streng op te treden. De gevolgen van de veronachtzaming van bovengenoemd verbod heeft ieder aan zichzelf te wijten.

Rheden, 14 Maart 1951.

De Burgemeester van Rheden, T. BOSCH VAN ROSENSTAAL

ER IS WEER EEN „VIJFDE COLONNE“! Maar alle namen der leiders zijn bekend.

Gevaarlijke activiteit.....

(Eigen berichtgeving)

Naar wij vernemen beschikken bevoegde autoriteiten in Nederland op dit ogenblik over volledige gegevens inzake de activiteit van een „vijfde colonne“.

Reeds lang was bekend, dat ook in ons land leden van een politieke organisatie geoefend werden in gebruik van wapenen. Verscheidene sabotagegeden zouden, naar werd aangenomen, het werk kunnen zijn van staatsgevaarlijke elementen. Spionage ten gunste van een vreemde mogendheid werd kennelijk bedreven door landgenoten van één politieke kleur.

Na lange maanden van onderzoek zijn tenslotte volledige rapporten opgesteld over een ondergrondse organisatie, waarvan thans ook de leiders bekend zijn. Verscheidene bekende persoonlijkheden komen voor in dit rapport. Een beroemd nam bijvoorbeeld staat te boek als een der commandanten....

Deze geheime organisatie, die nog niet is opgerold, beschikt onder meer over een afdeling, welke het „verzetswerk“ weer ter hand heeft genomen en reeds de nodige gegevens registreerde; een afdeling „liquidatie“, welke pottekijkers en tegenstanders uit de weg moet ruimen; een sabotageploeg; afdelingen propaganda en distributie (van wapens?) enz. Over het hoogst geheime spionagewerk tast

Zilveren jubileumjublieum.

In de bedrijven der fa Van Gelder Zonen te Renkum komen: zilveren jublieum regelmatig voor. Ze worden niet vergeten. Aan het zilveren jubileum van de heer G. J. van de Borne, werkzaam als chauffeur aan fabriek I werd bijzondere aandacht besteed. Reeds in de morgenuren kwamen de directeuren der beide fabrieken, de heren Deuker en Moerregts gekijwensen in de Kerksstraat. Ir. Marmelsteijn complimenteerde de jubilaris met dit feest en overhandigde hem namens de directie een enveloppe met inhoud. Even werd nog teruggeblikt naar het ogenblik, toen men 25 jaar geleden overging van paarden- op motortractie en de heer van de Borne de eerste chauffeur werd. Alle anderen chauffeurs van het bedrijf heeft hij rijlessen gegeven, de Apeldoornse chauffeurs het rijden met de dieselauto geleerd. Nieuwe wagens worden door hem ingereiden. Ook vele andere employe's van het bedrijf, o.a. de heer Van 't End, zijn chef, de heer Geels, chef van het mechanische bedrijf van fabriek I, de heer Werning Köster, chef voor personeelszaken, de heer Verhage, chef de bureau, Zr. Priester, sociaal werkster en vele anderen toonden hun belangstelling. In de avond kwamen de chauffeurs leermeester en collega gelukwensen.

BURGERLIJKE STAND. WAGENINGEN.

Geboren: Ingrid, d. v. J. A. Stender en A. Medendorp. Jaap, z. v. W. G. Meurs en A. Bleesing. Eppo Harm, z. v. K. van Houten en A. P. Chardon. Elizane Eugénie Charlotte, d. v. C. J. van Bijlert en E. A. E. W. de Pauw. Gerlings. Reintje Arnolda, d. v. J. J. van Oeren en S. C. Versteeg. Hendrik Eduard Theodor, z. v. E. Gerritsen en W. A. H. de Wit. Gerrit, z. v. E. Demood en H. Onderstal. Ondertrouwd: Johannes Homan en Adriana Nab. Johannes Laurens en Agnes Meurs. Rindert Sinnema en Willemina Wien.

Gehuwd: Gerrit Vermeer en Cornelia Maarje Maria Eickhoff. Gerrit Johannes Melchert en Gerarda Geertruida Leonia Wenting. Gerrit Minnen en Johanna Everdina Arnold.

Overleden: Albertus van Ingen, 88 jaar, echtgenoot van D. Wrekenhorst. Egbert Nab, 65 jaar, weduwnaar van W. Huiberts, overleden te Arnhem.

RENKUM.

Geboren: Manfred Leo, z. v. L. H. Polman en H. H. Walvius, Doorwerth, Hans, z. v. M. A. de

R.K. Kerk. Voorm. 8 en 10 uur: H. Missen, zaal „Bothof“.

RENKUM.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 uur: Ds. W. Deur. (Bevest. lidmaten). Nam. 6 uur: Ds. H. M. Chossen te Gouda.

R.K. Kerk. Voorm. 7. 8.15 en 11 uur: Stille H. Missen. Voorm. 9.30 uur: Hoogmis. Nam.

Geref. Kerk. Voorm. 10 en nam. 5 uur: Ds. A. Plaatsman.

Ned. Prot. Bond. Voorm. 10.30 uur: Mej. D. M. Revelman te Lunteren.

DOORWERTH—HELSUM.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 uur: Ds. F. H. J. Bik. (Bevest. lidmaten). Nam. 6.30 uur: Ds. R. Beerekamp te Dordrecht. Jeugd-dienst.

DOORWERTH—HEVEADORP.

Ned. Herv. Kerk. (in „De Zaaler“) Geen dienst. OOSTERBEEK.

Remonstr. Geref. Gem. Voorm. 10.30 uur: Ds. Wegerif.

RHENEN.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 uur: Ds. Kooreman. Nam. 5 uur: Ds. v. d. Linden.

Geref. Kerk. Voorm. 10 en nam. 5 uur: Ds. Zijlstra van Baarn.

Geref. Gemeente. Voorm. 10 en nam. 5.30 uur: Leedienst.

Oud Geref. Gemeente. Voorm. 10 en nam. 3 uur: Leedienst. Maandag 19 Maart voorm. 10 en nam. 7 uur: Ds. W. H. Blaak van Geldermalsen. Bidstond voor het Gewas.

Ned. Herv. (Geref.) Evangelisatie. Voorm. 10 en nam. 5 uur: Ds. Lekkerkerker van Amsterdam.

ACHTERBERG.

Ned. Herv. Kerk. Voorm. 10 en nam. 8 uur: de heer C. van Viegen.

Donateurs en leden Wag. Mannenkoor

Voor herhaling OPENINGSAVOND Junushoff op Maandag 19 Maart zijn voor huisgenoten van de leden en donateurs, kaarten in voorverkoop verkrijgbaar bij S. Zijlstra, Bergstraat 18, Wageningen. TOEGANGSPRIJS PLM. 75 CENT. Deze kaarten afhalen Zaterdag 17 Maart van 9 uur tot uiterlijk 4 uur namiddag.

Leden van Wag. Mannenkoor worden verzocht Maandagavond 19 Maart uiterlijk te 7 uur in het gebouw Sint Jozef aanwezig te zijn.

Albert Heijn vraagt:

Een leerl. verkoopster en een pittige jongen

leeftijd 16—18 jaar. Voor flinke krachten, die zich willen bekwalen in het kruideniersvak is dit een prachtige gelegenheid.

Pers. aanm. Filiaal Wageningen, Hoogstr. 40

ALBERT HEIJN

Verlovingstijd

14 Karaats massief Gouden H.D.Z. verlovingsringen

in diverse prijzen

Fa N. v. Zilfhout

Hoogstraat 74 - Tel. 2157 - Wageningen

Ondergoed

VOOR

MEISJES

HEREN

DAMES

EN

JONGENS

RUIME SORTERING
PRIMA KWALITEITEN
VOORDELIGE PRIJZEN

Fa F. Dierkes

WAGENINGEN

Hoogstraat hoek Nieuwstraat

Heden werd na een langdurig doch geduldig gedagen lijden uit ons midden weggenomen, onze innig geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

Geurt van den Berg

in de leeftijd van 65 jaar.

Wageningen:

G. van den Berg-
van de Scheur

Amsterdam:

J. van den Berg

Amerstol:

M. L. van den Berg
M. M. van den Berg-
Visser

Zwolle:

J. van 't Blik-
van den Berg
F. Ph. B. van 't Blik

Wageningen:

M. H. G. van den Berg
en Verloofde
en Kleinkinderen

Wageningen, 14 Mrt '51
Eekmolenweg 21

De teraardebestelling is
bepaald op Zaterdag
17 Maart. Vertrek vanaf
het sterfhuis des namid-
dags te 2 uur. Aankomst
Begraafplaats 2.30 uur.

Met leedwezen geven
wij kennis van het over-
lijden van ons gepen-
sionneerd personeelslid,
de Heer

Geurt van den Berg

Het gezamenlijke Per-
soneel der Coöp. Ver-
bruiksvereniging „De
Voorpost“ U.A., Wag-
eningen, Rhenen en
Bennekom.

Heden werd plotsel-
ing van ons wegge-
men, onze lieve Vrouw
en Moeder

Geertruida Elisabeth

Daniëls

geb. van Amerongen

in de ouderdom van 65
jaar.

S. J. DANIELS
A. W. W. DANIELS

Wageningen 15 Mrt '51
Grindweg 59

Geen bezoek

De teraardebestelling is
bepaald op Maandag
19 Maart. Vertrek van-
af het sterfhuis des na-
middags te 2 uur.

Heden overleed tot onze
diepe droefheid, na een
langdurig geduldig gedra-
gen lijden, onze innig ge-
liefte Vader. Behuwd- en

VOOR AL UW **Bindwerk**
Boekbinderij G. Heij Azn
Bowlespark 32 - Wageningen

Gevraagd:

flink melsje

voor de morgenuren.
Mevr. de Vries, Otto van
Gelreweg 3, Wageningen.

Vrouwel. Arts, verbonden
aan het Sanatorium Oranje
Nassau's Oord te Renkum,
vraagt per 1 April a.s.

zit-slaapkamer

zonder pensioen. Brieven
aan de Geneesheer Direc-
teur.

RETOURVRACHT

gevraagd uit Middelburg
omstr. 28 Maart.
BONGERS, Law. Allée 15,
Telef. 2725, Wageningen.

Hypotheek beschikbaar
vanaf 3 %

Acc. en Adm. Kantoor „De
Middenstand“, Ede, Telef.
8398, Arrh.w. 5, t.o. post-
kantoor, Boekhoudingen,
Belastingz., Hypotheken,
Verzekeringen. Voor Wag-
en Omstr. J. A. Veltman,
Havenstraat 1, Wagening-
en. Komt U eens met ons
praten!

DE ZOMER IN HUIS DOOR

Kachelblokken

(hardhout)

van

BRANDSTOFFENHANDEL
G. WESTLAND

Kapelstraat 3, Wageningen
Telefoon 2503

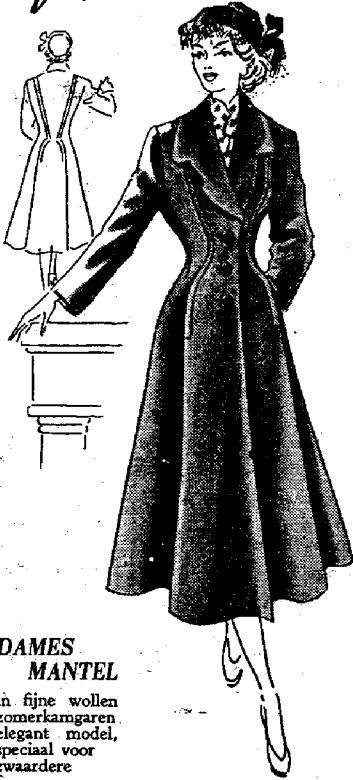
Vanaf heden uit voorraad
leverbaar.

Weiland

Zij die wensen in te scha-
ren gedurende het seizoen
1951 op de Bagijnwaard
onder Wageningen, worden
verzocht daarvan opgave
te doen vóór 31 Maart, a.s.
ten kantore van Notaris G.
SLUIS te Wageningen.

KABOUTERS

Gymphonie
IN KLEUR EN LIJN

DAMES
MANTEL

in fijne wollen
zomerkamaren
elegante model,
speciaal voor
zwaardere
figuren

174.-

In MANTELCOSTUUMS brengen wij
een grote (en aantrekkelijke) sortering.
Zowel kamaren en tropical als fijne
tweedstoffen. Ook „little lady“ maten!

Prijzen 164.- tot 1140.-

Meier

WAGENINGEN

GEVRAAGD: per 1 April nette en handige

indianen

SCHOONMAAK

WIJ ZIJN TOT UW DIENST

COCOS

Grote voorraad in alle breedten
Pracht dessins en de allerbeste
kwaliteit en nu nog voor dezelfde
lage prijzen als een jaar geleden

BALATUM grote keuze
GANG- EN TRAPLOPERS

OVERGORDIJNSTOF - VITRAGES ENZ.
SLAAPKAMERS (staal) compleet in groen
en in goudbrons, 15 jaar garantie f159.30
ENGELSE LEDIKANTEN, DIVANBEDDEN,
NETMATRASSEN, OPKLAPBEDDEN met
ombouw. Ook in **MEUBELEN, BEDDEN,**
TAPIJEN, TAFEL- EN DIVANKLEDEN
zijn wij ruim gesorteerd en lage prijzen

Door **GROTE** en **SNELLE OMZET** kun-
nen wij volstaan met **KLEINE WINST**

BIJ KONTANTE BETALING EN OP SCHADEBOEKJE
10 PROCENT KORTING

B. A. WEGH WONING-
INRICHTING

WAGENINGEN - NIEUWSTRAAT 3 - TEL. 2229

HET RHENENS MEUBELHUIS
RHENEN - HERENSTRAAT 29 - TELEF. 267

OPENING
CAFÉ-RESTAURANT

IUNUSHOFF

Vanaf Maandag 19 Maart 1951 is ons
Café-Restaurant de gehele dag
geopend. Wij houden ons beleefd
aanbevolen voor de verzorging
van Uw

FEESTDINER
SOUPER OF LUNCH

besproken bij Uw thuis

Bereid en geserveerd door
vakkundig personeel

Bijlijke prijzen

Een mantelpakje
 hebt U nodig

In ons wisselend klimaat

kunt U er niet buiten.

Zelfs in de zachte jaargetijden

kan soms plotseling een

koele wind opsteken.

Voor de wandeling en

voor het winkelen

is een mantelpakje

daarom zo prettig.

Komt eens kijken bij

MODEHUIS
Scheerder

Hoogstraat 62, Wageningen

HET VOORJAAR NADERT!
Is Uw tuingereedschap in orde?

W. VIETS & Co
HOOGSTRAAT, HOEK MOLENSTRAAT
WAGENINGEN

Wij zijn goed gesorteerd, ook in
grasmaaimachines
tegen nog niet verhoogde prijzen

midags te 2 uur

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een langdurig geduldig gedragen lijden, onze innig geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

EVERT VAN DER MEIJ

in de ouderdom van bijna 67 jaar.

Renkum, 15 Maart 1951. Molenweg 47.

Heelsum: J. v. d. Meij, J. H. v. d. Meij-v. d. Berg

Renkum: G. Elings-v. d. Meij, H. J. Elings

Randwijk: M. Bulte-v. d. Meij, H. J. Bulte

Barneveld: E. v. d. Meij, C. v. d. Meij-v. Aggelen en Kleinkinderen

De teraardebestelling zal plaats vinden Maandag 19 Maart a.s. op de Algemene Begraafplaats te Renkum. Vertrek van het sterfhuys n.m. 2 uur.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een langdurig gedragen lijden, voorzjn van de H. Sacramenten der Stervenden, mijn geliefde Vrouw en onze zorgzame Moeder

Maria Johanna Maria Janssen

in de leeftijd van 55 jaren.

A. J. Gerards, Mies, Bep, Henk, Anneke

Wageningen, 15 Mrt. '51 Veerweg 69.

De gezongen uitvaart is bepaald op a.s. Maandag 19 Maart te half negen in de Parochiekerk van de H. Johannes de Doper te Wageningen, waarna de begrafenis vanuit de kerk

Vereniging Ouders en Opvoeders

Woensdag 21 Maart **LEZING**

door **H. J. REYERS** Director Gem. Gymnasium te Zutfen.

over: **SCHOOL EN GEZIN.** Kleine zaal Tien Zilverlingen. Anevang 20 uur. Entree v. niet-leden 10.75

Namens het bestuur der Vereniging: M. C. TROOST-Versluys, secretaresse, Dr. Boesl. 8, Wageningen

verzoeken, worden ten kantore van Notaris G. SLUITS te Wageningen.

KABOUTERS

Van 1-12 woorden f1.-, elk volgend woord 8 ct. Brieven en adres bureau v. d. blad 25 cent extra.

Te koop: diverse soorten Kool- en Slaplanten. H. Eulink, Kweker, Dorpsstraat 19, Heteren.

Te koop: Mandoline, z.g.a.n. Te bevragen bij Opperman, Rozenstr. 9, Wageningen, Tuindorp tussen 6-7.30 uur.

Dames Schrijfbureau f 25.-, Buffet f 50.-, Salontafeltje f 10.-, Twee Schilderijen f 15.-, Theekastje f 5.-, Eiken Radiokastje f 10.-, Jongensfiets, prima banden f 20.-. 1e Gerdessastraat 5, Wageningen.

Woningruil Den Haag-omgeving Rheden. Aangeboden grote vrije 1e etage, mooi uitzicht. Gevraagd heel huis met tuin. Br. Lammers, Marnixstr. 131, Den Haag.

Wie Zultt Arbeiderswoning te Zetten voor dito te Wageningen. W. v. Dijken, Molenstraat 19, Zetten.

Aangeb.: ged. gem. s. en s.l.k., str. w. met of z. pension, 2 à 3 pers. Adres te bevragen bur. dezès.

Gevraagd: Darmeisje voor halve dagen, F. Gerards, Veerweg 33, Wageningen.

Gevraagd een Winkeljuffr. voor opleiding in textiel. Niet boven 16 jr. Brieven onder lett. H a. d. bur. van dit blad.

Jonge Vrouw zoekt werk, onverschillig wat, ook 's avonds of thuiswerk. Br. onder no. 1178 aan de bur. van dit blad.

Nette gesch. man (eiser), 28 j., P.G., z. kind, zoekt nette Huisboudster 25-30 j., 1 kind geen bezw. om later event. tot huwelijk over te gaan. Spoed. Br. no. 64 Boekhandel Stolk, Rheden.

Een kabouter heeft altijd succes!

WAGENINGEN

GEVRAAGD: per 1 April nette en handige

Jongeman

voor pakhuis en voor op de auto (voorkeur: ervaring als meubelmaker, timmerman of monteur).

Schriftelijke sollicitaties (met opgave schoolhoofd, leeftijd enz.) onder no 3791 a. d. bur. v. d. blad

Te koop in prima staat zijnde Gashaard. Harnjesweg 38, Wageningen.

Bakfiets. Aangeboden een 2e hands bakfiets, te bevr. bij Boekhandel Joppe, Renkum

Te koop nieuwe grijze kinderwagen, met zeltje f 65.- Dorpsstraat 85, Renkum.

Te koop trouwspaan met toebehoren maat 42, Hogeweg 8, Bennekom.

Pootaardappelen te koop. Eigenheimers, eerste nabouw geselecteerd. J. Pennings, Telefoonweg 7, Renkum.

Echtpaar, midd. leeft. zoekt begin April a.s. voor tijdelijk Zit en Slaapkamer met gebr. van keuken in omg. Heelsum. Br. onder no. 16351, Boekh. S. B. de Jong, Heelsum.

2 studenten (vrienden) zoeken kamers zonder pension. Br. met inlichtingen onder no 4678 bur. van dit blad.

Aangeboden: goed onderhouden kinderwagen. Oude Bennek. weg 150, Wageningen

Woudenberg's Wijnhandel

Wageningen - Junusstraat 27 - Telef. 2301

Het adres

voor prima kwaliteit gedistilleerd fijne likeuren en belegen wijnen

Ruime voorraad en billijke prijzen

Voor Bruiloften en Partijen is dit uw aangewezen adres. Franco levering in alle omliggende plaatsen. Ongoepende flessen worden desgewenst teruggenomen en GLASWERK GRATIS in bruikleen gegeven.

Koopt in een speciaalzaak, 't is altijd beter!

SOUPER OF LUNCH

Desgewenst bij Uw thuis Bereid en geserveerd door vakkundig personeel Billijke prijzen

In tafelwijnen en gedistilleerd zijn wij goed gesorteerd

DE DIRECTIE

Schouwburg „Junushoff“ WAGENINGEN

Zaterdag 17 Maart 20 uur

Openingsbal

met medewerking van de

„Vada Rhythm Jiggers“

Entree f 1.25 (bel. inbegr.) Zaal open 19.30 uur

Wegens vertrek naar elders van de tegenwoordige zoeken wij een

winkeljuffrouw

W. Viets & Co., Hoogstraat 82, Wageningen

Voor Palmzondag

hebben wij: Ngugateieren, Zwaantjes met slagroom, Schuimkippen met slagroom, een mooie sortering Paaseieren, Nestjes, Netjes, Paasbonbonnières

P. van der Spek

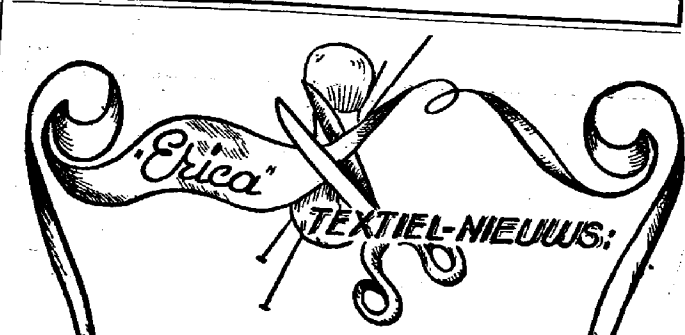
Hoogstraat 31 - Wageningen - Telefoon 2783

Zonweringen - Afsluitingen

Veerrol zonneschermen Marquisoletten Markiezen Rolliuken Rolhekken Schuifhekken Alles in eerste klas uitvoering

SCHOONDERBEEK - ARNHEM

Fabriek van Zonweringen Kantoer en fabriek Johannastraat 76b. Telefoon 20991

EEN KEURCOLLECTIE IN KOUSEN EN SOKKEN

Wollen fantasie sokken, waarvan de voet met nylon versterkt Linkse dameskousen 3.60 Nylon kousen van 4.95 af Diverse soorten leuke skisokjes

PRACHT WOLLEN SPORTKOUSEN

VEENENDAAL P. Fleij WAGENINGEN P. Doornbal-Zn. EDIE M. Velkots

HERUITVOERING

PROGRAMMA OFFICIËLE OPENINGSVOND „JUNUSHOFF“

op Maandag 19 Maart a.s. des nam. 8 uur in Junushoff

NA AFLOOP GEZELLIG SAMENZIEN IN DE FOYER

Kaartverkoop aan Junushoff op Zaterdag 17 Maart van 2 tot 5 uur nam. en des avonds aan de zaal. Toegangsprijs f 1.- per plaats, programma Inbegr.

Palmpasen!

Haantjes, Raderen, Nestjes, Netjes, Paaseieren, Mandjes en verder alle Paasartikelen

C. TIMMER

Hoogstraat 23 Wageningen Telefoon 2057

Een corset met extra buiksteun: dan een

Medisch Basko Corset

Mevr. Witlage

Drogisterij „De Eekhoorn“ Grindweg 12b - Wageningen Telefoon 2615

Heeft U een feestje?

Wij verhuren serviesgoed, glaswerk, bestek, stoelen

A. D. J. HAAGSMAN

CAFÉ „TERMINUS“ Grindweg 5 - Telefoon 2640

H. H. BOSBEZITTERS! Verkoop ons Uw

Eiken- en Beuken bomen

Wij zijn kopers van elk kwantum. Prima referenties van Banken en Notarissen. Opzichters en Boswachters stelt U zich eens met ons in verbinding. L. LITTEL, Hoogheuvelstraat 48 - Oss

Ons Verkeershoekje

Hebben we het de vorige malen gehad over de kentekenen en rijbewijzen, nu willen we de eisen ten aanzien van de inrichting, de verlichting en belading van voertuigen eens onder de loupe nemen. Motorrijtuigen mogen niet hoger zijn dan 3.50 meter, terwijl de breedte niet meer mag bedragen dan 2.50 meter. De lengte voor voertuigen, niet zijnde een samenstel van trekker en oplegger en een autobus, welke laatste met machtiging van onze minister een lengte hebben mag van ten hoogste 11.00 meter, mag tenminste 10 meter bedragen. De totale lengte van een motorrijtuig, bestaande uit een samenstelling van trekker en oplegger, mag ten hoogste 14.00 meter bedragen, terwijl de totale lengte van een motorrijtuig, gevolgd door een aanhangwagen ten hoogste 18.00 meter mag bedragen. Alle motorrijtuigen moeten rijtechnisch in voldoende staat van onderhoud verkeren, terwijl het motorrijtuig zodanig moet zijn ingericht, dat de bestuurder daarvan voldoende uitzicht naar voren en terzijde heeft. Dat onvoldoende uitzicht hebben kan b.v. als oorzaak hebben bevroren of beslagen ruiten. De achteroverbouw van één assige aanhangwagens (dat is de afstand van de achterzijde van de aanhangwagen tot aan de as) mag niet meer bedragen dan 2 meter, met uitzondering als bedoelde aanhangwagens kennelijk is ingericht als kampeerwagen, in welk geval die afstand 2.75 meter mag bedragen. Bij andere motorrijtuigen mag de achteroverbouw 2/3 van de wielbasis (dit is de afstand van de voor- tot de achteras) bedragen. Met uitzondering van motorrijtuigen op twee wielen, met of zonder zijspanwagens, stoom- en motorwalsen en motorrijtuigen, bestemd om ten behoeve van het landbouwbedrijf buiten wegen te worden gebezigd, moeten motorrijtuigen aan de achterzijde voorzien zijn van één of twee stoplichten. Indien twee stoplichten zijn aangebracht, dan moeten deze op gelijke hoogte zijn aangebracht, onderscheidenlijk 0.80 meter van de uiterste linker- en rechterzijde van het voertuig, niet hoger dan 1.25 meter en niet lager dan 0.40 meter vanaf het wegdek. Indien één stoplicht is aangebracht, dan moet zich dat uiterlijk 0.80 meter van de linkerzijde van dat voertuig bevinden. De bepaling, betreffende de afstand van 0.60 meter binnenwaarts het voertuig gelden tot 1 Jan. 1953 niet voor motorrijtuigen, die voorzien zijn van een tot de standaarduitrusting van dat voertuig behorend stoplicht.

INGEZONDEN.

Met genoeg lees ik steeds Uw blad en apprecieer veelal het uitstekende gehalte van Uwe hoofdartikelen.

In Uw blad van 3 dezer trof mij de juiste visie op de tegenwoordige Kabinetscrisis.

De in bewust artikel verwerkte gedachten inspireerden mij tot bijgaande beschouwingen die U desgewenst in Uw blad kunt opnemen.

Het lied van de Arbeid.

Nu het eindelijk tot de grote massa van ons Volk is doorgedrongen, dat de „schijnwelvaart“ na de oorlog definitief een einde heeft genomen en onze welvaart slechts door noeste vlijt van hoog tot laag zal kunnen worden hersteld, zal het in de eerste plaats nodig zijn de economisch gezonde steiregel: Beloning naar prestatie, te herstellen.

De gemakzucht van velen zal niet meer ten koste der harde werkers kunnen gaan, door loonnivelleringen enz. enz.

Van ieder onzer zal 100 % zijner werkkraft moeten worden geëist. Slechts dan zal de zo nodige productie-verhoging worden bereikt.

De zegen van de arbeid, zal dan voor velen inderdaad weer een zegen kunnen worden genoemd en deze hun tot gelukkiger mensen kunnen maken, dan zij nu zijn.

In dit verband is het wellicht dienstig uit een rede over „de thucht van de arbeid“ te citeren, die de grote denker en staatsman Prof. Dr. A. de Oliveira Salazar in 1936 te Lissabon hield in het parlement, nadat hij daartoe door zijn volk geroepen, de teugels van het staatsbestuur

Heren Landbouwers!

Op Vrijdag 16 en Zaterdag 17 Maart, telkens 's nam. van 1—3 uur op „Belmonte“ te Wageningen.

Verkoop van zwaar beuken- en eiken tophout

In massa en ook percelen. Zeer veel paalhout, rest brandhout.

L. LITTEL,
Kant. Hooghevelstraat 48, Oss.

De moeder zorgt, zij doet haar deel, krijgt in de nacht weer nieuwe kracht.

dank zij een

D.W.U. MATRAS

15 jaar garantie

DAMASTEN in spraakvolle dessin en prachtige kleuren

* COMFORTABELE LIGGING door: Soepele springveertjes Beveiliging met Prins Ijavakop of wol

BELANGRIJKE INBOEDELVEILING

Op Woensdag 21 Maart a.s. te 9.30 uur voorm. zal Deurwaarder C. Verboom te Arnhem in het Vellinggebouw aan de Amsterdamseweg 57 aldaar, ten verzoeken van de Vellingmeester J. C. Derksen Sr.

publiek om contant geld verkopen: MEUBILAIRE EN ANDERE GOEDEREN

Als: piano, diverse huiskamers, prachtige slaapkamers, bankstellen, hard- en clubfauteuils, bijzettafels, schuiftafels, wortelnoten meubelen, waaronder een glazen kast, comode, theetafel, stofzuiger, naaimachines, typmachines, grote antieke kasten, divans, bureaux, prachtige collectie schilderijen, spiegels, lampen, divanbedden, 1- en 2 pers. matrassen, kleding, divan en tafelkleden, enige karpetten, ijskast, vriesinstallatie, wasmachines, industrieoven 1200 graden, damesrijwielen, haarden, kachels, forniizen, dekkleden enz. Klijdag: Dinsdag, 20 Maart van 9—4 uur. Betaling per schadeboekje toegestaan. Kantoor: Amsterdamseweg 57, tel. 21498-20471.

TONEELGROEP KONINGIN JULIANA

Onderafdeling van de Oranje Vereniging Wageningen

Opvoering

in de Stadsschouwburg „Junushoff“ op Donderdag 29 Mrt. 1951, aanv. 8 uur (precies) v. h. toneelspel

„Geef mij Uw hand“

door Wim Dumont

Toegangsprijs f 1.50 (incl. bel.) Zaal open 7 uur. Kaartverkoop (niet telefonisch) Kunsthandel S. Zijlstra, Bergstr. 18 en 's avonds a. d. zaal. Plaatsbesp. 10 ct.

Voor Pasen

een paar schoenen

van **Bata**

en de kinderen een mooie luchtballon

Laat ook Uw schoenen en kousen nog tijdig repareren!

Bata HOO G STRAAT 65 WAGENINGEN

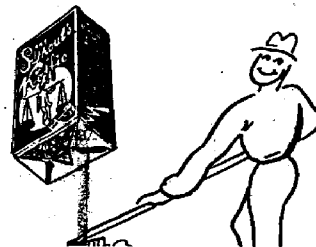
Nederlandsch Ziekenhuisverplegingsfonds „Nezifo“ 's Gravenhage Afdeling Wageningen en Omstreken.

Sinds 1 Maart is de ziekenfondsen-verzekering voor de vrijwillige verzekering belangrijk verhoogd

Het is mogelijk, dat U zelf niet kunt dragen! Ziekenfondsenleden kunnen thans zonder wachttijd wegden ingeschreven. Zij die nog niet verzekerd zijn bij een of andere maatschappij kunnen zich ook in Nezifo verzekeren, met een wachttijd van 3 maanden. Weekcontributie vanaf 32 cent per verzekerde boven 16 jaar. Voor kinderen beneden 16 jaar 3 cent per week (te betalen voor ten hoogste 3 kinderen per gezin, daarboven premievrij).

Ook voor sanatoriumverpleging kunt U zich verzekeren. Inwoners van Wageningen, Bennekom, Ede, Renkum, Rheden, en Veenendaal, kunnen zich voor inlichtingen en inschrijving, ook schriftelijk, wenden tot de Administrateur J. KIEL - HAARWEG 15 - WAGENINGEN.

'N IDEE VAN GOUD!

Lederen vesten

van prima kwaliteit

f 105.-

Weet U dat wij alle lederen kleding repareren?

Albers

Hoogstr. 54 - Tel. 2663 Wageningen

Alle soorten **golfplaten**, af-rasteringpalen, waslijpalen, broeiramen (éénruiters), riet-matten enz. Joh. Drost, Rijksstraatweg t/o Veerweg, Elst (U).

Touringcarbedrijf van der Kolk

Wageningen - Telefoon K 8370 - 2868

Speciale rondritten op beide Paasdagen

Als opening van het seizoen interessante tochten langs een prachtige route

Via Soestdijk en Hilversum, Schiphol, Lisse, bezoek aan de Nationale Bloementoonstelling „Keukenhof“, Noordwijk/Leiden, Alphen, bezoek aan het bekende, opnieuw uitgebreide „AVIFAUNA“. Vertrek: 9 uur v.m. Ook uit omliggende plaatsen. Prijs: f 5.75 per persoon (buiten eventuele entree's). Kinderen f 3 Spoedige opgave gewenst.

Behangselpapier

Ondanks de ernstige papierschaarste en de sterk oplopende prijzen, zijn wij er in geslaagd een zeer interessante collectie winkelvorraad Behangselpapieren samen te stellen

Pracht stalen tegen redelijke prijzen

Geen overjarige soorten, alles nieuw Alle rollen thans 57 cm. breed, (niet 50 cm.) 7 m. lang Vraagt vrijblijvend onze staalboeken ter inzage Alle soorten verf, glas, kwasten enz.

SPECIAALZAAK SEDERT 1899

2e Gerdestraat 12 **DE WILDE** Telefoon 2727 WAGENINGEN

en kijk uit wat U betaalt! Bij ons is U er van verzekerd de laagst mogelijke prijs te betalen. Goederen die wij nog in voorraad hebben worden nimmer in prijs verhoogd. Wij hebben U nu aan te bieden:

OVERHEMDEN met los of vast boord vanaf f 6.90
ZELFBINDERS, kreukvrij vanaf f 1.95
HEREN HOEDEN, nieuwe Kleuren. vanaf f 7.90

U koopt het goedkoper bij:

AU BON MARCHÉ, WAGENINGEN

Perzische Tapijten

koopt U het veiligst in de rustige.

van te meer onder zal 100% zijn werkkrachten moeten worden geëist. Slechts dan zal de zo zodijsche productie-verhoging worden bereikt.

De zegen van de arbeid, zal dan voor velen inderdaad weer een zegen kunnen worden genoemd en deze hun tot gelukkiger mensen kunnen maken, dan zij nu zijn.

In dit verband is het wellicht dienstig uit een rede over „de tucht van de arbeid” te citeren, die de grote denker en staatsman Prof. Dr. A. de Oliveira Salazar in 1936 te Lissabon hield in het parlement, nadat hij daartoe door zijn volk geroepen, de tegens van het staatsbestuur over zijn zo verarmde land in handen nam.

Dr Salazar sprak toen o.a. als volgt:

Waarheden boven discussie verheven.

„Wij redetwisten niet over de arbeid, noch als recht, noch als verplichting. Niet over de arbeid als recht, want de ontkenning daarvan zou hen, die slechts over hun handen beschikken, doemen tot de hongerdood; niet over de arbeid als verplichting, want werd hij als zodanig miskend, dan zou men de rijken het recht verlenen van het werk der armen te leven. Omdat uit de arbeid het leven zich voedt, de rijkdom der naties voortkomt en de welvaart der volkeren ontstaat, is hij een roem en een eer. Hij is niet steeds even nuttig, hij heeft niet steeds dezelfde economische waarde, maar hij heeft steeds een gelijke zedelijke waardigheid.

De Voorzienigheid heeft ons de arbeid als een noodzakelijkheid gegeven en gelukkig zal het altijd nodig zijn te werken om te leven, hoe zeer men ook vooruitgaat en hoe meer men ook bijeegaat: anders zouden de mensen van verveling sterven in een sfeer van bederf. Indien ondanks deze noodzaak en deze plicht men soms in de omstandigheid geraakt, dat sommigen tot werkloosheid gedoemd zijn om anderen te laten leven, dan ligt het hieraan, dat we het leven niet goed georganiseerd hebben of dat wij niet het geheim kennen, hoe het beter te organiseren: het is in strijd met de natuur der dingen, dat onder enigerlei omstandigheid de arbeid zou ophouden een bron van welvaart te zijn, om te veranderen in een bron van ellende.

Bij tijden gebeurt het, dat de mensen de weldadige tucht van de arbeid niet begrijpen; zij komen daartegen in opstand en willen leven van de opgestapelde rijkdommen, zoals de bijen teren op hun honingraten. In verdwazing verkondigt de menigte het recht op nietsdoen of op een gemakkelijk leven: het staat gelijk met zich te onderwerpen aan de slavernij van de honger en ellende. Wij twisten niet over de arbeid.”

K. B. te R.

teuils, bijzettafels, schuiftafels, wortelnoten meubelen, waaronder een glazen kast, commode, theetafel, stofzuiger, naaimachines, typmachines, grote antieke kasten, divans, bureau's, prachtige collectie schilderijen, spiegels, lampen, divanbedden, 1- en 2 pers. matrassen, kleding, divan en tafelkleden, enige tapijten, ijskast, vriesinstallatie, wasmachines, industrieoven 1200 graden, damesrijwielen, haarden, kachels, fornice, dekkleden enz.

Kijkdag: Dinsdag 20 Maart van 9-4 uur. Betaling per schadeboekje toegestaan.

Kantoor: Amsterdamseweg 57, tel. 21498-20471.

Goederen kunnen dagelijks ingebracht en opgehaald worden

WAT RINSO WAST WORDT WERKELIJK WIT!

EN RINSO BEVAT GEEN SCHEPPELLE MIDDELEN

Rinso geeft 'n vetter sop: 't is immers een zuiver zeepoeder! Daarom is 't Rinso-sop ook veilig: 't bevat geen schadelijke middelen.

33 ct.

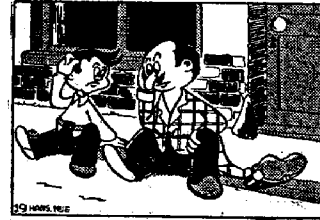
KOFFIE EN THEE VAN DEZIJN Silfhout!

(MET PLAATJES VOOR HET ALBUM VOGELS)

SPIEGELFABRIEK
GLASSLIJPERIJ EN VERZILVERING

H. W. DAALEMAN
St. Marten 71, Arnhem, Tel. 25671

Tim Tuimel en het Spook van Muizendam

19. Tim dacht na, en hij zou Tim niet wezen, als hij niet gauw een plannetje had bedacht. Hij fluisterde het de commissaris in het oor en deze was het er roerend mee eens. En even later plakte hij een ander biljet op de zuil, waarin tot ieders verbazing er op aangedrongen werd, de wensen van het spook na te

komen. Maar Tim deed de ronde door de stad, en fluisterde iedereen iets in het oor. En het scheen nogal grappig te zijn ook, want iedereen begon te lachen en overal zag men de mensen met vrolijke gezichten huiswaarts keren. Die Tim scheen ook overal raad op te weten!

De Canadese Erfenis

„Maar man, je kan geen enkel recht laten gelden. Er is nog geen prijs bepaald en er staat niets op schrift. In werkelijkheid heb je helemaal niet gekocht.”

„O, nee? Dat zal je dan eens zien! We waren overeengekomen, dat ik de boerderij zou laten schatten en ik heb al twee mensen daarover gesproken.” Edmond denkt even na. Als Eric voet bij stuk houdt, kan hij zijn aanspraken natuurlijk niet handhaven, maar het is Evelyn, die hier te beslissen heeft en hij vertrouwt erop, dat zij haar woord niet zal terugnemen.

Daar staan ze tegenover elkaar met boze, rode koppen en maken zich driftig over elkaanders koppigheid, totdat Eric zich eindelijk kwaad omkeert. „Best, dan zal jij je zin hebben. Er is nog meer land in de wereld en nog heel wat beter dan dit ook!”

Wat een onzin eigenlijk om zich om deze uit-hoek zorgen te maken. Woedend loopt hij over het land naar Evelyns huis terug; woedend, omdat die Frans-Canadees hem behandelt als een vagebond; woedend, omdat hij plaats moet maken voor een ander, — voor een ander, die alleen maar een hokvaste boer is, die niets van de wereld heeft gezien, woedend is hij, omdat Evelyn hem dit figuur heeft laten slaan. Hij

wist 't wel vooruit, — dit had zijzelf moeten proberen. Dat was zijn zaak niet. Nu heeft hij zich belachelijk gemaakt tegenover al de boeren uit de streek. — Beautier zal 't ze wel vertellen en als hij straks thuiskomt, zal Evelyn nog zeggen: „Zie je wel! Dat wist ik wel. Edmond houdt natuurlijk aan de koop vast en ik kan hem geen ongelijk geven.”

Maar het is een flink eind naar huis terug en het loopt niet gemakkelijk over de losse sneeuw. Eric heeft alle tijd om te kalmeren. „Wel verdraaid... 't is nu weer net als in 't voorjaar. Ja, dat was anders een stomme streek, toen met die paarden. En daaruit vloiede weer een hele serie verdere verwikkelingen voort. Wat heb ik ook weer aan Evelyn geschreven daarover? O ja, dat ik mezelf wel een draai om mijn oren kon geven, als ik eraan terugdacht. Ik mag wel oppassen, dat ik niet weer zo dwaas doe.... Ik heb natuurlijk wel gelijk, maar laat ik nu maar inbinden; ze begrijpen het toch niet....”

Voor vlijtige handen

in het schoonmaakgetij: Hamea-Gelei

„En?” zegt Evelyn, als hij binnenkomt.
„Nou, hij wil niet.”
„Dat dacht ik wel.”
Even brandt een scherp antwoord op zijn tong, maar dan bedenkt hij zich. Die geschiedenis van het voorjaar moet zich niet herhalen.
„Maar wat dan?”
„We zouden voorlopig best op de zagertj van Jack kunnen gaan wonen en dan uitkijken naar

iets goeds voor ons.”
„Die zagertj?” Wonderlijk zijn vrouwen toch! Eerst heeft ze twee jaar gevochten om de boerderij en nu laat ze zich er zo maar afdwingen door een overhaaste belofte.
„We kunnen het daar toch ook gezellig maken.”

„En je wou daar maar tijdelijk gaan zitten. — Om uit te kijken naar iets anders, zeg je.”
„Nou ja, maar ondertussen is daar toch ook een heleboel werk te doen. Als we er samen werken, zal het ons best bevallen.”
„Ik begrijp jou niet. Hoe kun je je zo maar van de plaats laten dringen door een buurman. Jij hebt toch de meeste rechten. Praat jij nou eens met Beautier?”
„Nee, dat vind ik niet eerlijk. Ik heb hem de boerderij afgestaan en daar kom ik niet meer op terug. Als hij mezelf aanbod de koop ongedaan te maken, zou ik het aannemen, maar er om vragen, of hij 't alsjeblieft doen wil, dat doe ik niet.”

Eric haalt de schouders op. „Ik zie niet in, waarom wij ons in dit geval zouden opofferen voor een ander.”
„Ik breek mijn woord niet.”
„Onzin, dit heeft niets met woordbreuk te maken. Maar je moet 't zelf weten; het is jouw boerderij.”

Mistroostig was Eric weer naar buiten gegaan; hij kon de onredelijke koppigheid van Evelyn niet begrijpen. De volgende morgen zag hij Edmond over het land lopen met een meet-ketting; bijkbaar was hij bezig het geploegde gedeelte op te meten. „Wat een aanstellerige, overbodige onzin,” gromde Eric binnensmonds

SCHRALE HUID? ZWITSAL geneest! Zwitsal

en hij wist, dat Edmond alleen deze vertoning gaf om hem duidelijk te maken, dat voortaan een Beautier hier de baas was.

Zó ging het niet! Als het zo moest gaan, wilde hij niet hier op de boerderij blijven en evenmin was hij van plan naar dat verlaten zagertje te verhuizen. Iedere dag voelde hij sterker, dat hij teruggekomen was om een huis voor de toekomst te bouwen. Wat hem onbewust gedreven had, werd hem nu duidelijk. Binnen in de zwerwer was langzamerhand een man gevormd, die al zijn kracht doelbewust in het werk ging stellen en die daarom de leiding ging opeisen. Nu liet hij zich niet meer door zijn boze buien meeslepen, nu liet hij zich niet meer door Evelyn vertellen, wat er te gebeuren viel. Maar trots zat haar in de weg. Dat wist hij — maar ze zou moeten toegeven. Zoals ze vroeger te trots was geweest om geslagen van de boerderij weg te gaan, zo was ze nu te trots om haar verkoopbelofte terug te vragen.

Toch bewonderde Eric haar om haar onbuigzaamheid op hetzelfde ogenblik, dat hij haar er om laakte en dat hield hen bijeen, hoewel de sfeer van intimitéit der eerste dagen niet meer terugkwam. Daar liep nu die Edmond en Eric voelde, dat hij dit niet zou kunnen aanzien. Als die kwast er een gewoonte van ging

komen. Maar Tim deed de ronde door de stad, en fluisterde iedereen iets in het oor. En het scheen nogal grappig te zijn ook, want iedereen begon te lachen en overal zag men de mensen met vrolijke gezichten huiswaarts keren. Die Tim scheen ook overal raad op te weten!

Ze had hem moeten laten gaan, — met de paarden. Ogenscheinlijk was hun afscheid heel kalm geweest, maar hun handen trilden, toen ze elkaar de hand gaven en in de ploeging omhelzing, die erop volgde, had iets gelegen van verdriet en angst en liefde tegelijk. Toen hij weg was, had Evelyn niet veel moeite de oude Ford op de weg gebracht en was drie dagen bij Mrs. Collins gebleven, totdat ze zo ongerust was over de beesten in hun stal, dat ze hals over kop terug was gegaan; — alleen, om alles in de beste orde te vinden.

(Wordt vervolgd.)

001110

Blz. 22 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten. (OD 111)

OD 1660

"PERBELANGEN", NIEUWEDIENST _.

UITTREKSEL	
Uit	: 07411
Ag.no.	: /
Voor	: 071660

Begin 1947 opgericht, waarvan in folders aan persorganen is kennis gegeven. Levert tegen betaling (abonnement) hoofdzakelijk anti-communistische nieuwsberichten en artikelen aan dagbladen, hoofdzakelijk aan de kleinere.

Laatste gegevens zijn van 1-3-1949, stuk 36779.

Dit zegt: De directie wordt gevormd door:

- a. H. van Nieuwenhuis, wonende te Zeist, hoofdredacteur van de Zeister Courant, komt verder niet voor; staat gunstig bekend;
- b. Paul J. van Gelder, geb. 18-9-1910, wonende te Hilversum, komt verder niet voor; op zijn naam staat de postbus 35, vermeld op de stukken van "Perbelangen"; was voorheen verbonden aan "Trouw" medewerkers zijn:
- c. Anna Maria Hilbrink, geb. 23-8-1926 te Hengelo, redacteur, wonende te Utrecht, PD 8218. Tijdens de bezetting illegaal werker. Daarna vertrekgever van "Trouw". Zou leider zijn van de inlichtingendienst van het N.J.V. (OD 427). Tevens medewerker van "Let op Uw zaak", uitgave van de A.C.A. van het N.J.V..

Blijkens de verklaringen van T.J. Kleinga, PD 7787, in het verhoorrappert van Juni 1950 van de Kon. Marechaussee, is Hilbrink tevens medewerker in de inlichtingendienst van de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1278).

d. Wibbige Hermanns Arends, 11-1-1927 te Mallingerland, wonende te Utrecht.

Zie verder het overzicht betreffende de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1278), eventueel B en C.

3-6-1950, B Ja

ONDERWERP : Inlichtingen J. Mijderwijk, wonende te de Meern, gemeente Vleuten.

OPKAART
ACD/IX 13
DAT: 14-50
PAR: 1448

6.157
25.13
P.O. 218766 301
6.157-55.53
21 APR. 1950

ACD 0409 B

In aansluiting op dezerzijds schrijven d.d. 17 Maart 1950, no. 1622, Geheim, betreffende een in de Brummense Courant, d.d. 10 Maart 1950, gepubliceerd "gedicht", getiteld " BRIEF ", afkomstig van een zekeren Jaap Mijderwijk, wordt het volgende medegedeeld.

De volledige personalia van deze Mijderwijk luidt alvolgt: JACOB M I J D E R W I J K, geboren te Bodegraven 11 Februari 1911, van beroep Uitgever, wonende te De Meern, Zandweg no. 77, gemeente Vleuten. Mijderwijk is gehuwd met: Elge Lammertse, geboren te Soest 31 Augustus 1912. Dit huwelijk is op 18 Juli 1941 te Vleuten voltrokken en uit dit huwelijk zijn tot op heden 4 kinderen geboren. Voornoemde Mijderwijk staat te de Meern in alle opzichten gunstig bekend. Hij is lid van de Gereformeerde Kerk en is een actief kerklid. Op politiek gebied is hij de Anti-Revolutionnaire beginselen toegevoerd en is een actief lid van de plaatselijke Anti-Rev. Kiesvereniging. Bovendien is betrokkene lid en medewerker van de Nederlands Christelijke Radio Vereniging. De gedichten welke door een zekeren Rijk de Gooyer, beter bekend onder de naam "Louis de kleine klusjesman", op door de N.C.R.V. georganiseerde Steravonden worden voorgedragen, zijn als regel door Mijderwijk gemaakt. Betrokkene is houder van een leesbibliotheek en Uitgever-Redacteur van een streekblad, genaamd "de Brug". Gedurende de bezettingstijd nam betrokkene actief aan het verzetswerk deel. Het blad "de Brug" is daarvan nog een overblijfsel.

Bij een gesprek, hetwelk tussen Mijderwijk en een politiek betrouwbaar persoon werd gevoerd en waarbij onder meer bovengenoemd gedicht ter sprake kwam, deelde eerstgenoemde daarover het volgende mede:

"Het door U bedoelde gedicht "Brief" is van mij afkomstig. Evenals verschillende andere door mij gemaakte gedichten heb ik ook dit gedicht, ter plaatsing in diverse couranten, ingestuurd aan het Bureau Persbelangen, gevestigd te Utrecht, Domplein no. 28. Dit is een neutraal bureau waaraan ook Christelijke medewerkers verbonden zijn. Bij gebrek aan copy kunnen Uitgevers aldaar tegen betaling copy verkrijgen. De bekende Clinge Doorenbos zendt zijn gedichten ook voor plaatsing in de dagbladen aan dit bureau. Na plaatsing ontvang ik via dit bureau het verschuldigde geld en ik sta dus niet rechtstreeks met de Uitgevers van dagbladen in contact. Het dagblad "Trouw" heeft ook meerdere malen gedichten van mij opgenomen. Met de redactie van dit blad sta ik echter wel rechtstreeks in verbinding.

Op Maandag 13 Maart 1950 werd ik door de directeur van het bureau Persbelangen telefonisch er van in kennis gesteld, dat mijn gedicht "Brief" in 18 bladen was gepubliceerd. Van een drietal Uitgevers, t.w. die van de "Winterswijkse Courant", "Wijhense Courant" en "Brummense Courant", waren klachten over de inhoud van dit gedicht binnengekomen. Volgens hen hadden meerderen van hun lezers dit gedicht als pro-communistisch opgevat. Op verzoek van genoemde directeur heb ik toen een gedicht gemaakt waarin een en ander werd rechtgezet. Dit gedicht, getiteld " Aan de Lezers", heb ik Maandag 13 Maart 1950 telefonisch aan het bureau Persbelangen doorgegeven zodat het dus de volgende dag kon worden geplaatst.

Ik kan mij haast niet voorstellen, dat men na aandachtig lezen van het gedicht " Brief " tot de conclusie komt dat de inhoud daarvan pro-communistisch is. Immers geen communist zal in een gedicht vermelden, dat zijn landelijke voorzitter door de zaalwacht uit de Tweede-Kamer der

W.P. A. Doorn

Saten-Generaal werd weggesleept. Dat zou hun eer toch te na zijn en zeer zeker niet passen in een gedicht met een propagandistische inslag. Van C.P.N. zijde heeft men de inhoud van dit gedicht niet als pro-communistisch opgevat. Nadat op Zaterdag 11 Maart 1950, het door mij uitgegeven blad "de Brug", met op de voorpagina het bedoelde gedicht, was verschenen, werd ik door een alhier woonachtige communist opgebeld. Deze was over de inhoud van het gedicht "Brief" spinnig en aan het einde van het gesprek deelde hij mij mede, dat wanneer de Russen in ons land zouden komen ik één van de eersten was die in een concentratiekamp zou worden opgesloten. Bij de verleden jaar gehouden verkiezingen verkreeg de C.P.N. te de Meern 13 stemmen. De meesten hiervan durven echter niet voor hun politiek beginsel uitkomen. Dengene die mij opbelde echter wel.

Andere reacties dan bovengenoemde heb ik op het gedicht "Brief" niet ontvangen. Wanneer de inhoud hiervan werkelijk pro-communistisch was zou het dagblad "de Waarheid" er als de kippen bij zijn geweest om het te plaatsen. Men weet daar echter wel beter. Na de verleden jaar gehouden verkiezingen heb ik naar aanleiding van het feit dat de C.P.N. ondanks de geleden verliezen, beweerde gewonnen te hebben een gedicht gemaakt getiteld "Made in Russia". Dit gedicht is in verschillende dagbladen gepubliceerd. De redactie van "de Waarheid" was over de inhoud van dit gedicht zeer boos en heeft mij in dat blad daarover aangevallen. Ik vind het echter een bedenkelijk verschijnsel, dat de massa van het Nederlandse volk de "fijnere" zin van de spot niet verstaat en dat men een gedicht hetwelk als anti bedoeld is, als pro gaat lezen. Ik zal daar echter toch rekening mee houden.

Tot slot zij vermeld, dat de ondertekening van het gedicht "Aan de lezers" met de naam "Mijderwijk" (zie bijlage br. Rp. d. d. 14-3-1950, no. 1622, Geheim) foutief is en dat de inhoud van dit gedicht inderdaad van Mijderwijk afkomstig is.

Apeldoorn 18 April 1950.

TROUW
MAANDAG 30 JANUARI 1950

UITTREKSEL	
Uit	: TROUW
Ag. no.	: 84098
Voor	: o. d. 16.60

Ijspret

Rechte trekkers, kromme rijers,
Met veel lef of weinig praats,
Wie nog geen Jan Salie-geest heeft
Rijdt of krabbelt op de schaats.

Jolig op het gladde baantje,
Lachend om de scherpe wind;
Jong van hart bij stijve botten,
Op het ijs is ieder kind.

Kleintjes, die het moeten leren,
Hunkerend naar meegevoel
Ergens op een vliet of slootje
Achter moeders keukenstoel.

Groteren van dulzend weken,
't Liefste in de lichte maan,
Die iets zoeken wat niet wegsmelt
Zoals straks de gladde baan....

Middelbare vrijgezellen,
Krampjes in hun knie of kuit,
Stiekem spiëdend naar een truitje
Of een leuke Schotse ruit.

Ouderen, die iets vergeten:
Hun begin van reumatiek,
Ook al smaakt dan hun omgeving:
Overmorgen ben je ziek.

Soms ineens een heel oud vrouwtje
Met een omslagdoek getooid,
Maar dan maken wè het grapje:
Dat het morgen zéker dooit.

Op het ijs zijn louter kinders
Uit ons éne groot gezin;
Daar heeft standing niets te maken,
Daar is niemand ooit te min.

Niemand is er edelachtbaar
Of weledelzeergeleerd;
Koning Winter heeft ons altijd
Democratisch geregeerd.

Dáárom mochten we voor mijn part
Elke week een baantje doen;
Maar helaas, die democraten
Vind je slechts in 't ijsseizoen.....

JAAP MIJDERWIJK.
(Nadruk verboden).

*Bijlage van
84098.*

ONDERWERP: Inlichtingen H.J. Kuipers te Brummen.

Aantal bijlagen: twee.

NIET O.K.
ACD/EXT/D
21 MRT 1950
PAR: KAR
ACD/021057

Hiermede moge ik U het volgende berichten.

In de "Brummense Courant" van 10 Maart 1950 en waarvan U een exemplaar hierbij gelieve aan te treffen, komt een brief voor in de vorm van een gedicht, ter verheerlijking van Maarschalk STALIN. Het gedicht spreekt voor zich zelf, spot of sotternijken er niet in worden ontdekt. ? ? ?

Deze courant wordt te Brummen nagenoeg huis aan huis bezorgd, en wordt ook veel te Eerbeek en Voorst gelezen.

De Directeur-hoofdredacteur van genoemde courant, genaamd: Hendrik Jan KUIPERS, geboren te Weert, 14 November 1916, wonende te Brummen A.40, is practisch eigenaar, daar hij nog maar kort geleden nagenoeg alle aandelen heeft opgekocht.

Hij is gehuwd met Abelina Gerardina WINTER, geboren te Amsterdam, 3 Juli 1916 en het gezin vestigde zich te Brummen op 23 Februari 1949, komende van Groningen, Starckenborchstraat 1-24.

Gezien de personen met wie Kuipers te Brummen omgaat, wordt vermoed dat hij de politieke partij van de V.V.D. aanhangt.

Overigens is omtrent hem te Brummen niets bekend.

Genoemd blad (Brummense Courant) is altijd uiterst rechts georiënteerd geweest, in verband waarmede op Zaterdag 11 Maart 1950 een storm van verontwaardiging over Brummen ging, naar aanleiding van het hierboven bedoelde gedicht.

Abonnementen werden opgezegd en de politie werd om inlichtingen omtrent de persoon KUIPERS gevraagd.

Iemand, die Kuipers vermeende goed te kennen, belde hem op en vroeg hem wat hij nu toch gedaan had ~~mak~~ door het opnemen van een dergelijk gedicht in zijn courant, waarop Kuipers te kennen gaf dat het bedoelde gedicht per abuis was geplaatst en hij op Dinsdag, 14 Maart 1950, voor een rectificatie zorg zou dragen. Nog werd door hem medegedeeld dat hij "Jaap Mijderwijk" niet kende.

Inderdaad verscheen in de Brummense Courant van Dinsdag 14 Maart j.l. een rectificatie, met als opschrift: "Aan de lezers" (Een exemplaar van deze courant gelieve U hierbij aan te treffen).

Kuipers heeft omtrent deze aangelegenheid aan een vriend van hem het volgende medegedeeld.

"Elke morgen ontvang ik van het bureau persbelangen, post 35

"te Utrecht, een pakje copie. Hieruit zoek ik de berichten

"enz. die ik voor plaatsing in mijn courant geschikt acht.

"Een exemplaar van de courant wordt dan aan bedoeld persbureau

R.P. Apeldoorn
Individueel
anticonmunisten

"gezonden en later volgt de afrekening.

"Ik, zo vervolgt Kuipers, heb bedoeld gedicht als anti-communistisch beschouwd, waarom ik in plaatsing daarvan dan ook geen kwaad zag. Ik had niet vermoed dat het als pro-communistisch zou worden gelezen. Toen mij bleek dat dit wel geschiedde, heb ik het persbureau te Utrecht opgebeld en onverwijld om een rectificatie verzocht.

"Ik ken "Jaap Mijderwijk" niet, doch ik vermoed dat hij te Utrecht woonachtig is, omdat ik zeer vlug de door mij bedoelde rectificatie, geplaatst in mijn blad van 14 Maart, had.

"De onder bedoelde rectificatie geplaatste naam Mijderwijk, is een drukfout; dit moet zijn Mijderwijk.

Apeldoorn, 17 Maart 1950.

Bijlage van 84098

UITTREKSEL
Uit : **BRUMMENSE**
Ag.no.: **COURANT**
Voor : **o.d. 166a**

Dinsdag 14 Maart 1950

BRUMMENSE COURANT

Bent U misschien tegen de vrede?

Het communistische dagblad De Waarheid bericht, dat binnen enkele dagen een „Volksraadpleging voor de vrede” gaat beginnen, waaraan iedere inwoner van Nederland boven 18 jaar kan deelnemen. Dit betekent dan, dat de communisten in Nederland ons de gelegenheid geven om voor of tegen uit te spreken over drie punten: het buiten de wet stellen van atoombommen; internationale vermindering van wapening; een blijvende vrede tussen de volken. Het doel is: „door een volksuitspraak tegen de oorlog de regering te dwingen bovengenoemde punten in de Ver. Naties te verdedigen”.

Wij kunnen ons best voorstellen, dat de communisten net doen of ons volk zich niet uitspreekt door zijn democratische organen: de beide Kamers, die het zelf gekozen heeft. Dedden ze dat wel, dan zou het net zijn of 92 procent van ons volk Gerben Wagenaar de Kamer uitjaagt als hij onze democratische beginselen om zeep hoopt te helpen... Het is dus heel berisping, dat zij de „volksuitspraak” liever zoeken met stroobiljetjes huis-aan-huis, zoals de slager nieuwe klanten zoekt. Een zeer betrouwbare methode: er staat zelfs een „dringend verzoek” op het „stemformulier” om slechts één keer te stemmen... Dat is dus in orde!

Het enige wat we niet begrijpen is, dat zij het risico nemen, dat dit oorlogszuchtige volk (dat immers 92 niet-communisten in de Kamer koos) zich eens bij meerderheid tegen een blijvende vrede zou kunnen uitspreken.....

Of weten zij toch wel, dat het Nederlandse volk verstandig genoeg zal zijn deze „volksuitspraak” aan de communisten over te laten?

Bijlage van
82187.

Vrijdag 10 Maart 1950

UITTREKSEL

Uit : BRUHMENSE
Ag.no. : COURANT
Voor : O.D. 1660

BRIEF

Beste Maarschalk Vader Stalin,
Hulp en redder in de nood,
Troost en hoop van arme drommels,
Strijder voor ons daaglijks brood;
Wij berichten U bij dezen
Dat een schip met speelgoed kwam,
Dat door Yankees afgestuurd was
Met bestemming Rotterdam.

't Is een democratisch smoesje
Dat wij deksels goed doorzien;
Want nu volgen er kanonnen
En veel erger nog misschien;
Door de school bij U doorlopen
Zien we achter dit geschenk
Reeds de schaduw van een vliegtuig
En een grote Truman-tank.

Grote Redder van de Vrede,
Steun van 't proletariaat,
Wij verzetten ons heel dapper
Tegen deze euveldaad;
Je mag hier nog heel wat zeggen,
Er dreigt geen direct gevaar,
Maar we waren met zijn zessen
Toch actief van zessen klaar.

Tweemaal werd de Tweede Kamer
Door de praeses Kortenhorst
Reeds door onze argumenten
Voor een korte tijd geschorst;
Maar waar buiten ons haast niemand
Met Uw idealen dweept,
Daar werd Gerben ondertussen
Door de zaalwacht weggesleept.

Zo, dat is weer het voornaamste,
Maar die wapens gaan door,
Want behalve dan ons zestal,
Was de hele bent er vóór!
Vadertje, U moest eens weten
Hoe 't verdrukte volk U mist,
Wanneer komt U hier eens kijken?
U bent wellicom!

U Nist.
JAAP MIJDERWIJK.

Adruk verboden.

Dinsdag 14 Maart 1950

Aan de lezers

Beste lezers, lezeressen
van het briefje aan Stalin
Meende u daar serieuze
propaganda in te zien?
Propaganda voor de sikkels
en de hamers en zo voort,
die moedwillig er naar streven
dat de vrijheid wordt vermoord?
Nee, dat kunt U toch niet menen,
En ik vind het reuze naar
want straks komt er een bedankje
van p.g. G. Wagenaar.....

Daarom is dit een excuusje
een verklaring tegelijk.
„Nist” was maar een echte spotboef
uit het brein van

MUYDERWIJK.

BRUHMENSE COURANT

Bijlage van
84098

Graaf della Torre 1

O. K. Beengus

BIIIa

5/4-'50

225

OP KAART
ACD/ 4/15
DAT: 1/1/50
PAR: 1/1

De Z. Limburg
27-4-49

RVD.

Naar een verbod v. d. Communistische Partij?

Het verschijnsel van het georganiseerde communisme vormt in bijna alle democratische landen een probleem.

De communisten hebben zulke van het normale afwijkende opvattingen over de democratie, over moraal en recht en over de middelen, die ze voor het bereiken van hun doel mogen gebruiken, dat de anderen zich wel moeten afvragen of zij een dergelijke organisatie nu maar vrij mogen laten werken.

Het antwoord op deze vraag is niet gemakkelijk te geven. Men moet met heel veel factoren rekening houden, wil het antwoord aanspraak maken op volledigheid.

Voorop staat, dat men, ook in een democratisch land, maar niet alles mag propageren en verdedigen.

Er zijn bepaalde grondwaarheden, die nu eenmaal door iedereen moeten worden aanvaard en nageleefd, omdat er anders geen geordende samenleving kan bestaan.

Zo zal iedereen, dus ook de communist, moeten aanvaarden, dat moord, diefstal, zedendelicten, valsheid in geschrifte en zoveel tientallen andere misdrijven, inderdaad misdrijven moeten blijven heten en dat de bedrjver ervan steeds zal moeten worden gestraft.

Dit betekent de erkenning van een bepaalde moraal in de praktijk. De samenleving legt deze moraal ten grondslag aan haar organisatie en haar dagelijks leven. Iemand die deze moraal niet wenst na te leven hoort in die samenleving niet thuis en moet er uit worden verwijderd. Een moordenaar, een dief, een oplichter, kan niet worden geduld, alleen omdat hij zou kunnen aanvoeren, dat zijn principes hem het misdrijf voorschrijven.

Naast deze basis van de moraal, die een min of meer absolute werking heeft, berust de samenleving op een stelsel van wetten en voorschriften, die geen absolute werking hebben, naar zijn uitgevaardigd, om leiding te geven aan het dagelijkse leven, dat eenmaal eist, dat er beslissingen worden genomen, ook al kan die beslissing zowel naar de ene als naar de andere kant vallen.

Tot dit soort regelingen behoren praktisch alle bepalingen van burgerlijk recht en handelsrecht. Zij hebben met de moraal slechts een indirect verband.

Of ik mijn huis moet verkopen door middel van een notariële acte of door middel van handslag heeft met moraal niets te maken. Of een Naamloze Vennootschap moet worden ingeschreven in een Handelsregister, balansen moet publiceren of niet, raakt de grondslagen van de maatschappij niet.

Alleen moet men zeggen dat, als deze voorschriften eenmaal zijn vastgesteld, de moraal eist, dat men ze naleeft. Anders zou men wel eens onrechtvaardig kunnen handelen. Maar die voorschriften zelf kunnen gerust, zonder aantasting van de grondslagen van de maatschappij worden gewijzigd.

Als men zich nu gaat afvragen of het communisme wel geduld kan worden in een goed-geordende samenleving, dan mag men niet teveel kijken naar de communistische ideeën over bezit, eigendom, arbeidsovereenkomst en dergelijke.

Natuurlijk: als de communist ieder eigendomsrecht zou willen afschaffen komt hij in strijd met de moraal. Maar beperking van eigendomsrecht, zelfs al gaat die zeer ver, grote invloed van de arbeiders op het productie-proces, zelfs nationalisaties, strijden niet tegen de moraal.

Om deze opvattingen zou men het communisme dus niet in onze maatschappij mogen onderdrukken of verbieden.

Maar wel moet men onderzoeken of de communisten geen theorieën huldigen en geen praktijken toepassen, die wel de moraal aantasten, die grondslag is voor onze samenleving.

Het is niet gemakkelijk hieryan een zuiver beeld te krijgen. Wel zijn ons veel feiten uit door communisten geregeerde landen bekend, die aantonen dat de menselijke waardigheid wordt aangetast door de communistische machthebbers. Vrijheidsberoving, bestrijding van de godsdienst, dwang op het menselijk denken, ontneming van politieke rechten, gerechtelijke

moorden, dwangarbeid voor arbeiders en anderen, alles tesamen een gruwelbeeld.

Daaruit zal men wel mogen afleiden, dat de communisten van West-Europa precies hetzelfde zullen doen, zo gauw zij de macht in handen zouden krijgen. In ieder geval hebben zij nooit verklaard, dat zij het met deze praktijken oneens zijn, integendeel steeds worden deze onmenselijkheden door hen verdedigd. Zelfs onlangs nog hebben de communistische kopstukken verklaard dat zij onze landen zonder slag of stoot aan de Russische legers zouden overgeven.

Daarmede hebben zij wel voldoende bewezen dat zij inderdaad een acuut gevaar vormen voor de moraal, die grondslag is van onze maatschappij.

En daarmede staat dan tevens vast, dat wij, democraten, het volste recht hebben hun organisatie en hun propaganda te verbieden en wel op dezelfde gronden als die, waarom wij moord, doodslag, diefstal, oplichterij, pornographie verbieden.

Is het nu ook gewenst dit verbod van het georganiseerde communisme door te drijven?

In het artikel van Graaf della Torre in de Osservatore Romano, dat zoveel opzien heeft gebaard, komt deze gezaghebbende auteur tot de conclusie, dat men het communisme alleen effectief kan bestrijden door verbetering van de sociale toestanden.

Deze opvatting is volkomen juist, als men maar in het oog houdt, dat hier bedoeld is: de communistische idee.

Tegen ideeën vecht men niet met tanks, mitrailleururs en atoombommen.

Maar deze ideeënstrijd kan zeer noodzakelijk moeten worden aangevuld met een verbod van propaganda en organisatie.

Daarom zullen onze volksvertegenwoordigers goed doen zich in ernst te beraden over de vraag of het niet tijd wordt onze mensen tegen het communistisch gif te beschermen.

Dit kan alleen afdoende geschieden door een verbod van de communistische organisaties en van de communistische pers.

49615

G E H E I M

①

82

Verbinding: 19
B/1 no. 950'48 Div.

ca 49615

Datum: 1-3-49

Onderwerp: Nieuwsdienst "Persbelangen".

Uw schrijven 50144 d.d. 9-12-48

Volgno.

- 3 MRT 1949

Berichtgever betrouwbaar
Waardering bericht: idem

AD 56779

- De Nieuwsdienst "Persbelangen" is gevestigd te Utrecht, in perceel Lijnmarkt 45 bis, waarvan eigenaar is GERARDUS JOSEPHUS VAN WERMESKERKEN, geboren te Zeist, 31 Juli 1901. Deze oefent in dit perceel het beroep van kamerverhuurder uit. Hij staat op zedelijk gebied slecht bekend en werd meermalen veroordeeld ter zake van "gelegenheid geven". Deze Van Wermeskerken heeft ook aan "Persbelangen" een kamer verhuurd. De directie hiervan wordt gevormd door
- = H. VAN WERMESKERKEN, wonende 1e Hogeweg 63 te Zeist, zijnde een neef van eerstgenoemde Van Wermeskerken. Deze neef staat gunstig bekend en is tevens Hoofdredacteur van de "Zeister Courant" te Zeist.
 - = Het tweede directielid is PAUL J.v. GELDER, geb. 16-9-10, wonende Diependaelselaan 288 te Hilversum; deze is tevens houder van postbus 35. (Werkloos)
- Verdere medewerkers zijn de redacteur ANNE BEREND HILBRINK, geb. te Hengelo 23-8-26, wonende Poortstraat 5 te Utrecht, en
- = WIBBIGJE ARENDS, geb. 11-1-27 te Smalingerland, wonende F.C. Dondersstraat 62 bis te Utrecht.
- Als incidentele medewerker worden nog genoemd een zekere
- x FABIUS, van "Het Dagblad" onder redactie van Lunshof, als Haags redacteur.
- Hilbrink, zowel als v. Gelder zijn ex-medewerkers van het dagblad "Trouw" en hebben louter uit financiële overwegingen aldaar ontslag genomen om voor "Persbelangen" te gaan werken.
- Deze nieuwsdienst is plm. 2 jaar geleden opgericht; zij heeft hiervan per folder aan talloze dagbladen bekendheid gegeven. In officiële journalistenkringen wordt op de oprichting van deze en soortgelijke bureaux niet veel prijs gesteld. Wanneer een dergelijk persbureau n.l. veel abonné's heeft, m.a.w. in staat is bepaalde artikelen op zeer vele plaatsen te "verkopen", kan zo'n bureau dit doen tegen prijzen, welke ver beneden de algemeen geldende normen liggen. In dit streven om zoveel mogelijk abonné's te werven, ligt echter tevens een soort waarborg, dat de artikelen, politiek gezien, geen uitgesproken kleur vertonen. Artikelen met een bepaalde politieke tendens kunnen toch aan een veel beperkter aantal bladen geleverd worden dan neutraal gestelde. Gezien dit laatste en de politieke oriëntering van de medewerkers, welke positief rechts te noemen is, kan wel als zeker worden aangenomen, dat de artikelen vrij zullen zijn van linkse invloeden.

*alle o.k.**Striknummer o.k. Hermann**8673-
Wervings door
Striknummer
o.k.*

Waar in officiële journalistenkringen tegen dit soort bureaux bezwaar bestaat, (zie boven), zal "Persbelangen" haar artikelen voornamelijk geplaatst zien door kleinere provinciale bladen, welke zelf niet over competente medewerkers beschikken. Deze artikelen behandelen onderwerpen van de meest uiteenlopende aard en kunnen per stuk of per abonnement worden afgenomen. De bronnen dezer artikelen zijn dezelfde als die van een normaal dagblad.

Enige tijd geleden werd (mede) aan diverse dagbladen hier ter stede aangeboden het anti-communistisch getinte artikel "Nederlandse communisten bewapenen zich". In Utrecht is dit echter niet gepubliceerd. Kortelings geleden waarschuwde "Persbelangen" per circulaire, rondgestuurd aan o.a. diverse Utrechtse kranten, tegen nieuw opgerichte persbureaux, van welke communistische infiltratiepogingen vielen te verwachten. Hoewel niet met name genoemd, werd hiermede kennelijk bedoeld op o.a. het persbureau "Hell Press".

Zie voor "Hell Press" rapport Verbinding 19 d.d.25-2-49 B/1 no 195'49 Div.

^{Wm}
GEZIEN:

RS

GEHEIM

IIIIa/c 3

WIKWERK

Naar aanleiding van in enkele provinciale bladen gepubliceerde anti-communistische artikelen, waarvan de inhoud blijkt te zijn ontleend aan berichten van de Nieuwsdienst "Persbelangen", Postbus 35 te Utrecht, heb ik de eer U, betreffende deze dienst, het volgende te berichten.

De leiding zou berusten bij een zekere HILBRINK, een fel anti-communist, voorheen als verslaggever verbonden aan het dagblad "Trouw". Hij redigeerde "Nederland let op uw saeck", de inmiddels stop-gezette anti-communistische uitgave van het Nationaal Jongeren Verbond. Hij werd mij beschreven als "een onervaren jongeman van - 23 jaar, energiek, soms wat overijld". Behalve Hilbrink zouden nog enkele jonge journalisten aan deze nieuwsdienst werken. De zaak is of was gevestigd aan de Lijnmarkt 35 te Uwent.

Ik moge U verzoeken mij wel te willen doen inlichten over de werkzaamheid van deze dienst, meer in het bijzonder aangaande de eventuele politieke of ideologische achtergrond daarvan en de bronnen van financiën en berichten. Tevens zal ik gaarne in kennis worden gesteld met de personalia en de politieke antecedenten van Hilbrink en zijn medewerkers.

Het Hoofd van de Dienst
2 voor deze:

III

~~J. G. Grabbendam.~~

Ch. Louw

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
UTRECHT.

49615
B
2
No: 540.-

19 November 1948.

Onderwerp: "Nieuwsdienst "Persbelangen"
te Utrecht".-

Bijlagen : één.

co 49615 1

Volgno.
23 NOV. 1948.
ACD/ 50144

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een van de Nieuwsdienst "Persbelangen" te Utrecht afkomstige en aan de redactie van het dagblad "De Avondster" te Bergen op Zoom - volgens het daarep voorkomende poststempel, - te Utrecht op 17.XI.1948-verzonden enveloppe.

Hieruit moge U blijken, dat de van "Persbelangen" afkomstige stukken rechtstreeks aan de genoemde redactie worden gezonden en niet - zoals door mij werd verondersteld - via de Heer Ir.A.J.L.Juten te Bergen op Zoom, ter redactie van de "Avondster" worden ontvangen.

Alhoewel mij daaromtrent nog geen gegevens bekend zijn geworden, vermoed ik, dat genoemde Nieuwsdienst te Utrecht, eveneens aan de redacties van andere Nederlandse dagbladen zijn kopij toezendt.

Naar mij werd medegedeeld, bevonden zich bij de op 17 November j.l. in bijgaande enveloppe, ter redactie van de "Avondster" te Bergen op Zoom, van "Persbelangen" te Utrecht ontvangen stukken, slechts enkele berichten, uitsluitend betrekking hebbende op de Communistische strijd in China.

Echter is gebleken, dat "Persbelangen" de laatste tijd nogal één en ander meldt over "Brieven uit Indonesië".-

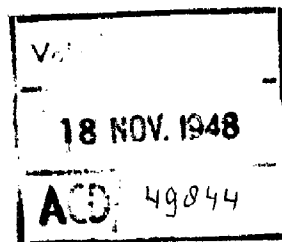
Met betrekking tot de bij d.z. schrijven, No:540.- d.d.17 November 1948 U toegezonden twee afschriften van brieven van "Persbelangen", waarvan No:I, onder het opschrift: "De V.S.WAARSCHUWEN" en No:II, onder het hoofd: "DREIGT EEN KABINETSCRISIS", vernam ik, dat deze stukken tot op heden nog niet door "De Avondster" werden gepubliceerd.

W.-

No: 540.-

17 November 1948.

Onderwerp: "Nieuwsdienst "Persbelangen"
te Utrecht".-

Bijlagen : twee.

w. 49615

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen:

- I.- Afschrift van een vervolg van de U bij dezerzijds
schrijven, No: 530, d.d. 10 November 1948, toegezonden
gestencilde brief, afkomstig van de Nieuwsdienst
"Persbelangen" te Utrecht, d.d. 9 November 1948, waar-
van het opschrift luidt: "De Nederlandse Communisten
Bewapenen zich".-
- II.- Afschrift van een op 16 November j.l. op het redactie-
bureau van "De Avondster" te Bergen op Zoom ontvangen
tweede brief, eveneens gestencild en afkomstig van
dezelfde Nieuwsdienst te Utrecht en gedateerd op 16
November 1948.

Het origineel van het onder I vermelde afschrift, zal
vermoedelijk niet meer te achterhalen zijn.

Ten aanzien van bijlage II wordt moeite gedaan, om
het origineel daarvan alsnog te bekomen en bij even-
tuele ontvangst, zal U dit zo spoedig mogelijk worden
toegezonden.

Voor zover nagegaan is kunnen worden, is de inhoud
van bijlage I tot heden hier in het Zuiden in geen
enkel dag-of weekblad gepubliceerd.

Omtrent de inhoud van bijlage II bestaat echter een
gegrond vermoeden dat "De Avondster" deze één dezer
dagen wel zal publiceren.

W.-

Vervolg brief "PERSBELANGEN" van "NIEUWSDIENST"

Postbus 35 UTRECHT

van 9 November 1948.

De V.S. WAARSCHUWEN:

Den Haag moet voorzichtig zijn.

(Eigen berichtgeving)

Den Haag - Naar "Persbelangen" meldt, is op de gemeenschappelijke conferentie van generale staven der West-europese mogendheden door de Amerikanen speciaal de nadruk gelegd op de ~~v~~ communistische spionage. Men achtte de maatregelen die hiertegen genomen werden, in het algemeen onvoldoende.

Tot dusver kende men in Den Haag feitelijk alleen een behoorlijke controle op de bezoekers bij "Oorlog" bij de Generale Staf en bij het Ministerie van Marine.

Bij "Buitenlandse Zaken" kon practisch iedereen vrij binnenlopen.

Dat zal thans veranderen. Niemand wordt meer toegelaten die niet eerst een formulier heeft ingevuld, waarop ook speciaal de tijd staat gemoteerd waarop het gebouw betreden werd.

Degene, die de bezoeker ontvangt, moet 't juiste uur van vertrek opschrijven. Er is geen sprake meer van, dat de bezoekers vrij door het gebouw kunnen rondneuzen. Zij zullen door speciaal daartoe aangewezen lieden rechtstreeks naar de gewenste kamer gebracht worden.

Van deskundige zijde werd hierbij aangetekend, dat dit hun inziens nog niet voldoende is. In het algemeen acht men het beter, dat speciale ontvangruimten worden ingericht, in 't bijzonder voor figuren, die men niet als volkomen betrouwbaar heeft leren kennen.

16 NOVEMBER 1948.
Telefoon 15330.

"PERSBELANGEN"
Postbus 35 Utrecht.

NIEUWSDIENST.
N.l.

DREIGT EEN KABINETSCRISIS ?

(Van onze Haagse redacteur)

Een dag of thans geleden zond generaal Spoor een brief aan de Ned. Regering waarin hij uitvoerig uiteenzette, dat de toestand in Indië zo ernstig was geworden, dat er nog maar twee mogelijkheden bestonden en wel : óf dit land volkomen abandonneren, de troepen en alle Europeanen met vrouwen en kinderen terug te trekken, óf naar Djocja op te rukken.

Dr. Beel liet zich in gelijke geest uit en adviseerde de Regering Drees, naar Djocja te marcheren.

MINISTER STIKKER, had intussen in Parijs nog weer eens een ontmoeting met Minister Marshall, die hem er op wees, hoe de Amerikaanse leden van de Commissie van Goede Diensten voor ze naar Indië togen, volkomen op de hand van de Nederlanders waren, maar na een kort verblijf in de tropen dank zij Dr. Van Mook en de merkwaardige lieden die hij rond zich had verzameld, pro-republiek werden.

In de Ministerraad kwam toen het voorstel van Minister Sassen ter sprake, om nu eindelijk de knoop door te hakken en generaal Spoor op te dragen naar Djocja op te rukken.

Minister Drees zag in, dat het niet anders zou kunnen, maar wilde eerst nog eens één der Ministers naar Indië zenden om nog een allerlaatste gesprek met de leiders van de republiek te hebben, teneinde het buitenland ervan te overtuigen, dat er met Djocja niet gepraat kon worden.

Minister Sassen wilde zelf gaan, maar daar voelden de linkse ministers niet voor. De R.K.-leden van het Kabinet waren echter tegen het zenden van een lid van de P.v.d.A.. Zo besloot men de heer Stikker te zenden. Deze beloofde vóór zijn vertrek aan zijn partijgenoten, dat hij zeker niet naar Djocja zou gaan en dat hij alleen maar ging om aan te tonen, hoe onwaarschijnlijk de republiek wel was. Eenmaal in Indië aangekomen, deed hij echter juist dat, wat hij niet mocht doen, hij ging n.l. naar Kalioerang en nam de heren Koets en Van Hoogstraten mede, de meest bekende in-tieme werkers medewerkers van de vorige landvoogd, de heer Van Mook.

Minister Sassen werd boos en koesterde een ogenblik het voornemen af te treden. Men besloot echter eerst de terugkomst van de heer Stikker af te wachten. Inmiddels werd vooral van sterk links georiënteerde katholieken en ook door de heer Van der Goes van Natres, een zware druk op Minister Drees uitgeoefend om ook dit maal weer toe te geven en niet naar Djocja te laten oprukken.

V.V.D. In de Knoop.....

IN DE MINISTERRAAD wordt thans opnieuw over het lot van Nederland beslist. Volgens insiders zou een besluit tot opmars naar Djocja wellicht het uittreden van Minister Stikker uit het Kabinet betekenen.

In V.V.D.-kringen zit men met het geval ernstig verlegen. Het was immers deze partij die overal het portret van Soekarno etaleerde met daaronder: "Heft gij er ook genoeg van?" En nu is hun vertegenwoordiger in het kabinet de eerste, die zich met de bekende vertrouwensman van Soekarno, n.l. Hatta, liet fotograferen.

Zou het kabinet toch weer gelijmd worden, dan zou dit betekenen, dat Minister Sassen toch niet de sterke man is, waarvoor sommigen hem hielden, want dan moet hij toegeven, aan de eisen van de heer Stikker, die zich volkomen op het standpunt van de P.v.d.A. stelt en niet naar Djocja wenst op te rukken.

Het is verder duidelijk, dat er van buitenlandse druk geen sprake is, noch zal zijn, want de Amerikanen hebben ons duidelijk te verstaan gegeven "Doe het maar, zeur er niet om, vraag toch niet altijd, maar handel!".-

DREIGT een KABINETSCRISIS ?

(Van onze Haagse redacteur)

EEN DAG of tien geleden zond generaal Spoor een brief aan de Nederlandse Regering waarin hij uitvoerig uiteenzette, dat de toestand in Indië zo ernstig was geworden, dat er nog maar twee mogelijkheden bestonden en wel: of dit land volkomen abandonneren, de troepen en alle Europeanen met vrouwen en kinderen terug te trekken of naar Djocja op te rukken. Dr Beel liet zich in gelijke geest uit en adviseerde de regering drees naar Djocja te marcheren.

MINISTER STIKKER had intussen in Parijs nog weer eens een ontmoeting met minister Marshall, die hem er op wees hoe de Amerikaanse leden van de Commissie van Goede Diensten voor ze naar Indië togen volkomen op de hand van de Nederlanders waren, maar na een kort verblijf in de tropen dank zij dr Van Mook en de merkwaardige lieden, die hij rond zich had verzameld pro-republiek werden.

In de ministerraad kwam toen het voorstel van minister Sassen ter sprake om nu eindelijk de knoop door te hakken en generaal Spoor op te dragen naar Djocja op te rukken.

Minister Drees zag in dat het niet anders zou kunnen, maar wilde eerst nog eens een der ministers naar Indië zenden om nog een allerlaatste gesprek met de leiders van de republiek te hebben, teneinde het buitenland ervan te overtuigen, dat er met Djocja niet gepraat kon worden.

Minister Sassen wilde zelf gaan, maar daar voelden de linkse ministers niet voor. De R.K. leden van het kabinet waren echter tegen het zenden van een lid van de P.v.d.A. Zo besloot men de heer Stikker te zenden.

Deze belofde voor zijn vertrek aan zijn partijgenoten, dat hij zeker niet naar Djocja zou gaan en dat hij alleen maar ging om aan te tonen hoe onwaarschijnlijk de republiek wel was. Eenmaal in Indië aangekomen deed hij echter juist dat wat hij niet mocht doen, hij ging n.l. naar Kalioerang en nam de heren Koets en Van Hoogstraten mede, de meest bekende indische medewerkers van de vorige landvoogd, de heer Van Mook.

Minister Sassen werd boos en koesterde een ogenblik het voornemen af te treden. Men besloot echter eerst de terugkomst van de heer Stikker af te wachten. Inmiddels werd vooral van sterk links geörienteerde katholieken en ook door de heer van der Goot van Naters een zware druk op minister Drees uitgeoefend om ook ditmaal weer toe te geven en niet naar Djocja te laten oprukken.

V.V.D. IN DE KNOOP...

IN DE MINISTERRAAD wordt thans opnieuw over het lot van Nederland beslist. Volgens insiders zou een besluit tot opmars naar Djocja wellicht het uittreden van minister Stikker uit het kabinet betekenen.

In V.V.D. kringen zit men met het geval ernstig verlegen. Het was immers deze partij, die overal het portret van Soekarno stalleerde met daaronder: "Hebt gij er ook genoeg van?" En nu is hun vertegenwoordiger in het kabinet de eerste, die zich met de bekende vertrouwensman van Soekarno, n.l. Hatta, liet fotograferen.

Zou het kabinet toch weer gelijmd worden, dan zou dit betekenen, dat minister Sassen toch niet de sterke man is, waarvoor sommigen hem hielden want dan moet hij toegeven aan de eisen van de heer Stikker, die zich volkomen op het standpunt van de P.v.d.A. stelt en niet naar Djocja wenst op te rukken.

Het is verder duidelijk, dat er van buitenlandse druk geen sprake is noch zal zijn, want de Amerikanen hebben ons duidelijk te verstaan gegeven: "Doe het maar, zeur er niet om, vraag toch niet altijd, maar handel!"

17 NOVEMBER 1948
Tel. 1 5 3 3 0

" P E R S B E L A N G E N "
Postbus 35 Utrecht

HOOFDARTIKEL
II D 2

EXCLUSIEF VOOR
UW RAYON

KOUDE OORLOG op alle fronten

Lazen we tot voor kort elke dag onrustbarende berichten over de gespannen toestand rond Berlijn, de laatste week neemt het nieuws over de Chinese burgeroorlog de voornaamste plaats in op de voorpagina's van de wereldpers. Nu moge het paradoxaal klinken, maar wij moeten de hete gevechten in het verre Oosten zien in het kader van de koude oorlog, die vanuit Moskou wordt geleid. Het oostelijk front er van is in beweging gebracht om de aandacht van de Westerse problemen af te leiden en tevens om een ieder, die mocht denken, dat het in Azië met de macht van het Kremlin nog wel losliep, op andere gedachten te brengen. Hiermee is psychologisch de overwinning al bij voorbaat aan Russische zijde. De koude oorlog, die in wezen een zenuwenoorlog is, grijpt ons het zwaarste aan, als de aanvallen over de gehele wereld plaats vinden. We worden erdoor overstelpt, als nu eens het zwaartepunt in Europa, dan eens in Zuid-Amerika en een derde maal in Azië ligt. Want onze kracht om ons geestelijk te bewapenen tegen de dreiging van Berlijn wordt geput uit onze argeloosheid over de toestand elders in de wereld. In Moskou kent men de zwakheden van de publiek opinie en er wordt zwaar gespeculeerd.

Natuurlijk moeten we niet over het hoofd zien, dat de militaire situatie in China uiterst bedenkelijk wordt. Het enorme communistische offensief in de richting van Nanking bedreigt van het gebied, dat onder controle van de regering staat, een belangrijk deel. En terwijl de legers van Tsjang-Kai-Tsjek zware verliezen lijden doet deze generaal aan zijn volk de voorspelling, dat het over acht jaar met de oorlog gedaan zal zijn. Zoals de zaken nu liggen kan dit alleen maar betekenen, dat op het tijdstip de communisten overal de macht in handen hebben. Maar dat is Tsjang's bedoeling niet. Hij belooft zijn eigen legers de overwinning.

Het is misschien psychologisch juist om een volk in nood op deze wijze moed in te spreken, doch het komt ons voor, dat de generalissimus te weinig zin voor realiteit aan de dag legt met een dergelijke verklaring. Zeker, hij mag er op rekenen, dat de V.S. weer de helpende hand zullen bieden. Zij hebben dat reeds eerder gedaan en helaas niet doorgezet. Volgens insiders was het voor generaal Marshall en zijn assistenten, die deze hulpverlening leidden onmogelijk om in het huidige China tegen de fantatische corruptie te strijden, die daar heerst. Iedere generaal beschouwt zich als heerser in de hem toegewezen sector en iedere ambtenaar eist sommen geld om zijn medewerking te verlenen, welk hij als staatsdienaar zonder meer moest verlenen.

Het is te wensen, dat de V.S. alvorens weer grote bedragen voor China uit te trekken, de eis zullen stellen, dat aan dit corrupte gedoe, dat in dit land gegroeid is tot een nationale traditie, op drastische wijze een eind wordt gemaakt. Mannen als Dewey, die zich in de States zelf verdienstelijk hebben gemaakt met de bestrijding van dit kwaad, zijn daartoe zeker capabel.

Maar ondanks het militaire gevaar in China ligt het zwaarte punt in de koude oorlog. We mogen verwachten, dat na enige weken de aandacht, die zich thans naar het Oosten richt, weer voor een heel ander gebied wordt opgeëst. Het is zaak, dat vooral West-Europa zich niet van de wijs laat brengen en zich laat vangen in een paniekstemming. Want dit gehele politieke spel draait uiteindelijk om de positie van ons werelddeel. Met West-Europa staat of valt het bestaande evenwicht tussen de twee grootste machten der aarde.

17 NOVEMBER 1948
Tel. 1 5 3 3 0

" P E R S B E L A N G E N "
Postbus 35 Utrecht

BINNENL. OVERZ.
I A 3

EXCLUSIEF VOOR
== UW RAYON ==

Discipline nodig

Wij geven wel eens af op het leger van ambtenaren, dat ons economische leven in een keurslijf van beperkende maatregelen heet te houden en dat vooral de zakenmensen het leven zo zuur heet te maken, dat de concurrentie alle kans ontnomen wordt. Dat echter controle op de handel en werkdagen van sommige zakenlieden niet geheel en al overbodig is, bleek de afgelopen week eens weer: er is letterlijk niet één mantelfabrikant in Amsterdam, die de prijsvoorschriften niet heeft overtreden. En tien controleurs hebben geconstateerd, dat in het tijdvak tussen Januari en Mei van dit jaar de gezamenlijke mantelfabrikanten in Nederland maar eventjes een overwinst (ongeoorloofde winst dus!) hebben gemaakt van twee en een half miljoen gulden. Ook in de zgn. utility-branche is (on-)behoorlijk "oververdiend": ruim anderhalf miljoen gulden "zwarte winst" was hier de buit, tansl door... U en mij.

Het is allemaal een kwestie van discipline. Deze discipline was merkkelijk verslapt zodra de fabrikanten merkten dat er bij de prijzencontrolediensten ging worden bezuinigd. Men neigt licht tot de conclusie, dat als er wat meer discipline werd betracht, de toestand er in Nederland heel wat rooskleuriger voor zou staan: hoeveel mensen zullen nu weer moeten worden ingeschakeld om controle uit te oefenen op de zo noodzakelijke stroomsparring, waarvan de kranten dazer dagen melding maakten? Overbodig zal de controle allerminst zijn: de mantel-affaire bewijst dat weer eens.....

Misschien in 1960?

Met ons woningprobleem zijn we er nog lang niet. De minister (mr. In 't Veld) spreekt over het jaar 1960 - dan zal (misschien) de achterstand kunnen zijn ingehaald, maar de grote moeilijkheid is het tekort aan bouwmaterialen. Aan arbeiders is het tekort minder groot, wat dat betreft is de situatie wel verbeterd in het afgelopen half jaar. Er zullen echter met ingang van 1952 zestigduizend woningen per jaar moeten worden gebouwd en verder mag er dan niets tegenlopen, wil de achterstand tegen 1960 zijn ingehaald. Inmiddels heeft de minister ook medegedeeld, dat de regering nog geen standpunt heeft bepaald met betrekking tot de kwestie van de huren. Een verhoging van de huurprijzen zou immers vallen in het kader van de loon- en prijspolitiek, die juist de afgelopen weken enige schokjes te verduren heeft gehad. Het is daarom logisch, dat het probleem met de uiterste behoedzaamheid tegemoet wordt getreden.

Mist over Indonesië.

Minister Stikker is terug in Nederland maar het probleem Indonesië is nog in een even dichte mist gehuld als enkele weken geleden. En veel goeds schijnt er uit die mist niet te zullen opdoemen. In de Republiek zelf is eigenlijk de Masjoemi, de Mohammedaanse partij, de enige die de regering-Hatta nog ten volle steunt: groeperingen als de Partai Nasional, de Partai Serikat Islam Indonesia en de Partai Moerba zijn van oordeel, dat Hatta al veel te ver gegaan is in zijn concessies aan de Nederlanders. En aan de andere kant steekt generaal Spoor zijn boosheid over de Comissie van Goede Diensten onder steeds minder stoelen of banken, trouw bijgestaan door het Nederlandse strijdkrachtenprogramma, dat tussen de regels van zijn militaire overzichten door de trom roert ten gunste van toepassing van geweld.

EXCLUSIEF VOOR
UW RAYON ==

ACCENT VERLEGD naar het Oosten?

Wat is er waar geweest van het bericht, dat enige tijd geleden in sommige kranten verscheen? Er zou te Karlshorst, in de buurt van Berlijn, een bijeenkomst hebben plaats gehad tussen de Sowjet-autoriteiten in Duitsland en leidende functionarissen van de (communistiche) Eenheidspartij. Bij die gelegenheid zouden de Duitse communisten te horen hebben gekregen dat de sowjetkoers voor de haaste toekomst gericht zou zijn op vermindering van verscherping der tegenstellingen in het Westen; met andere woorden: "gij, communisten, moet U voorlopig koest houden". De redenen der Sowjets zou zijn, dat zij bij gebrek aan succes in het Westen (dank zij onverzettelijkheid van de Westelijke mogendheden) het accent van hun actie van plan waren te overleggen naar het verre Oosten.

Daar gelaten, in hoe verre dit bericht juist is geweest: het is een feit dat de successen van de rode legers in China weinig twijfel laten omtrent de vraag, in wiens handen in het verre Oosten op het ogenblik het initiatief ligt. Wat is de macht van de diverse communisten? Misschien Russische steun - maar Tsjang Kai Sjiek dan? Hij geniet, eveneens al jarenlang, Amerikaanse hulp, maar deze schijnt terecht te komen in een bodemloze put.

De grootste macht van de Chinese communisten is misschien is misschien wel... dat zij geen communisten zijn. Natuurlijk: de leider van de Chinese volksbeweging, Mao-Tzetoeng, is overtuigd communist en hij heeft enige terdege marxistisch geschoolde revolutieleiders uit zijn omgeving als naaste medewerker, maar wat zijn aanhang, die uit boeren, arbeiders (en overlopende regeringstroepen) bestaat, ertoe brengt hem te steunen, zou bij een nadere analyse allerminst blijken te stoelen op blinde Kremlin-verering zoals wij die hier in Oost-Europa kennen. De volksbeweging in China, zoals zij door de communistische propaganda wordt aangediend, draagt die naam niet helemaal ten onrechte. Zij is wel degelijk gegroeid uit verzet tegen het reactionnaire, corrupte bewind van de Kwomintang, die wel vernieuwing beloofd, maar deze nooit uitgevoerd heeft. Britse en Amerikaanse waarnemers, die jarenlang de Chinese binnenlandse politiek vernabij hebben meegemaakt, en allerminst van communistische sympathieën kunnen worden verdacht, geven dat volmondig toe.

Er is, sinds Truman's opzienbarende verkiezing, nog niet veel "gebeurd" op het Oostelijke Halfrond. Maar men kan er zeker van zijn, dat achter de schermen hard wordt gewerkt aan een oplossing van het Westelijk probleem. De winter staat voor de deur en wat dat betekent, blijkt uit het berichtje, dat de luchtbrug al een dag is stilgelegd door mist. Te Parijs wordt gedokterd aan een nieuwe poging om de Grote Vier tot prateren te bewegen. De Russen staan op het ogenblik, door de successen van de rode legers in China, in een iets sterkere positie, waardoor zij zich misschien de "grootmoedigheid" van een iets toegeeflijker houding inzake lijn zouden kunnen permitteren. Zijn zij daartoe bereid? Het is opvallend dat de door een Amerikaanse krant gedane suggestie over een ontmoeting tussen Truman en Stalin, juist door radio-Moskou met zoveel ophof door wereld is gebazuind. Dat hoeft overigens nog helemaal niet te betekenen, dat de grootste twee elkaar werkelijk gaan ontmoeten. Het radio-Moskouricht werd verspreid in de buitenlandse dienst - of de Russen het zelf ook te horen hebben gekregen, is niet bekend. Maar, zoals gezegd, de onverzettelijkheid van het Westen, schijnt de heren in Moskou wel tot het inzicht te hebben gebracht, dat zij met hun tot dus ver gevoerde politiek geen stap verder zijn gekomen.

DE MINISTERRAAD BESLOOT :

Niet naar Djokja!

DEN HAAG (MIDNACHT) - "Persbelangen"

NA LANGE DEBATTEN HEEFT DE MINISTERRAAD WOENSDAGAVOND HET
STANDPUNT VAN MINISTER STIKKER, OM N I E T OP TE HUKKEN NAAR
DJOKJA, AANVAARD.

DE VERTEGENWOORDIGER VAN DE PARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMO-
CRATIE STELDE ZICH DAARBIJ GEHEEL OP HET MATERIELE STANDPUNT
VAN DE P.v.d.A., WAARTEGEN MINISTER SASSEN, GESTEUWD DOOR MI-
NISTER BEEL, GEEN VERDERE ARGUMENTEN HEEFT AANGEVOERD.

Daarmee is dus de dreigende breuk in het Kabinet, welke een cri-
sis scheen te veroorzaken, op het laatste ogenblik voorkomen. De re-
gering zal thans een communiqué uitgeven, zodra het jongste besluit
door de heer Beel te Batavia ontvangen zal zijn.

Insiders merken hierbij op, dat de Republiek hiermede practisc
gewonnen spel heeft. Men is namelijk bezig met de federale regering
om achter de rug van Den Haag en Batavia om een overeenkomst te slui-
ten, waarbij op 1 Januari een eigen regering voor geheel Indonesië
zal worden gevormd, welke zich direct tot de Verenigde Naties zal
wenden.

Generaal Spoor heeft zich inmiddels ernstig beklaagd, daar de
Commissie van Goede Diensten w e i g e r t de klachten van onze
legerleiding over de bestandsschendingen aan te horen, laat staan te
onderzoeken. Hij beschuldigt de C.v.G.D. van buitengewoon partijdig
optreden ten faveure van de Republiek.

Gen. Spoor noemt de toestand op Java vanuit militair oogpunt
bezien hemeltergend. Zijn conclusie is dan ook: ofwel geheel Indone-
sië te abandonneren, ofwel doeltreffender maatregelen voor handhaving
van de orde te nemen.

No: 530.-

12 November 1948.

Onderwerp: "Anti-Comm.actie".-

Bijlagen : één.

11/10

Volgno.
16 NOV. 1948
ACD/ 49740

Met verwijzing naar het U per post toegezonden dezerzijdse schrijven, nummer en onderwerp als hierboven vermeld, d.d. 10 November 1948, waarbij een als bijlage gevoegd gestencild geschrift, onder de titel "PERSBELANGEN", uitgaande van een te UTRECHT gevestigde "NIEUWSDIENST", heb ik de eer U hierbijgaand te doen toekomen, een opgeplakt artikel uit het te BERGEN OP ZOOM verschijnende dagblad "DE AVONDSTER" van Woensdag, 10 November 1948.

Ofschoon in dit artikel geen bron wordt vermeld, moge U uit de inhoud daarvan blijken, dat deze geheel eensluidend is aan vorenbedoeld gestencild geschrift "PERSBELANGEN".-

W.-

Nederlandse communisten bewapenen zich

Regelmatig getrainde gevechtseenheden

Zoals in Tsjecho-Slowakije voor de staatsgreep van Februari j.l. in het geheim een „arbeidersleger” is geformeerd, zo wordt door de communistische leiding in Nederland actief gewerkt om de getrouwe schare van vuurwapenen te voorzien en in paraatheid te brengen, ten einde bij ledere eventualiteit naar goeddunken van Moskou te kunnen ingrijpen, zo meldt de Nieuwsdienst van „Persbelangen”.

Een te krasse bewering?

Wij zullen in dit artikel enige feiten publiceren, die bekend zijn aan overheidsinstanties, en die de activiteit van de werkelijke communisten in één licht stellen, dat tot op heden over deze „voórvechters van sociale verbeteringen” nog niet in de openbaarheid heeft geschieden.

Vervaardiging van springstoffen

Reeds direct na de bevrijding hebben communistische groepen zich bezig gehouden met het verzamelen van wapens, die ter beschikking stonden van de voormalige binnenlandse strijdkrachten. Ook wisten zij te penetreren in de officiële Nederlandse inlichtingendiensten en zagen zij zodoende kans veel waardevolle inlichtingen en materiaal in bezit te krijgen.

Allengs zijn deze gevaarlijke figuren uit het overheidsapparaat weggezuiverd, doch de vuurrode heren hebben — uiteraard in opdracht van Moskou — hun activiteit voortgezet. Blijkbaar niet voldaan over de bereikte resultaten van 1945 zijn zij doorgegaan met het bijeenbrengen van kleine vuurwapenen, en deze actie zet zich voort tot op de huidige dag.

Het staat als een paal boven water, dat uit wapendepots, die zijn ondergebracht in voormalige Duitse bunkers, regelmatig hoeveelheden handwapenen verdwijnen, die in bezit van communistische groepen komen. Het overheidsapparaat is van deze diefstallen op de hoogte en weet precies, waar het ontvreemde materiaal wordt heengevoerd. Vele communistische opslagplaatsen zijn reeds overvallen en leeggehaald.

GEEN WAPENMUSEA!

Het ligt voor de hand, dat het niet in de bedoeling van de communisten ligt om wapenmusea in te richten. De groepen, die op instructie van het Kremlin met deze vuurwapenen moeten optreden, zijn reeds lang geformeerd en worden regelmatig uitgebreid.

Om de leden van deze gevechtseenheden fit te houden en deskundig te maken, worden zij getraind in verdedigings- en aanvalssport en geïnstrueerd op het gebruik van de vuurwapenen. Deze training geschiedt in kleine groepjes van een man of vijf, zes. Geen van de leden mag zijn wapen meenemen naar zijn woning. Als de tijd gekomen is om in te grijpen, zal de leiding wel zorg dragen voor een tijdige verdeling.

EIGEN PRODUCTIE

Naast vuurwapenen moeten strijdbare sabotage- en voor andere doeleinden opererende groepen natuurlijk ook de beschikking hebben over spring

stoffen en dergelijke. Blijkbaar zijn deze niet in voldoende mate te „organiseren”, want in kleine, geïmproviseerde fabriekjes wordt dit materiaal door vertrouwelingen van de communistische partij zelf gefabriceerd.

Gebleken is, dat deze springstoffen, en ook daarmee geproduceerde bommen, in het voorjaar naar Frankrijk en Italië zijn verzonden, waar op dat tijdstip de politieke situatie buitengewoon gespannen was.

Verschillende van deze geheime bedrijven zijn in die dagen opgespoord en buiten werking gesteld. Dat deze gevonden zijn, is te danken aan de activiteit van bepaalde Nederlandse instanties, wier taak het is om alle rustversturende elementen in ons land uit te schakelen.

VERMOEDENS BEVESTIGD

Uit dit alles blijkt, dat ook in Nederland de communisten geenszins van plan zijn zich te schikken in het democratisch stelsel, dat in ons land bestaat.

Vele vermoedens, gewekt na de staatsgreep in Tsjecho-Slowakije, zijn door de feiten, die door overheidsinstanties zijn ontdekt, maar al te duidelijk bevestigd.

Het is niet de bedoeling van dit artikel om u, de lezer ervan, in grote ongerustheid te brengen. Wij kunnen u de verzekering geven, dat de overheid de situatie volkomen beheerst. Maar daarnaast is het toch nodig dat het Nederlandse volk wéét, wat er in zijn midden plaatsgrijpt.

De druk en de activiteit van Moskou met betrekking tot de lage landen is zeer aanzienlijk.

Men onderschatte het gevaar niet, want in onschuldige huiskamers in de grote steden van ons land wordt regelmatig geëfend. Ons volk moet weten, wat het verwachten kan, omdat een gewaarschuwd man voort twee geldt!

Dagblad "DE AVONDSTER"

te Bergen op Zoom

"Streekblad voor het Markizaat Bergen op Zoom"
van Woensdag, 10 November 1948.

*act.
in agentenlijst*
NO: 530.

10 November 1948.

Onderwerp: "Anti-Comm.actie".-

Bijlagen : één.

49615

Volgno.
16 NOV. 1948
AD! 49657

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een gestencild schrijven, uitgaande van de Nieuwsdienst "PERSBELANGEN", gevestigd te UTRECHT.

Dit schrijven werd hedenmorgen per post vanuit Utrecht ontvangen door de hoofd-redacteur van het dagblad "De Avondster" te Bergen op Zoom.

Vermoed wordt, dat aan meerdere dagblad-redacties hier te lande een dergelijk schrijven is toegezonden.

Voor zover zulks nog niet bekend is, vindt U wellicht hierin aanleiding om te Utrecht eens te doen nagaan, welke personen bij de Nieuwsdienst "Persbelangen", betrokken zijn.

W.-

NOTITIE A.C.D. I.

Verz.
15 NOV. 1948
ACD/ 49615

Bijgaand exemplaar "Persbelangen" d.d. 9 Nov.48, werd
op 15/11/48 van I.D. Rheden ontvangen.

ACD 1, - 15/11/48.

DE NEDERLANDSE COMMUNISTEN BEWAPENEN ZICH

KLEINE GEVECHTSEENHEDEN WORDEN

===== REGELMATIG GETRAIND =====

OOK MUNITIE EN SPRINGSTOFFEN WORDEN IN 'T GEHEIM GEFABRICEERD

ZOALS IN TSJECHO-SLOWAKIJE voor de staatsgreep van Februari jl, in het geheim een "arbeidersleger" is geformeerd, zo wordt door de communistische leiding in Nederland actief gewerkt om de getrouwe schare van vuurwapenen te voorzien en in paraatheid te brengen, teneinde bij iedere eventualiteit naar goeddunken van Moskou te kunnen ingrijpen, zo meldt de Nieuwsdienst van "Persbelangen".

Een te krasse bewering?

Wij zullen in dit artikel enige feiten publiceren, die bekend zijn aan overheidsinstanties, en die de activiteit van de werkelijke communisten in een licht stellen, dat tot op heden over deze "voorvechters van sociale verbeteringen" nog niet in de openbaarheid heeft geschenen.

REEDS DIRECT na de bevrijding hebben communistische groepen zich bezig gehouden met het verzamelen van wapens, die ter beschikking stonden van de voormalige binnenlandse strijdkrachten. Ook wisten zij te penetreren in de officiële Nederlandse inlichtingendiensten en zagen zij zodoende kans veel waardevolle inlichtingen en materiaal in bezit te krijgen.

Allengs zijn deze gevaarlijke figuren uit het overheidsapparaat weggezuiverd, doch de vuurrode heren hebben - uiteraard in opdracht van Moskou - hun activiteit voortgezet. Blijkbaar niet voldaan over de bereikte resultaten van 1945 zijn zij doorgegaan met het bijeenbrengen van kleine vuurwapenen en deze actie zet zich voort tot op de huidige dag.

Het staat als een paal boven water, dat uit wapendepots, die zijn ondergebracht in voormalige Duitse bunkers, regelmatig hoeveelheden handwapenen verdwijnen, die in bezit van communistische groepen komen. Het overheidsapparaat is van deze diefstallen op de hoogte en weet precies, waar het ontvreemde materiaal wordt heengevoerd. Vele communistische opslagplaatsen zijn reeds overvallen en leeggehaald.

GEEN WAPENMUSEA!

HET LIGT voor de hand, dat het niet in de bedoeling van de communisten ligt om wapenmusea in te richten. De groepen, die op instructie van het Kremlin met deze vuurwapenen moeten optreden, zijn reeds lang geformeerd en worden regelmatig uitgebreid.

Om de leden van deze gevechtseenheden fit te houden en deskundig te maken, worden zij getraind in verdedigings- en aanvalssport en geïnstrueerd op het gebruik van de vuurwapenen. Deze training geschiedt in kleine groepjes van een man of vijf, zes. Geen van de leden mag zijn wapen meenemen naar zijn woning. Als de tijd gekomen is om in te grijpen, zal de leiding wel zorg dragen voor een tijdige verdeling.

EIGEN PRODUCTIE

NAAST VUURWAPENEN moeten strijdbare sabotage- en voor andere doeleinden opererende groepen natuurlijk ook de beschikking hebben over springstoffen en dergelijke. Blijkbaar zijn deze niet in voldoende mate te "organiseren", want in kleine, geïmproviseerde fabriekjes wordt dit materiaal door vertrouwelingen van de communistische partij zelf gefabriceerd.

Gebleken is, dat deze springstoffen, en ook daarmee geproduceerde

9 NOVEMBER 1948
Telefoon 15330

"P E R S B E L A N G E N"
Postbus 35 Utrecht

NIEUWSDIENST
N 2

bommen, in het voorjaar naar Frankrijk en Italië zijn verzonden, waar op dat tijdstip de politieke situatie buitengewoon gespannen was.
Verschillende van deze geheime bedrijffjes zijn in die dagen opgespoord en buiten werking gesteld. Dat deze gevonden zijn, is te danken aan de activiteit van bepaalde Nederlandse instanties, wier taak het is om alle rustverstorende elementen in ons land uit te schakelen.

VERMOEDENS BEVESTIGD.....

UIT DIT ALLES blijkt, dat ook in Nederland de communisten geen zins van plan zijn zich te schikken in het democratisch stelsel, dat in ons land bestaat.

Vele vermoedens, gewekt na de staatsgreep in Tsjecho-Slowakije, zijn door de feiten, die door overheidsinstanties zijn ontdekt, maar al te duidelijk bevestigd.

Het is niet de bedoeling van dit artikel om u, de lezer ervan, in grote ongerustheid te brengen. Wij kunnen u de verzekering geven, dat de overheid de situatie volkomen beheerst. Maar daarnaast is het toch nodig dat het Nederlandse volk weet, wat er in zijn midden plaatsgrijpt.

De druk en de activiteit van Moskou met betrekking tot de lage landen is zeer aanzienlijk.

Men onderschatte het gevaar niet, want in onschuldige huiskamers in de grote steden van ons land wordt regelmatig geoefend. Ons volk moet weten, wat het verwachten kan, omdat een gewaarschuwd man voor twee geldt!

AUTEURSRECHT NIET-ABONNÉ's naar oplage: f 4,50 / 5,75 / 7,50 / 9,50 (H).

V.L. waarschuwen:

Den Haag moet voorzichtig zijn

(Eigen berichtgeving)

DEN HAAG - Naar "Persbelangen" meldt, is op de gemeenschappelijke conferentie van generale staven der Westeuropese mogendheden door de Amerikanen speciaal de nadruk gelegd op de communistische spionage. Men achtte de maatregelen, die hiertegen genomen werden, in het algemeen onvoldoende.

Tot dusver kende men in Den Haag feitelijk alleen een behoorlijke contrôle op de bezoekers bij "Oorlog", bij de Generale Staf en bij het Ministerie van Marine.

Bij "Buitenlandse Zaken" kon practisch iedereen vrij binnenlopen. Dat zal thans veranderen. Niemand wordt meer toegelaten, die niet eerst een formulier heeft ingevuld, waarop ook speciaal de tijd staat genoteerd waarop het gebouw betreden werd. Degene, die de bezoeker ontvangt, moet 't juiste uur van vertrek ook opschrijven. Er is geen sprake meer van, dat de bezoekers vrij door het gebouw kunnen rondneuzen. Zij zullen door speciaal daartoe aangewezen lieden rechtstreeks naar de gewenste kamer gebracht worden.

Van deskundige zijde wordt hierbij aangetekend, dat dit hun inziens nog niet voldoende is. In het algemeen acht men het beter, dat speciale ontvangruimten worden ingericht, in 't bijzonder voor figuren, die men niet als volkomen betrouwbaar heeft leren kennen.

AUTEURSRECHT NIET-ABONNÉ's naar oplage: f 2,25 / 3,25 / 4,75 / 5,50 (F)